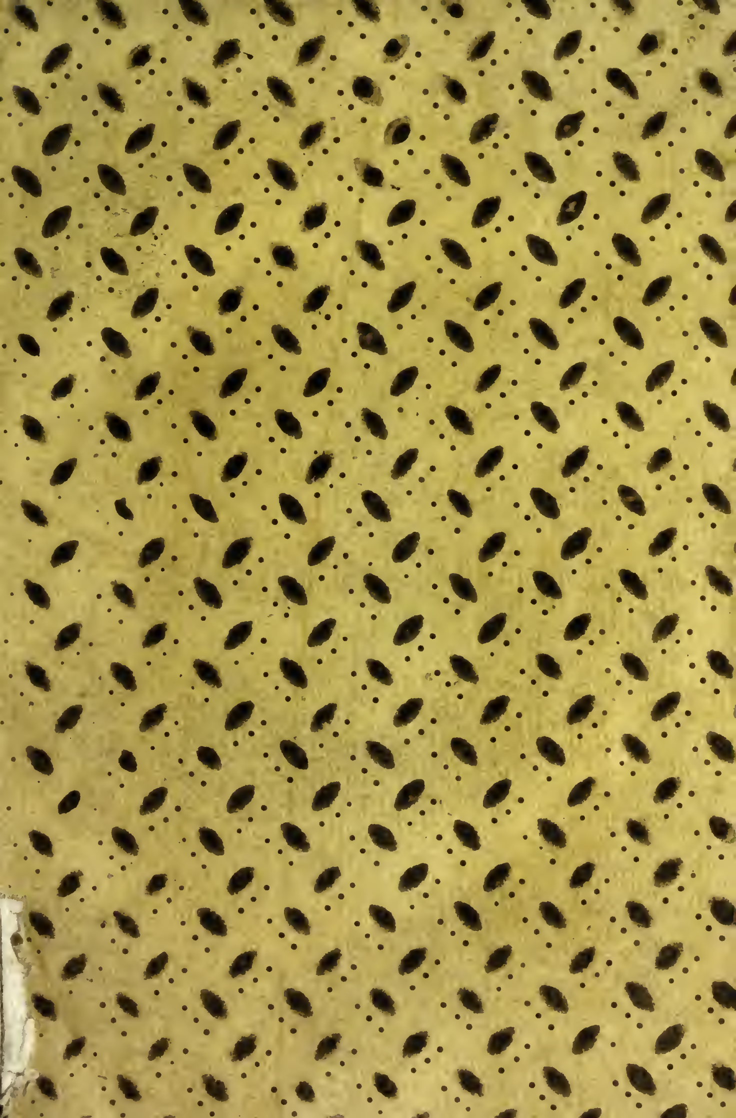
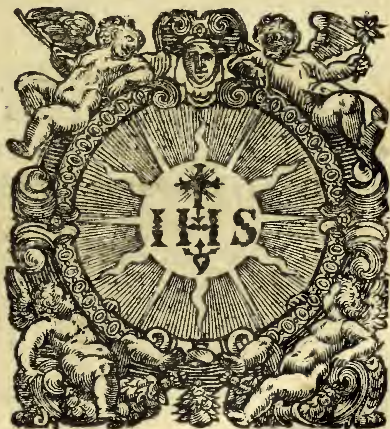

ZENO
TRAGOEDIA

IOSEPHI SIMONIS
ANGLI,
E Societate IESV.

ROMÆ.
Typis Hæredum Francisci Corbelletti. 1648.

SVPERIORVM PERMISSV.

ZENO
TRAGOEDIA
Romæ, Neapoli, Hiſpali, Audomari,

Et alibi ſæpius cum plauſu exhibita.

Ad Lectorem.

VErbo te monitum volo, Amicę Lector, Tragœdias has Actioni potiſſimùm ac Theatro deſtinatas fuiſſe. Hinc pro Choris data Interludia. Hinc Perſonarum euentorumque varietas maior, quàm quæ apud Antiquos. Ita nimirum, Veteris Tragœdiæ legibus benigniùs explicatis, noui ſœculi faſtidio conſulendum fuit.

ARGVMENTVM.

ANno à Virginis partu 492. Zeno genere Isaurus, homo luxuria atque immanitate infamis, Orientis regebat Imperium: Is cum accepisset ab Astrologis, morte se violenta opprimendum, tentauit varia Procerum cæde, vel fatum eludere, vel, quod proximum erat, Longino Fratri suo, libidinis item, & feritatis portento, Imperium confirmare. Erant in Aula per idem tempus diuersissimis ingenijs, ac studijs multi: Harmatius in primis, belli Dux, armis inclytus, natura præferuidus, cuius ope Zeno Basiliscum Tyrannum deleuerat; & Pelagius Patricius, vir æquitate summa, atque constantia. Hos aliosque, quorum opes eminebant, fratris hortatu,

Zeno

Zeno interficit. Vnus Anastasius subdolus, & vafer, simulatione antiquæ simplicitatis omnem suspicioni locum ademerat. Is igitur Imperij auidus, atque Ariadnæ Imperatrici apprimè charus, consiliorum administrum Vrbitium profligatæ nequitiæ hominem adsciscit, cuius opera cùm Aulam variè miscet, tum Zenonem ipsum sepelit viuum, retractumque ex fuga Longinum capite plectit. Ex Hist. Niceph. Procop. Euag. Zonar. &c.

PERSONÆ.

Vmbra Basilisci Tyranni.
Zeno, Imperator.
Longinus, Frater Zenonis.
Harmatius, Militiæ Præfectus.
Basiliscus, Harmatij Filius.
Pelagius, Patricius.
Erastus, Pelagij Filius.
Euphemius, Patriarcha.
Anastasius
Vrbitius.
Sebastianus. Proceres.
Proclus.
Philargus.
Gazæus, Rhetor.
Euphemianus, Magus.
Castor, Tribunus Militum.
Philarchus, Centurio.
Pupilli Sex.
Ephebi Quatuor,
Angeli Duo.
Milites Triginta,

VINCENTIVS CARAFA

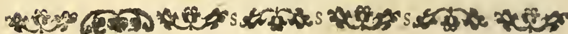
Societatis Iesu Præpositus Generalis.

CVm duas Tragœdias, quarum alteri titulus est Zeno, alteri Mercia, à P. Iosepho Simonis nostræ Societatis Sacerdote cõpositas, aliquot eiusdẽ Societatis Theologi recognouerint, & in lucem edi posse probauerint, facultatem facimus, vt typis mandentur, si ita ijs, ad quos pertinet, videbitur. Cuius rei gratia has litteras manu nostra subscriptas, sigilloque nostro munitas dedimus Romæ 27. Maij 1648.

Vincentius Carafa

Imprimatur, Si videbitur Reuerendiss. P. Mag. Sacri Palatij Apostolici.

A. Riualdus Vicesg.

Imprimatur,

Fr. Raymundus Capisuccus, & Magister, & Reuerendiss. Patris Fr. Vincentij Candidi Sacri Palatij Apostolici Magistri Socius, Ordinis Prædicatorum.

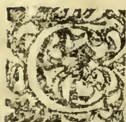
ACTVS

ACTVS I.

CLangentibus tubis, tympanis ſonātibus, inſtruitur apparatus ad Lōginum coronandum. Efferuntur ab Ephebis in ſcenam hinc & hinc duæ menſæ ſerico ſtratæ, & ſuper menſas Corona, Sceptrum, Trabea, Liber, Gladius, cœteràque Imperij inſignia.

SCENA PRIMA

Vmbra Baſiliſci Tyranni, quem bello captum Zeno interfecerat.

Ompeſce murmur æris infauſti, tuba.
Silete cantus. Aufer hinc regni notas;
Malè auſpicati ſpecimē Imperij procul
Eripe Iuuētus. Ite [1] sāguineæ domus
Monumenta, triſte ſortis augurium meæ.
Deuota furijs decora, queis merui Stygem.
Non hanc, ſepultæ Noctis exceſſi Chao,
Viſurus Aulam; regna benè noui mea,
Erebi theatrum. Ducibus Eois, nouum eſt,
Ad ſceptra, feſto pacis aſcenſu, gradi.
Per fanda, per nefanda, per ſcelerum ſtruem,
Per fraudis artes, perque periuræ dolos
Mentis, per odia, per nouercales plagas,
Per bella, flammas, vulnera, cruorem, neces,
Iter eſt ad altum Gentis Eoæ thronum.

[1] Euertit mēſas, diſijcit ornamenta &c.

Hæc me superbas duxit ad sedes via;
Hàc & volutus, mergor in stygem vltimam.
Sic, sic feratur, quisquis Imperij decus
Anhelus ardet: calle non sueto ruis
Longine. Nondum claustra nocturni Iouis.
Megæra rupit, agmen Eumenidum trahens.
Non alta furias sensit vltrices domus;
Non flammam, & iras, non ineluctabilem
Fati procellam. Stagnet insontum priùs
Cruore tellus; aggerat cædes furor;
Spargantur astra sanguine; vmbrarum gemat
Sub onere vasto cymba Tartarei senis;
Tunc auspicare sceptra; tunc ostrum rape.
Age tuba; versis omen auspicijs cane.
Fatale stringe murmur. [1] *Audimur; sonat.*
Iam scena noctem denset, ac furuus locum
Obuelet horror. [2] *Stent sepulchrali situ*
Vacua sub astris busta, ferales tori.
Oculis [3] *triumphum grator, hic Aulæ color,*
Hic esse regno faustus ineunti solet
Ornatus: hæc auguria. Iam celera gradum,
Ades [4] *Megæræ pignus, Acherontis nepos,*
Cruente Zeno. Cerne inexpletæ domos
Mortis: per ædes funera insontes eant;
Sparsus cruorem societ innocuum cruor;
Hunc funis, illum sica, medicatus necet,
Alium Lyæus. Testor Vmbrarum chaos,
Haud antè Phœbus promet & condet diem,
Quàm paria paribus funera æquabis toris.
I nunc, & ore fata mentito exige.

1 Lugubre sonat Tuba.

2 Conuersà scena omnia nigrescunt.

3 Visũtur hic eorum sepulchra qui in præsenti Tragœdia interficiuntur, adiectis eorum insignibus & mortis instrumentis.

4 Prodit Zeno furtiuo passu.

SCE-

SCENA SECVNDA

Zeno, ſimulato habitu, Euphemianum Magum, & Aſtrologum de fato ſuo conſulit.

Zeno. Ephemianus Magus.

TAcete [a] Superi, Voſque ſtellantis plagæ — [a] Mutat habitu.
Ignes tacete. Fas ſit Auguſti iubar
Rudique, vultus clepere Cæſareos, togâ.
Res agitur ingens. Animus impulſu furens,
Fati minacem ſæpe præſagit diem.
Viuus perire videor; ignoro tamen
Quid extimeſcam. Roſea ſeu lucem vehat,
Aurora, noctis biga ſeu tenebras agat;
Mens, inquietas ſe per ambages rotat,
Trepidatque fati ſegnis Interpres ſui.
,, Sic eſt profectò. Poſuit hæc ſimul Deus,
,, Regnum ac timorem: quem nec æratæ globus
,, Phalangis arcet, nec Cyclopæo domus
,, Vallata muro. Fulmen eductas quatit
,, In aſtra turres; quando ſub humili caſa
,, Securus æuum Paſtor impauidum trahit.
Hinc excubare cogit attentum pauor
Partes in omnes: hinc peregrina latens
Sub veſte Cæſar, fata ſcitabor mea:
Eſt in propinquo ſummus Aſtrorum arbiter,
Idemque furui doctus Antiſtes Iouis,
Cui paret Erebus, quemque venales ferunt

Ciere genios, sortis humanæ fabros.
Adire certum est; consulam ignotus virum.
Flexisse Superos qui nequit, moueat Stygem.
[1] *Euphemiane; cuius ad carmen tremit*
Vulgus silentū, & Orcus, & Furiæ, & Chaos;
Si quis fauori, si quis est auro locus,
Exprome genium Tartari eductum sinu,
Hecates Ephebum, quem per incertos ducem
Sequar tumultus. Euph. *Grãde et excelsũ petis*
Solitumque Ducibus munus Augustis dari.
Sed[2] *age; quis arte? Quantus ingenio? Quibus*
Attemperatus moribus Geniu s placet?
Vin' te libido vastet, & Veneris puer?
En Asmodæus. Stupra, & illicitos toros,
Luxumque & ignes, & Ghomorræum scelus,
Docebit iste. Vis, superbifico Polos
Calcare fastu, teque ventoso, super
Deumque & homines, ire sublimem gradu?
Hinc intumesces. Vis per irarum faces,
Rabiemque diræ mentis in flammas agi?
Vis Tygre, & Vrso, et Hydra, & Inferno cane
Immanius sæuire? Vis alto natent
Sanguine Penates? Genius hic furias dabit.
Venale cernis omne furiarum genus. (mis.
Statue, quid optes. Zeno. *Leuia memorasti ni-*
Hæc Iuuenis egi, Maius his monstrum peto.
Euph. *Quæ te creauit Stygia portentum Soror?*
Tot scelera Iuuenis? Siste; placabo[3] *sitim.*
En Genius ipso peior Vmbrarum Deo,
Ferax malorum. Mille facinorum vias,
Artes

1 Accedit ad Astrologũ. Reducto sipario apparet Magi officina nigris conuestita. Mẽsa nigra. Super mẽsã scriniũ nigrum & sphæra cælestis. Cãdela nigra accensa, Canis hirsutus ad pedem mẽsæ vinctus catena. Euphemianus in sede nigra, Puer nigellus ad eius pedes sedens in terra.

2 Magus surgit, & prõptis ordine annulis malos Genios venditat.

3 Promit annulum ex abditiore scrinio.

Artes nocendi mille fœcundo ſinu
Coercet: Vnus omne furiarum nefas,
Et quidquid alta nocte monſtrorum latet
Inſpirat animis. Ibis, vt dirus vapor,
Ruina rerum, Gentis humanæ lues,
Hoc duce. Quid vltra? ſolus impleuit malis
Totum Neronem; ſæculi exitium ſui.
Placet? Zen. *Satis ſuperq. Venerabor* [1] *Deū;* [1] Malū Genīū oſculatur in annulo.
Morum Magiſtrum pariter & vitæ ducem.
Quod reſtat, vnum eſt. Quando fatorū vices
Et deſtinatam cuique fortunam tenes;
Effare; quis hunc nexus aſtrorum manet,
Cuius ſolum natale, naſcendi dies,
Et ſi quid vltra noſſe lex artis iubet,
Hic exprimūtur. Euph. *Genere* [2] *plebeio ſatus.* [2] Rex promit horoſcopum ſuum charta deſcriptum & Mago exhibet. Magus viſo horoſcopo fortunam Regis aperit.
Zen. *Aurumque terra trahitur, effulget tamen;*
Euph. *Truculentus ore, turpis aſpectu, horridus.*
Zen. *Et ſcabra Gemmam concha pretioſā tegit.*
Euph. *Vi Martis altam gloriæ affectat viam.*
Zen. *Ceras auorum fugat ignauum pecus,* (cū;
Sāguis vetuſtus. Euph. *Surgit in trabeas Du-*
Tandemque nati cæde, proh dirum nefas!
Regni prehēdit culmen. Zen. *An fas, an nefas,*
Parū eſt, petenti ſceptra. Euph. *Sāguinea ma-*
Patriā flagellat ſæuus, & Regnū eruit. (nu
Zen. *Sic quē gubernat, fulminat mundū Deus.*
Euph. *Sed quid minaci prodit aſpectu Polus?*
Nil fabor vltra. Zen. *Fare, quid trepidas, ſenex?*
Euph. *Timor eloquentem tardat.* Zen. *Hortatur*
Euph. *Indicta cupiet fata, qui dici iubet.* (fides

Zen.

Zen. *Audita cupiet fata, qui dici iubet.*
Euph. *Meliùs latebit, quod diu latuit benè.*
Zen. *Meliùs patebit, quod diu latuit malè.*
Euph. *Tacere liceat.* Zen. *Cũ iubet tẽpus loqui?*
Stygiam Paludem testor, allisum solo
Spargam cerebrum, quæque proferre abnuis,
Cerebro tacentis fata disperso legam.
Euph. *Audi coactum placidus eloquium precor.*
Zen. *Quisquamne pœnam vocis expressæ luit?*
1 Magus prædicit Regis interitum.
Euph. [1] Sepultus ante fata sub tumulo euomet
Animam scelestam. Zen. *Ha! Quid remugisti*
senex? (*dos.*
2 Impotens sui.
Tumulus! [2] *Quid? Animã? Repete fatales mo-*
Euph. *Sepultus ante*—Zen. *Certus indictã canis*
Ab axe sortẽ? Euph. *Ritè scrutatus.* Zen. *Polos*
Solumque peruagatus, & lunæ fibras?
Remurmura fatale carmen ocyùs.
3 Rex magũ suffocare tentat.
Euph. Sepultus ante fata sub tumulo euomet
Animã scelestã. Zen. *O bubo malefausti soni!*
4 Rex lacera tam chartã horoscopi Mago ingerit, in os. Mãgum semistrangulatum relinquit Rex dum furorem egerit versus ad spectatores
Feralis Echo! Ditis Inferni tuba!
Strix ominosa! Guttur [3] *Eliso expuat*
Linguã palato. Euph. *Parce, Proh superũ fidẽ!*
O parce senio. Zen. *Cuius horrendæ vomunt*
Tot scelera fauces? Buso Auernalis, [4] *cape,*
Vora malignis fata cum folijs. Vora
Præco malorum. Mene sub Stygem dari
Viuum, videntem! Dira Fatorum omina!
Crudele cœlum! Testor Acherontis vada,
Me si sepulchrum condat, euulsus simul
Trahet ruinam Mundus. Infodiam solo
Cum

Cum domibus Vrbes, Regna cũ Populis ruã.
Reuocabo priscum mole congesta Chaos.
Horresco memorãs: Viuus in tumulũ! O scelus!
Quæ me per auras penna sublimem vehat,
Vt nocte iniquas obruam æterna faces?
Stellas refigam? Fata Cæsareæ domus,
Malè ominãtum syderum euellam fibris?
Age, [1] fare Vultur; cædis Auctorem indica. [1] Redit ad Magum.
Euph. Alumnus [2] Aulæ, fronte mentitur fidẽ, [2] Describit Regicidã.
Ius fasque verbis, corde meditatur nefas.
Zen. *Nomẽ.* Euph. *siletur.* Zen. *Proditor; trifaux*
Silenda vulgas, scireque *prosit, taces?* *(canis;*
Fides ne stellis certa? Euph. *Quã probat dies.*
Zen. *At te quis æui casus exoluet?* Euph. *Quies.*
Zen. *Quid? te Charonti proximũ, exoluet quies?*
Me terra viuum rapiet, Imperij caput?
Falluntur astra; teque mendacem probo.
I morere [3] pestis: ferrea te soluat quies. [3] Rex Magũ cõfodit intra scenã.
Euph. *Miserere Cæsar.* Zen. *Fraudis Artificem*
Euph. *O plaga! Pereo. Ferte populares opẽ.* *(neco.*
Zen. *I, veriora disce Rhadamantho loqui.*
Euph. *Vulgus silentum IO!*

SCENA TERTIA

Longinus Zenoni Fratri cædem inſcius intentat.

Longinus; Zeno.

1 Longinus Zenonē fugiētem retrahit. Certāt duello.

Loug. SIſte, [1] da victas manus,
Cœdis patrator. Zen. Stringor? O vaſtum nefas! (rota
Eat in medullas mucro. Long. Fulmineum
Longine ferrum. Pereat infandum caput.
Zen. Mactetur hoſtis Long. Spirat exitiū furor.
Succūbe monſtrū. Zen. O lingua Cerberei canis!

2 Lōginus Zenonē deijcit eique plagā lethalē intentat.

Long. Succumbe, [2] vel te vulnere æterno premā.
Zen. O parce Frater. Long. Horror attonitum
Fraternus aures clamor impellit meas? (quatit.
Auguſte! Zen. Frater. Long. Quid fero indulges ioco?
Quid me profana cæde Sacrilegum facis?
Zen. Fraterna præceps ora ſubduxit furor.
Long. Ignarus, Orcum teſtor, inieci manum.

3 Offert Zenoni ſicā, & pectus exponit.

Tamen furoris impetum damne mei.
Pudet impiaſſe tela. Si dubitas, feri.
Pectus pateſcit. Zen. Pectus innocuum, fides,
Dexiramque ſaſtus error inſontem facit.
Long. Sed cur latenti condis ornatu iubar?
Cur ſolus? Vnde ſanguine immerſus ſuo
Euphemianus? Zen. Tempus alloquium vetat.

Cla-

Clarescit æther. Siqua syderibus fides,
Mihi sors tremendos funeris casus parat.

Long. *Omen tremisco.* Zen. *Hinc sparget vbi Phœbus diem,*
Aulæ senatum cogam, & Harmatij domum
Spoliabo Regni decore: mox tuos premet
Diadema crines; Iunctus Imperij comes,
Ferocientis tela fortunæ leua. *(pe.*
Sociemus animos Frater. Long. *Amplexũ ca-*
Fas [1] *omne mundi, teque rutilante inuoco*
Aurora vultu; frater, banc animam lubens,
Et quicquid vsquam dulce, mortali dedit
Natura; dextram, sanguinem, vitam, necẽ,
Tibi voueo vni. Stat sub horrendos caput
Offerre casus; stat remolito Chaos
Intrare mundo, dum pius Fratrem tegam.

Zen. *dictũ est abũdè. Phœbus attollit comã* [2]

[1] Longinus hærens in amplexu fratris hæc omnia protestatur.

[2] Exit Zeno.

SCENA QVARTA

Longinus ad spem Imperij erectus gloriatur.

EXurge Titan, meque radiorum indue
Fœliciore iubare. Quam longo diem
Suspirio poposci, & æterna prece,
Fœlix repentè rebus affulsit meis.
Tumesce pectus, Spatia lætitiæ para.
Conscia triumphi mens, per immensos volet
Spatiata plausus, Tango iam celsus Polum.

Stul-

Stellasque verro syrmate trahaci, Deus.
Quid segnis hæres anime? Quid vulgi sequax
Longùm secunda sorte contentus iaces?
Altiùs Anhela; subque cognatum leua
Axem, fauillas semine æthерio satas.
En blandienti mollis afflatu vocat
Zephyrus. Vocat: lætumque fortunæ iubar
Prouocat euntem. Regna, si nescis, petis.
Ergone tandem Regna quærenti patent?
Nec dum æstuanti pectus obsessum face
Sentis flagrare? Flagro. Regnandi furor
Sub corde regnat. Sceptra suffodiunt iecur.
Hac spe per acies nudus hostiles ferar.
Hac spe minacis fulmen excipiam Poli.
Hac spe profundam viuus intrabo Stygem.
Nil esse Regum stirpe prognatum iuuat,
Fratremq; Regum; si iugum famulus trahas.
Aut imperas, aut seruus Imperium subis.
,, Nil mediũ in Aula. Fratris in Fratrẽ graue
Regnum est, pari quos lege nascendi pares
Natura genuit. Ferre dominantem pudet.
At purpurantis instat augurium togæ,
Regnique decora. Frater in Fratrem pius.
Transcribit æquo Regium Imperio decus.
Quis blandientis dona fortunæ abnuet?
Ego Nempe Regni nomen, ac titulos geram,
At ius & arma Zeno. Nec geminum capit
Titana mundus; nec feret Regnum duos.
Altiùs eundum est. Si quis anterior gradu
Iter occupabit, sit licèt cœlo satus,
Ster-

Sternatur. Vncum siquis à tergo pedem
Inserat eunti, tardet vt cursum mora,
Sternatur. Audeat siquis æquato solum
Calcare passu; feriat audacem furor;
Sternatur. Alti cupidus Imperij mucro
Etiam propinqui sanguinis nescit modum.
Sed ecce patuit Aula. Subducto gradu
Hinc aucupabor sortis euentum meæ.

1 Longinus occultus post siparium obseruat quæ dicuntur in Cōsilio.

SCENA QVINTA

ZEno Basiliscum Harmatij filium contra fidem parenti datam Imperij ornamentis exuit, eijcitq; ex Aula. Demum refragante Pelagio Longinum Regni hæredem decernit.

Zeno, Basiliscus, Euphemius Patriarcha, Pelagius, Vrbitius, Sebastianus, Philargus, Longinus seorsim.

Zen. B*Asilisce, procul hinc; desere Augusti* (*latus;*
Et stādo, magnos disce venerari Du- (*ces,*
Dum detumescat, quē dedit locus tumor.
Dedisce fastus. Long. *Perge, qua graderis via.*
Zen. *Moraris? Imo sicte postremus gradu.*
Quàm[2] *dubia Regum, dubia* Regnorū *salus;*
Quantus superbos turbo fortunæ lares
Hinc inde verset; quàm breuis vitam dies
Rapiat, fugaci temporum appulsu fluens,
Proceres, videtis. Me per annosi rotas

2 Basiliscus qui Imperatoris lateri iunctus sedebat, surgit, atque omnium postremus stat Reus.

Deuoluit æui fessus Imperij labor
In molle senium. Sceptra *consortem exigunt,*
Qui mole rerum socius Augustum leuet,
Idemque vidui proximus Regni premat
Hæres habenas. Grande meritorum decus
Harmattijque rebus in summis fides
Sceptra Basilisco dederat. Elatus puer
Supraque sortem mentis Augustæ tumens,
Aulam fatigat. Lora, ceu Phaëton, quatit;
Timete, Proceres, busta, si currus agat.

Bas. *Parce innocenti Cæsar.* Zen. *Affari veto.*
Bas. *Cognosce causam.* Zen. *Causa iã patuit satis.*
Bas. *Indicta?* Zen. *Causam fastus orauit satis.*
Diripite famuli Regiæ sortis notas;
Spoliatus, [1] *atram, more Mystarum, togam*
Gestet Sacrandus. Numeret ignauus preces,
Sceptroque ineptas tollat in cœlum manus.

1 Exuitur Regijs ornamentis Basiliscus, & induitur veste Clericali.

Long. *Frater, beasti.* Spolia *Longinum decẽt.*
Sedebit istis meliùs in humeris toga.

Bas. *Bene est. Leuamur. Ite curarum seges.*
Sic insolenti læta ludibrio, quatit.
Fortuna pennas, quemque sublimi rota
Leuarat, imam rursus in sedem trahit.
I nunc, & Aula fretus, Ingenium, fidem,
Decus, pudorem, iura, pietatem abijce.
Cæsar beasti. Pondere immani leuor.
Sortem resigno lætus. Auctori vicem
Repenset, orbis frena qui mouet, Deus.

2 Ad spectatores.

Zen. *Absiste pestis, exul Augusti lare.*
Bas. *Cœloq; propior.* Zen. *Fata, cui Regnũ parẽt,*

Exit.

Quem

Quem poscat orbis, proximum Imperio caput,
Statuite Proceres. Si tamen iusta libet
Pensare causam lance, Longino venit
Regale rerum stemma. Vrb. *Nobilitant virum*
Mens alta, Marte clarus indomito vigor;
Gloria triumphis parta; iustitiæ tenor,
Artesque pacis. Seb. *Quodque præcipuum reor,*
Vnus ruentem stirpis Augustæ domum
Fundare Frater; inque venturi dies
Aeui, beatam ferre progeniem potest.

Proc. *Quos esse iussit sorte nascendi pares*
Natura, par honoris æquabit decus.

Phil. *Nobilis in alto sanguis Imperio viget,*
Gradu repulsus marcet; in venis gelat.

Long. *Agnosco amicos;*[a] *aurea inscribam nota.*

Zen. *Effare Præsul, mentis arbitrium refer.*

Euph. *Auguste* Princeps, *cernis vt Christi ratis*
Deprælianes passa ventorum minas
Fluctuet in alto! Quàm procelloso tumet
Euersus æstu pontus! Vndarum arbiter
Incumbit Aquilo, turbinem & fluctus agens.
Iam propè furentis vita ludibrio sali
Fatiscit alnus. Multa nos Hyems premit.
Vis vincit artem. Luctor ad clauum sedens;
At vix procellis vnus obluctor satis.
Tu fluctuantem, Cæsar, Imperij statum
Vel siste solus, fata dum vitam sinent;
Vel si leuamen rebus operosis iuuat
Accire comitem; pectoris magni virum,
Columen labantis Imperi ad sceptrum voca.

[a] Longinus notat in pugillaribus fautores suos.

Long. *Senex dolose.* Zen. *Sphingis ambages mo-* *(ues.*
Quas hic procellas error & fluctus dolat?
Arguimur ergo mentis ignauæ? Polum
Testor, decoros maior haud vnquam sinus
Explicuit orbi Pax, triumphales agens
Speciosa currus. Pel. *Bella dum Regni fibras*
Altè lacessunt, Omne vitiorum Chaos,
Erebique pestes, multus Aegisti vapor
Et flamma Phædræ: vis, dolus, cædes, nefas,
Grassantur intus. Curia egressum malum
Gradus per omnes errat, ac latè luem
Spargit nocentem. Cæsar. ingentem dies
Heroa poscit, cuius & regnum labor,
Et cura plebem, vita Magnates, fidem
Pietas, nocentes pœna, benemeritos honor
Aut præeat, aut sequatur. [1] Astrorum iubar.
Mundo salubres fundit ex alto faces.
At si minaces igne sanguineo comas
Trahens Cometa regnet, heu quantum solo
Instat malorum! *Sceptra cui credas, vide.*
„ *Generosa Reges vita, non sanguis facit.*
Long. *O pestilentis lingua prædonis! furor,*
Furor, proteruum damnet Inferno Ioui.
Vrb. *Compesce Princeps tela.* Long. *Proh men-*
dax probrum!
Egone Cometes igne sanguineo rubens?
Vindicta, Frater! Sistis? Aeternas geram
Vltrice flammas mente. Deuoui. Sat est. [3]
Pel. *Ita est. Verendi sacra Maiestas fori*
Periit. Senatus horror, & fandi inclyta

1 Lõginus hos versus pugillaribus inscribit:

2 Lõginus iræ impatiens è latebris stricto pugione in Palagium irruit

3 Exit furibũdus Lõgiuus

Quon-

Quondam potestas perijt! O cæli fidem!
Tuere Princeps iura purpureæ togæ.
Zen. *Et tu probrosas disce verborum faces.*
Attemperare meliùs. Imperij Duces
Audax momordit oris insulsi fremor.
Pel. *Fraudes amorem: veritas odium creat.*
Zen. *Nil iam Solones, nil Aristippos moror.*
Fratrēne sceptris admoues? Pel. *Sceptro pares*
Vbi geret animos. Regna subuertit furor.
Zen. *Sic imperatur? Fungus Augusto abnuit,*
Quod imperare vis reluctanti potest?
Regnabit; vmbras iuro Tartarij lacus;
Sit peior Orco, sit styge, & furijs satus,
Regnabit. Orbis Rector immensi iubet;
Fremat Senatus. Iura priuatos regant,
Libido Reges. Quà volet Princeps, eat.
Cui qui resistit, sceptra malesuadus[1] regat.

1 Exiens furibundè Zeno proijcit sceptrum ad pedes Pelagij. ille sublatum è terra exosculatur & in sede Imperatoriâ reponit.

SCENA SEXTA

PElagius apud Patriarcham de Aulæ moribus conqueritur. Gazæus Rhetor, quos Longinus parentibus orbauerat, Patriarchæ Pueros ſiſtit.

Pelagius, Euphemius, Nuncij duo, Gazæus, Chorus Puerorum.

Pel. *PErgit; furenti qualis impulſu ruit*
Per vaſta Lybiæ ſpatia flagrantis, leo,
Catulis ademptis. Quàm rebellantes habet
Indomita motus ira! Proh ſæcli lues!
In quæ voluti monſtra ſuccreſcunt dies!
Quæ turba rerum! Quanta vitiorum ſedet
Vbique facies! Regna præcipitat furor.
Non iuris ordo curiam, aut legum metus;
Non mens Senatum pura, non Themis regit.
Horroris Orcus ſpecimen hic cernit ſui.
Ius arma tractat; fœdera libido ferit;
Conſilia verſat liuor; Ambitio iubet,
Vis iuſſa peragit; parque ſtat iuſſis opus;
Expulſa Pietas; Candor *eraſus perit;*
Fregit bilancem Aſtræa, cancellos Pudor.
Luditur Honeſtas: turget in fumos Amor;
Inuidia Pacem *trudit; Errores Fidem;*
Fas omne cedit; omne ſuccedit Nefas.
Quam

Quàm sæua rebus fata! Quàm præceps malũ
Instare video! Euph. *Grandis exitij minæ,*
Fateor: coactus *nube sub grauida vapor*
Nimbos & ignes spirat: at medicæ tamen
Spes nulla dextræ? Pel. *Nulla, ceu video, salus,*
„ *Quid astra sperent, peccat vbi solis iubar?*
Regnum cruentat Zeno, vitiorum sator;
Flamma perustus Veneris, incestu putris;
Cruore madidus; arte Circæa potens,
Peior nefando fratre Longinus furit;
Et impotenti poscit Imperium ambitu;
Fauet ambienti Zeno. Restitimus palam;
Quid consecuti? Tela, vim, fati minas.
Nunt. 1. [1] *Heu flamma, flamma, flamma! date ciues opem.*
Propera [2] Pelaggi, *Turma Longini tuos,*
Po*pulatur agros; flamma per lætos volat*
Boum labores. Pel. *Parce vindictæ Deus.*
Nunt. 2. *Heu flãma! Victor sæuit in syluas rogus.*
Tectis timetur. Pel. *Flamma nil vastat mei.*
„ *Quisquis caducæ spolia fortunæ rapit,*
„ *Aliena raptat; mente sepositas opes*
„ *Vis nulla flammæ, nullus eripiet dolus.*
Euph. *Sic sic reflantis obuium Boreæ minis*
Oppone pectus, mole sta celsus tua,
Compositus animo, mentis impauidæ tenax. [2]
Chor. *Miserere Præsul.* Euph. *Vnde Puerorum chorus*
Squalente mæstus ore? Quid portas noui?
Gaz. *Quem cernis atro squalidum luctu gregẽ,*

[1] Duo Nuncij significant Pelagio, iniectum esse ignem villæ suæ, & agros incensos a Longini famulis.

[2] Intrat Chorus Puerorum atratus cum Gazæo Rhetore.

Parentibus orbauit Augusti furor,
Comitante fratre. Causa violentæ necis,
Aut pulchra mater, opibus aut felix domus,
Aut clara virtus patris. Euph. O rerum vices!
[1] Omnes flectunt. Tu [1] fluctuantum sola Regnorum salus,
Qui corda Regum fingis artifice manu,
Sequerisque culpas Vltor, ò cohibe flagrum.
O statue tandem rebus euersis modum.
Hæc intuere pubis innocuæ mala.
Orata superis causa. Tu, cœli pugil,
Inuictus obsta. Si qua se melior feret
Fortuna rerum, quà licet, tempus preme.
Gazæ perge, Regiam cautus subi:
Mox innocentem siste Cæsaribus chorum.
Lugubre videant agmen, & suum legant
In fronte mæsta crimen; His victi malis,
Forsan stuporem mentis infringent suæ.
Vterq. Tibi fas iubere; nos decet iussa exequi.
Euph. Ego vota pronus interim & castas preces
Numerabo ad aras. Cœpta fortunet Polus.

Chorus Musicorum, vel interludium.

ACTVS

ACTVS II.

SCENA PRIMA

LOnginus dolorem ſuum de Pelagij aduerſa ſententia altiſſimè inhærentem muſica leuat. Atque in ſomnis fortunæ ſuæ proſpicit euenrum.

Longinus, Muſicus.

Long. B*Enè eſt. Nigreſco. Concolor menti toga eſt.* Cõuerſa ſcena apparent ædes Longini nigris tõ ueſtitę. Lõginus atrata veſte ſedet in ſella nigra. Muſicus item atratus aſſidet atrata in ſede.
Quid obſtrepis? Quid lentus in plectro ſtupes?
Muſ. *Dum temperata conſonet fidibus fides.*
Long. *An hoc moraris? lude, deteſtor fidem.*
Quod quæro, fidibus melius infidis dabis.
Muſ. *Lætuſne mentem cantus, an triſtis iuuat?*
Long. *Age, augurare.* [Canitur]
Longinus hilarem cantum indignatus inijcit manum Chely.
Long. *Siſte. vin' cerebro Chelys*
Alliſa reſonet? Muſ. *Quis placet lyræ modus?*
Long. *Poteſne ſilicum frigus æternum, & gelu*
Inhoſpitalis Caucaſi, & ſaxa horrida
In has ciere, voce vel plectro fibras?
Poteſne rabidas Tygres, & dirum gregem
Trahere Leonum? Num tenebroſi lacus

Re uo-

Reuocare toruum vulgus, & ſtygias nurus
Agmen tremendum, quas in hoſtiles agam
Dux ipſe vultus. Orpheus hæc olim Pater
Traxiſſe fertur. Muſ. *Orphei Princeps, lyram,*
Et plectra dederis, cuncta, quæ poſcis, traham,

Long. *Per cœlum, acutè. perge.* Muſ. *Quem cantum ſequar?*

Muſicus iterum læta canit.

Long. *Barde, quem ludas, vide.*
An non per iſtas animus erumpit notas?
Hac nigriores veſte fac plectri ſonos.

Muſicus triſtia canit, interim Longinus mæſti animi ſigna vultu, geſtuque proſequitur.

Lon. *Age, iunge carmen, carmen infauſtũ, ferũ,*
Inauſpicato carmen vlulandum ſono.

1 Legit Longinus hæc carmina è pugillaribus

Aſtrorum iubar
Mundo ſalubres fundit ex alto faces:
At ſi minaces igne ſanguineo comas
Trahens, Cometa regnet; heu quantũ ſolo
Inſtat malorum! [2]

2 Dũ canitur, Longinus incidit in ſomnum.

SCE-

SCENA MVTA.

DOrmiente Longino, prodit Fortuna coopertis oculis : ſiniſtra fert rotam cærulei coloris, aureis maculis perſperſam. Circumferentiæ rotæ adhæret ex vna parte Corona aurea; in parte aduerſa, argentea ſecuris. Manubrium rotæ inſertum erat baculo aureo, ita tamen vt liberè verti poſſet ope alterius virgæ aureæ, cui alligabatur idem manubrium. Itaque Fortuna Rotam baculo ſublimem gerens modeſtè tripudiat; & per interualla dextera manu rotam circumagit. Superuenit Iuuenis ſplendido cultu Longino non abſimilis, qui tripudiabundus Fortunæ gratiam captat. Illa ſubinde, verſa rota, Coronam demittit, quam dum aſſiliens prendere nititur Iuuenis, Fortuna celeri circũactu rotã cõuertit. Interim ſcenæ ſuccedit Iuuenis alter veſte habituque oris referens Anaſtaſium. Hic inter tripudiandum,

quo-

quoties alteri occurrit aduersus, flexu corporis honorem exhibet. Mox occasione capta imminentem Coronæ supplantat à tergo. Quo deiecto, à Fortuna inuitante lætus, & triumphabundus coronam accipit.

SCENA SECVNDA

ANastasius, quem carminis gratia Anastum vocamus, cognitis præter expectationem Zenonis & Longini consilijs, in spem venit obtinendi Imperij.

Anastasius, Longinus.

1 Prodit Anastasius libellū pium manu præferēs, legenti similis. Viso Lōgino dormiente eiusq; pugillaribus ad terrā lapsis, libellū suum reponit, & Lōgini pugillares furtim accipit.

2 Aperit, & aliquādiu inspicit, habitu oris stuporē preferens.

3 Legit in pugillaribus Longini.

SEcura [1] Vulpes prodit, vbi dormit Leo.
Manu Volumen amoue, oratum est satis.
Alter legendus, mente suspensa, liber.
Heu! [2] Monstra rerū! Friget attactu manus.
Horrescit animus. Scripsit has Pluto notas?
An quæ cruore pascit humano fibras
Megæra? Tabulas Ditis è regno datas
Iurabis, isthæc quisquis auditu bibes.
Euphemiani [3] Magi de Zenonis interitu
Vaticinatio.

Sepul-

Sepultus ante fata sub tumulo euomet
Animam scelestam.
Crudele lethum, fateor; horrendis tamen
Vix par sceleribus
Regis[1] parricidæ breuis character.
Alumnus Aulæ, fronte mentitur fidem, — [1] Legit.
Ius fasq; verbis, corde meditatur nefas.
.... *Cædis artificem Polus*
Si me notaret, grande meditarer decus. (lēdi.
Qui[2] ob suspicionē statim de medio tol- — [2] Legit.
Præcessit Euphemianus Magus: sequātur
Gazæus Rhetor, Harmatius Militiæ
Præfectus, Pelagius Patricius,
Aliique horum fautores.
Immane monstrum! Quantus vndabit cruor?
Sebastianus,[3] & vrbitius in societatem — [3] Legit.
Consilij admittantur.
Gemina Acherontis capita! par dignum Stygel!
Quid[4] Anastasius?
Simplex, & probus, nec fide, nec time. — [4] Legit
Bene est. Tenemus. Stent[5] suo tabulæ loco.
Hoc est profectò, vota quod spirant mea. — [5] Reponit pugillares ad pedes Longini dormiētis.
Tandem doloso campus ingenio patet.
Nihil timemur? Falsa iam pietas placet.
Securus, omnes ire per fraudum gradus
Ad sceptra possum. Fata, mens, tēpus vocant,
Certant in omne facinus Augusti duces
Odijsque miscent odia, sceleribus scelus,
Furijs furorem. Pacis *egregios toga*
Belloque proceres, clade truculenta necant.
Hinc

Hinc turba rerum; vaſtus hinc Regni tremor
Tumultuantis. Miles ad ferrum ruet;
Ad vota vulgus. Tectus interea dolis,
Ego turbulento ſceptra piſcabor lacu.
Gradiar in altum tutus. O quantũ bonũ eſt
Simulata virtus! Sæpè mendaci gradus
Patuit honoris, vera dum pietas ſtetit
Procul repulſa. *Me meus fouet dolus.*
Facies theatrum, vultus actorem refert.
Ambio, ſed altam villus occultat febrim.
Odi; ſed iras frontis officium regit.
Rideo; ſed odium riſus æternum fouet,
Audeo; [1] *ſed enſem condit audacem ſinus.*
Vinco; ſed aquilas nemo victrices videt.
Intus Nerone peior, at foris Cato.
In ore pietas fulget, in oculis pudor,
In voce pondus, candor in verbis, modus
Geſtus per omnes: Corde *ſub nigro lues,*
Fraus, liuor, ira, faſtus, inuiſum ſcelus,
Et ſtyx, & Orcus, & Furiæ, & auidũ Chaos!
His ego miniſtris vtar occultis, ſuas
Dum fronte Mimus ſuſtinet partes dolus.
I nunc cruente Cæſar, & ſtylo nota
Simplex & probus, nec fide, nec time.
Simplex Anaſtus? Peius *haud vnquã duplex*
Sæuijt Vlyſſes. Pallidi *Acherontis plagas*
Minus latratu terret horribili Triplex
Moloſſus, vt me Regna quatientem tua
Horrebis; aſtra iuro. Quid monſtrum triplex?
Lentiùs in aſtra centuplex quondam Gyges
Con-

[1] Diducto ſago apertit nigrum habitum & acinacem ſubtus latentẽ.

Contorsit ignes, vt per Augusti lares
Bacchabor, ira, fraude, Furiarum faee.
Simplex probusque? Firmor; inueni viam.
Sæuite Fratres. *Funere Heroas date.*
Spoliate Regna Ducibus; eruite omnia;
Ego inter istas orbis accensi faces
Simplex probusque — [1] *Videor. Antiquas locus Reposcit artes.*

[1] Hic prodit Gazæus, Anastasius se statim ad pietatem cōponit.

SCENA TERTIA

GAzæus dum Anastasij hortatu Pupillorum causam apud Longinum agit, veneno tollitur.

Anastasius, Chorus Puerorum, Gazæus, Longinus.

Anast. G*Ratus aduertis gradum*
Gazæe Gaz. *Mœstum dubius admoueo gradum.*
O sortem acerbam! Quid prius luctu querar?
Communis ægro languet Imperio salus.
,, Anas. *Languere membra capite vitiato solent.*
Ga. *Nil vsque tutum; quæ per annorum vices*
Stetere, pulchra stirpe florentes domus,
Latè eruuntur: orba puerorum cohors,
Gemit peremptos chalybe C*æsareo patres.*
Quousque iustas lentus in pœnas Deus

Sus-

Suſpendis ignes? Ga. *Differ ad tempus preces.*
Effare paucis. Faſne *Longinum alloqui?*
Dabo intuendas cladis iniuſtæ notas.
Ana. *O mentis altæ pulchra libertas! Dabis?*
Ga. *Quicunque factum caſus excipiet, dabo.*
Ana. *O perge; vinces* Specimen hinc capiet ſui.
Et ecce, vacuo ſolus in recto ſedet.
Aggredere ſolum. Spondet euentum locus.
Qualem? ſed agno ſpondet euentum lupus.

1 Ad ſpectatores.

Ga. *Gemiſce pubes, queſtibus cœlũ reple.*[1] (net.
Chor. *Miſerere Princeps.* Ga. *Altius clamor ſo-*
Chor. *Miſerere Princeps.* Long. *Monſtra*[2]
Tartarei lacus?
Hiatne mundus? Clauſtra laxantur ſtygis?
Quid iſte poſcit furuus vmbrarum chorus?
Me petitis? Orci fata properantur nimis.
Vltrice nondum cecidit extinctus manu
Pelagius. *Ite, noctis æternæ domos*
Remeate Furiæ. Statis? *Horribilis*[3] *furor.*
Chor. *Miſerere* Princeps. Long. *Ecce cerberei*
gemunt
Catuli. Faceſſite *monſtra.* Ga. *Nil mon-*
ſtris opus
Longine Cæſar; *cernis orbatum patre*
Rerumque egentem prolis innocuæ gregem?
Chor. *Miſerere* Princeps. Long. Premite *fera-*
lem ſonum.
Vnde iſte pueris ſqualor? Gaz. *Occumbunt*
patres.
Long. *Ferro perẽpti?* Gaz. *Fune, medicato mero,*
Non

2 Lõginus repentino timore, experrectus, territusque lugubri veste nigrisque lugentiũ Puerorũ cucullis; vmbras credit.

3 Irruens in Pueros, eorũ lugubri clamore abſterretur.

Non vnus omnes mersit exitij modus.

Long. *Iustènes?* Gaz. *Iniquè.* Long. *Quem sce-*
lus damnat reum?

Gaz. *Quem lux superbæ sortis, & vitæ gradus*
Tectum tuetur. Long. *Stet licet clypeo Iouis*
Munitus, æquas pendet exitio vices.

Gaz. *Ignosce* Princeps, *voce damnaris tua,*
Reus cruentæ cædis Long. *Ego cædis reus,*
Sophista vecors? fœda mentiris. Deos
Iuro per omnes, repetet artificem dolus.
Assiste miles, stringe sceleratas manus.

Chor. *Miserere* Princeps. Long. *Carpite ocyus*
fugam
Spuria [1] *propago, genere vipereo sati.* [1] Pede abijcit
Abite monstra. Chor. *Vindica opprobriū Deus.*

Gaz. *Longine, menti pone furiosæ modum.*
Frena dolorem; dumque regressum Deus
In melius offert, pectus in melius refer.
Quid mole scelerum preßus in Barathrū ruis
Non retrahendus? Vita, mors, breuibus iacēt
Diducta spatijs. Propera si vitam secet
Clotho, ruinam mentis æternam subis.
„ *Nemo scelestus pariter & felix diu*
Fuit. Innocentum clamat effusus cruor;
Clamat gemendus pubis orbatæ status;
Viduæ maritis coniuges, vastæ domus;
Clamant, & alti fulmen vltoris vocant.
Quàm multa sint tremenda, nisi caueas, vide.

Long. *Agnosco* [2] *linguæ, flumē, an fulmen, tuæ?* [2] Ironice
Rotundus ore, fulguras, pluis, tonas,

Mones amicè. Paria verbosæ decet
Affertur vinum & sedile. *Artis referre pretia. Per Bacchum Puer:*
Bacchum rubentem, nobilem. Effando nimis
Accendit ora Rhetor, Ambrosiam[1] bibet.
2 Venenum inijcit, & fica commiscet. *Affer sedile miles. Hic artus loca.*
Miscere[2] odoram nectari ambrosiam placet.
Age paterem hauri. Gaz. *Ignosce.* Long. *Per*
cœlum bibes.
Gaz. *Venenum in auro bibitur.* Long. *At mixtum mero.*
Age, & profundo præbibe salutem Ioui,
Gaz. *Ergo bibendum est? Plectis insontẽ nece.*
Long. *Plecto loquacẽ. Disce Cæsaribus probra*
Ingerere fando. Sistis? Exhauri ocyus,
Testor cruore poculum explebis tuo.
Bibes adactus sanguinem. Gaz. *O Regũ fidẽ!*
Esto, natantem calice fatali necem
Bibamus, hàc me diua libertas vocat.
At tu Tonantis osor, æternis caput
Sacrum tenebris, perge, sanguineo fibras
Imbue cruore; merge flagitijs caput;
Macta innocentes. Spectat ex alto Deus,
Spectat, manuque fulmen vltrici vibrat,
Mox horrido sub Dite sulphureas bibes
Sine fine flãmas. Long. *Cerbere, hauris ocyus?*
3 Haurire cogitur. *Habes,[3] peractũ est. Vade, Rhadamãthi foro*
Causas perora meliùs. In cæcas age
Vinctum latebras, donec epotus iecur
Irrumpat altè Bacchus, & vitam eruat.
Iussimus. In arcto carcere expiret reus.

SCE-

SCENA QVARTA

Zenonis, & Longini clandeſtina colloquia,

Longinus. Zeno Imperator.

Hanc oris illaudata libertas vicem,
Hæc pretia, qui me voce ſollicitant, ferũt.
O ſpem caducam! Sceptra ſperabam miſer,
Aurique diua luce radiatum caput,
En quo reuoluor? Auſus hoc, auſus nefas Prodit
Pelagius Zen. [a] *Vnde verſus in luctũ dies?* Zeno.
Frater, quid atra purpurã obtendit chlamys?
Long. *Haud exuenda, donec hoſtilem bibat*
Ebria cruorem. Potuit hoc, potuit nefas
Pelagius? O mordacis inuidiæ malum!
Longinus, orbis lumen, Auguſto ſatus,
Regumque frater, vile iam ſortis probrum,
Iam ludus Aulæ, ſæculi riſus ferar:
Ferar procacis præda Pelagij. O ſcelus!
Hæc cernis? Hæc tueris? Hæc, Frater, probas?
Emorior ira Zen. *Frater age, animos cape.*
Seque intus ipſe frangat irarum tumor.
Labem negati decoris haud tardus luet.
Ne metue: Reges nemo ſecurus diu
Laceſſit. Altè vulnus in venis latet,
Aeternus iras paſcit vltrices dolor.

Petet ille noctis Regna, tu Regni thronum.
Long. Sed quãdo petet? O lẽtus in pœnas furor!
Zen. Dãt odia tẽpus Long. Odia priuatus gerat,
Rex tela & ictum. Fossus actutum ruat,
Annuere Regi quisquis oranti negat.
Quid tẽporis opus? Zen. Tela nisi tẽpus regat,
Feriũt vibrãtẽ. Long. Certus irarũ est locus.
Zen. Incertus ictu. Long. Sors tamẽ certũ facit.
Zen. Fortuna cæcas cæca iaculatur faces.
Long. Non vbi nocendũ est. Cæca quos feriat, videt.
Zen. Et te videbit. Long. Semper arrisit mihi.
Zen. Arridet illa sæpe, cui pestem parat. (mat,
Long. Fortuna nostrũ, quà volet, iugulũ pre-
Dum pariter hostẽ perdat. Zen. Incautas alis
Violentus iras, stulta vindictæ est sitis,
Dum pereat hostis, ipse si simul peris.
Prudentis ille nomen vltoris feret,
Qui læsus, odia, recipit in tutum priùs;
Tunc vltus hostem, quando præcipitem super
Positus ruinam, victor applaudit sibi.
Long. Si trahimus iras, placat iratum mora.
Zen. Vbi mitis ira est. Alta si rabies sedet,
Spatio tumescit. Long. Fama vindicta perit,
Si clam prematur hostis. Zen. Vltorẽ tamen
Tacita voluptas pascit. Long. Ignauum reor,
Quisquis latente vulnus infligit manu
Zen. Qui tutus hostem strauit, ignauum nega.
Long. Palam prematur, probra qui palã vomit.
Zen. Hostem docet cauere, qui palam ferit.

Cum

Cum tonuit axis, monstrat exitium fragor,
Cunctique fugimus. Fulmen, vbi silet, nocet.
Long. *Quid frena rerũ, sceptra quid mũdi geris*
Si sit timendum? Zen. *Magna Pelagiũ tegũt*
Præsidia, virtus, mentis ingenuæ nitor,
Integra labis vita, vox sensu grauis,
Tumultuosis pulcher in rebus tenor,
Amor Senatus pariter, & vulgi fauor.
Hoc si reuellas columen, impulsu pari
Labefacta Regni culmina ruinam trahent.
Long. *Quẽ sic timemus, morte properata ruat.*
Causam requiris? Colitur & vulgo placet.
Ars vna Regum est, metere surgentes nimis.
Nisi celsa Regni capita decutias, breui
Summum superbo vertice æquabunt caput.
Sed nec timendum plebis aut Procerum reo
Vsquam fauorem. Sæpè quem stantẽ colunt,
Fugiunt cadentem. Cedrus vbi verno stetit
Apice decora, placuit: vbi ferro eruta
Traxit ruinam, pastor obtriuit pede.

SCENA QVINTA

Zenonem, & Longinum varij Nuncij de Harmatij reditu in vrbem conterrent.

Vrbitius, Zeno, Longinus, Sebastianus, Anastasius.

[1] Prodit Sebastianus.

Seb. *Auguste* [1] *propius clangit*. Zen. *Armorum fragor?*
Seb. *Sonuere litui.* Zen *Viuus in tumulũ feror.*
Fer arma Frater. Seb. *Ducit æratas procul*
Aquila cateruas. Long. *Pestis & Aquilã pre-*
Simul & cateruas. Zeno *præsidiũ para.* (*mat.*
Per stagna Ditis pereo. Præsidium? nisi
Phlegetonte rupto torua Furiarum cohors
Succurrat, orcũ iuro, præsidij parũ est. (*ruãt.*

[2] Intrat Vrbitius.

Vrb *Ad arma Cæsar.* Long. *Arma te dira ob-*
Zen. *Quid arma clamas?* Vrb. *Terra quadrupedum gemit.* (*crepent*
Calcata passu. Zen. *Latera quadrupedum*
Lon. *Rũpãtur equites.* Vrb. *Puluis eripuit Polũ;*
Harmatius vrbem repetit, & bello inclytam
Cogit Phalangẽ victor. Zen. *Attonitũ quatis.*
Quid si parenti natus occurrat suo
Basiliscus, Aula pulsus, excussus throno,
Irrisus, exul, fœdus ærumnis Puer?

O quã-

O quantus animum punget iratum dolor?
Ius arma repetent: Regiam assultu premet.
Quid rebus animi, frater, ambiguis sedet?

Long. *Dolis agendum est.* Zen. *Fare, quis doli modus?*

Ana. *Cæsar*[1] *propinquant arma.* Zen. *Quid Bubo gemis?*

Ana. *Tonat heu sonore pulsa vicino tuba!*
Repetere sceptra rumor Harmatium canit.
Cauete Reges. Zen. *Strix Auernalis,*[2] *tace.*

Ana. *Ignosce* Princeps Vrb. *Iste me manet labor.*
Arcebo muris agmen, & positis Phalanx
Soluetur armis. Pallade *vmbratus comam,*
Harmatius Aulam scandet, ac doli inscius
Tamen dolosos mittet in laqueos caput.

Long. *Qua fraude?* Vrb. *Fraudis quære perfectæ modum.*
Moramur hostem. Zen. Perge *felici gradu.*
Si vota sors fortunet, ingenti dolos
Pensabo pretio. Stabis Imperij[3] Comes.

1 Prodit Anastasius simplicitatem simulans.

2 Rex Anastasiũ pede abigit.

3 Exeũt omnes præter Vrbitium.

SCENA SEXTA

VRbitij, & Anaſtaſij conſilia de Harmatio in exitium trahendo.

Anaſtaſius, Vrbitius.

Prodit Anaſtaſius.

Vrb. *ANaſte, vota proſper impellit Notus. Prouehimur alto. Cernis, vt fatū ſibi*
Fūgoſa texāt capita? Ana. *Iungamus manus,*
Pariterque fœtos fraude numeroſa ſinus.
Zeno, Gradiui columen Harmatium timet,
Odio Pelagium Frater æterno vouet
Stant fata vtriſque. Quos vbi letho datos,
Agnoſcet Orbis, quantus in feras furor
Ardebit vndique? Vulgus vltorem, Ducem
Proceres amabunt, quiſquis exitio dabit
Cognata Furijs capita, terrarum mala.
Vrb. *Te fata poſcunt.* Ana *Fateor, agnoſco:*
Vocauit hoſtis Eſſe Bubonē iuuat, (Strigem.
Iuuat eſſe diri Vulturem cantus, tibi
Malè auſpicatos ſemper vt luctus canam.
Vrb. *Age, qua trahendus arte ſub caſſes prior*
Harmatius. Ana. *Aures pariter & mentē ad-*
Paucis docebo. Quæro Baſiliſcū ocyus. (moue.
Adeſſe Patrem milite inſtructum canam.
Natus Parenti occurret, horrenti obſitus
Pedo-

Pædore; totus ibit in luctum Puer.
Horror capillos obruet, vultum dolor,
Teget ora fletus, latera singultu gement,
Vox in querelas surget, in planctum sinus.
Hinc ira Patris. Credis insana Tygrim
Sic æstuare rabie, vbi raptos videt
Catulos, vt ingens rumpet Harmatium dolor?
Aderimus ambo. Quaque virtutem nota
Simulare soleo, Patris accendam mala.
Tu facinus auge; sobolis opprobrium, domus
Labem, decoræ iura vindictæ moue:
Hac implicatus arte vindictam Pater
Spirabit animo, seque damnabit reum.
Et ecce turmas Aquila victrices mouet.
Gratare reduci: necte venienti moras,
Dum, me iubente, natus occurrat patri.

SCENA SEPTIMA.

HArmatium ex bello reducem salutat Vrbitius.

Harmatius, Vrbitius, Milites. 30.

REsiste[1] Miles, Vrbis Augustæ inclytas
Verere turres. Patuit ad muros iter;
Vlteriùs arma ferre lex patriæ vetat.
Saluete cœlo proximæ Heroum domus;
Regum Penates; Patriæ optati lares;

[1] Instructis ordinibus in scenam procedit Harmatij Exercitus.

Regina

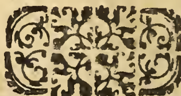
Regina ſedes, artis annoſæ labor;
O chara ſalue terra, quam lituùm canor;
Quam tectus ære Miles, vmbonum chalybs,
Mauortis horror, denſa telorum ſeges,
Et fuſus omni latere venarum cruor,
Defendit vſque. Pande venienti ſinus,
Fauſtoque reducem pacis amplexu foue.

Vrb. *Inuicte ſalue Ductor, armorum potens,*
Columen Eoæ Gentis, Imperij ſalus;
Reditum ſecundo firmet auſpicio Polus.
Vt lætus agmen, agminis lætus Ducem
Video! Decoro puluis in vultu ſedet
Non indecorus. Martius mentem calor,
Robur lacertos, tela victrices manus,
Fortuna pugnam, prælia triumphos agunt.
Iam digna reduces laurus impediet comas,
Et Marte poſito pacis excipiet ſinus.

1 Prodit cũ Anaſtaſio Baſiliſcus

Har. *Domine rebus otia, & puri meant*
Sine nube ſoles? Fare, quis Regni tenor?

Vrb. *Vulnus retractas. Heu! Recrudeſcit dolor.*

SCENA OCTAVA

HArmatius intellecta per Vrbitium, & Anastasium Zenonis perfidia tandem in Cæsaris exitium conspirat.

Harmatius, Basiliscus, Vrbitius, Anastasius, Milites 30.

VIdeone veræ frontis, an falsæ notas?
Hic ille Nati vultus? O *Nate!* Bas. O *Pater!*
Har. *Tremuere viscera. Nate, quæ rerum vices?*
Quem te Parenti sistis? Ana. *O fati rotam!*
Har. *In me quid ausa?* Ana. *Quidquid informis potest*
Audere liuor. Har. *Damno liuoris nefas.*
Effare, quis te tantus immersit dolor?
Vnde hic per ora squalor, & furuam toga
Imitata noctē? Ana. *Dura Zenonis manus!*
Arsit furore bellua, & iussu effero
Iniudicatum pressit. Bas. *Occidimus Pater!*
Legit Senatum, venit, assedi comes;
Repente causa statuit indictà reum;
Damnauit, ostrum rapuit: excussit throno.
Vrb. *Immane facinus! Tantus in Puerū furor?*
Bas. *Mox ore vasto carmen horrendum tonat;*

I pestis; Aula pulsus, irrisus, miser,
Absiste procul hinc, regio æternùm lare
Abactus; I, squalente regales opes
Pædore muta, sortis abiectæ memor.
Hinc me gementis signa fortunæ tegunt;
Hinc ora macies, Genitor; O Regis probrum!
Lamenta pectus, pallor obsedit genas,
Lumina perennis imber, informis cutem
Marcor, nigranti membra squalescunt situ.
Vindicta, Genitor! Poscit vltorem scelus.

Har. *Miserande* Puer! *Hãc præstitit* Zeno *fidẽ?*
Ad[1] *arma, Miles, ad arma: fer subitò faces,*
Regia petatur; vulsa cardinibus domus
Procumbat; Aula, poste disiecto, labet;
Tectum cremetur; flamma victrices vomat
Vndique fauillas. Pereat infidum caput.
Pereat nefandum stirpe cum tota genus.
Flammentur, eruantur, in cineres eant.
Ingrate Zeno! Pa*ctus Harmatio fidem*
Sic ludis excors? Merita sic pensas mea?

Vrb. *Astræa cernis?* Har. *Quid meus potuit puer?*
Quid mollis ætas flore primæuo nitens
Sceptroque dignum frontis eximiæ decus?

Ana. *Quid iste potuit oris ingenui nitor?*
Hæc innocentis dextra? Proh sæui Ducis
Imperia! Tantum pepulit ex Aula iubar?

Har. *Fremat Tyrannus. Nate, regnabis tamẽ:*
Regnabis, ignes testor æternæ domus.
Eatur, arma, furia, flammantes globi,
Et quidquid æstus voluit irarum impotens,

[1] Omnes educunt gladios.

Paretur

Paretur hosti. Quò tamen præceps agor?
Dum feruet ira, nescit Imperio premi.
Exurge pectus. Perfer hanc molem mali,
Et qua tremendas lege Mauortis minas
Sæpe domuisti, temet inuictus doma.
Vrb. *Agnosco nobile mentis Imperium tuæ:*
,, *Agnosco robur. Melius excluso videt*
,, *Animus tumultu. Cæcat ingenium furor.*
Nec omnium sit pœna paucorum scelus.
Cum Miles vrbem chalybe nudato subit,
Mucrone in hostes sæuit, & ciues pari.
Nec Martis ira facilè, nec stricti potest
Ensis libido reprimi. Hinc odio Ducem,
Furijsque vulgus mactat, & Patriæ facem,
Vrbis sepulchrum, gentis exitium vocant.
Quid, quòd cruentæ cladis incertus foret
Dubiusque casus; Ambit Augusti latus
Vis multa Procerũ, *multa famulātũ manus;*
Cæsareus Aulam Miles excubijs tenet.
Ab Arce, belli cantus vbi signum dedit
Sonante lituo, tela subiecit furor,
Ad arma ruitur. Omnis Augustum tegit
Ciuis. Har. *Tyrannum?* Vrb. *Delet ex animo pauor*
,, *Nomen Tyranni. Veteris offensæ notas,*
,, *Grauiora quisquis metuit, erasit libens.*
Har. *Infanda patimur. Fregit Augustus fidẽ,*
Promissa lusit. Ana. *Iusta vindictæ est sitis.*
Vrb. *Fateor. Sed iram cautus vltricem preme.*
Te iusta patriæ poscit vltorem salus;

Regni

Regni ruina, luctus, insontum cruor,
Nati querela: Certus odiorum tamen
Dispone causas Fronte simulata redux,
Inermis, Aulam more de prisco, subi.
Deni sequantur ponè subeuntem Duces,
Honor decusque lateris: Hi voueant fidem.
Tum militari Cæsarem oblectent choro.
Stent arma manibus, cùmque percussa dabis
Tellure signum, iunctus Augusti fibras
Irrumpat ensis. Rege sublato, imperas.
Nemo Tyranni funus vlcisci volet.
Har. *Bene est. Sequemur mentis arbitrium tuæ.*
Arridet astus. Castor, in vicos datus
Reficiat artus Miles; vbi promptus manu,
In omne raucæ vigilet Imperium tubæ.
Præibo. Martis decora, bis quini duces,
Queis robur animo, rebus in summis fides,
Retro secuti, Regiam Augusti petant.
Basilisce gressus iunge. Si faueat Polus,
Radiabit aurum crinibus, Sceptrum manu.

SCE-

SCENA NONA

Anaſtaſius Militum animos pecunia occupat.

Anaſtaſius, Caſtor, Milites 30.

Generoſa Martis pignora: Imperij vigor;
Animæ cruoris prodigæ, exortes metu:
Deprœliatrix ære non domito cohors:
Dignum triumphis agmen; in quorum ſedet
Secura dextris patria, libertas, ſalus.
Quæ laureatam paria virtutem queant
Penſare pretia? Quidquid exiguus mihi
Largitur Aulæ cenſus, in veſtras libens
Fundo cohortes. Capite fœcundam aureis,
Capite[1] *crumenam. Caſtor æquata ſtipe* [1] Auri donatiunm porrigit.
Turmas per omnes tribue, ſit felix dies.
Lætitia niueis vecta quadrigis volet.
Caſt. *Grates Anaſto, digne qui mundũ regas.*
Omnes. *Grates Anaſto, digne qui mundum regas.*
Caſt. *Iam reboet axis, perſtrepat cantu tuba.*
Binas in acies fuſa diſcedat phalanx.
Cape tela dextris Miles. Vmbratam cie
Ludẽte pugnã Marte. Stẽt manibus manus,
Pede pes, mucrone mucro, vir denſus viro.
Hinc

Hinc inde belli ficta tempestas eat.

Instruitur acies ex disciplina militari.[1]

Centurio. *Subsequere* [1] *Miles. Binus in dextrum latus*
Tendatur ordo. Binus in læuum migret.
Circumage dexter agmẽ Huc propius gradũ.
Inflecte læuus ora. Soluatur Phalanx.
Hinc inde dextro duplica seriem gradu.
Restitue gressum. Flectat in clypeum cohors.
Vtrumque media crescat ex acie latus.
Conscende frontem ternus Hinc illinc retrò
In clypeũ & hastam verte. Procedat Phalanx.
Huc dexter aciem motus æquatam vehat.
Cornu sinistrum prodeat. In dextrum moue.
Prouehe cohortem. Siste, Læuorsum moue.
Procede Miles medius. Hic firma gradum.
Reflecte læuà; Perge. Sistatur. Sinum
Subintra in hastam flexus. In clypeum retrò.
Hinc inde dextro duplica seriem gradu.
Reduc sinister agmen. Vlterius subi.
Circumage in hastam copias. Gressum preme.
Iam bellicoso tympana tumultu sonent.
Pugnate [2] *fortes. Pugna processit satis,*

Pugna vmbratilis.[2]

Procedat agmen. Media didatur phalanx.
Pars dextra in hastam versa promoueat gradum.
Retrò in sinistram. Læua læuorsum. Moue.
Huc retrò in hastam. Media præeuntẽ cohors
Subsequere. Vtrũque coëat in frontẽ latus.
Hinc par in aciem forma. Classicum sonet.
Frons explicetur. Repetat extremus locum

Iungatur agmen. Verte. Laxetur Phalanx.
Reflecte in hastam. Milite *alterno simul*
Firmetur ordo. Dextra dextrorsum cohors
Circumage vires. Gradere. Sistamus gradum.

Ana. *Agnosco dextras. Marte prolusum est satis.* *(vale.*
Valete, & animas gerite victrices. Omnes:
Grates Anasto, digne qui mundum regas.

Cent. *Procedat Agmẽ. Reliqua fortunet Polus.*

Chorus Musicorum, vel interludium

ACTVS III.

SCENA PRIMA.

ZEno cognoscit ex Vrbitio Harmatij consilia; sibique de futura vltione gratulatur.

Vrbitius; Zeno.

Zen: E*Xcussus animo cessit horrenti pauor.*
Tādẽ reuixi. Fraudis amplector viã.
Ludant cruenti fraude simulata duces,
Plaudant choreas; Ducat Harmatius chorũ

Histrio dolosus, ducat, & cæcum nefas
Reddat theatro, Me iuuat nixum throno,
Spectare choreas. Adero ludorum arbiter;
Sed qualis Erebi rector Eumenidum gregem
Choris vacantem spectat, & nutu horrido
Insanientum flagra Furiarum probat.
Talis, paludem testor vmbrosæ Stygis,
Talis videbo perfidi Martis chorum.
Stet Miles ense promptus. Obuallent latus
Hinc inde Proceres. Frater accedat comes.
Sic est profectò. Regna non vno satis
Stant fixa clauo. Ternus Imperium obsidet
Hostis; dolosus, opibus excellens, probus.
Dolus dolosum; Miles opulentum; probum
Simulata virtus cohibet. Vrb. *Has Cæsar diu*
Edoctus artes fræna terrarum tenes,
Virtute, rebus, Marte, consilio potens.

SCENA SECVNDA

ZEno omnibus ad Harmatium capiendum comparatis, eum, vultu vtrinque simulato, reducem ex bello excipit.

Zeno, Sebastianus, Longinus, Vrbitius, Harmatius, Milites.

Seb. *INgressus Aulam Cæsar, affatus tuos*
Harmatius orat. Arma Lõginus parat.
Iras

Iras anhelat Miles; & stygium scelus
Ferro piandum clamat. Zen. *O factum bene!*
Long. [1] *En promptus ære miles, officio impiger,*
Animoque certus. Zen. *Frater, agnosco fidẽ.*
O fida patriæ, fida Cæsaribus cohors;
Hinc [2] *in latebras ferte furtiui gradum.*
Hinc excubate. Mox vbi, cœpto choro,
Opem reposcam, irrumpite in scenam ocyùs.
Stringantur omnes, inque pallentes procul
Rapti cauernas, mole sub vasta gemant.
Tantum est; abite. Frater, Harmatiũ præi,
Proceres sequantur, Fida Prætoris phalanx
Excubet in armis. Regias cingat fores;
Nostrumque stipet lateris obiectu latus.
Long. *Dictum est abunde. Tempus excludit moram.*
Zen. *Benè est, sub ictu res iacet. Plagis fera*
Venit implicanda. Si dolum casus probet,
O quantus odij, quantus irarum tumor
In belluam se franget! explebo sitim.
Agnoscet Orbis, quàm sit horrendum nefas,
Mouisse Regum fata. Sed vultu dolor,
Animus prematur ore, [3] *succedit fera.*
Videone Martis pignus, Heroum *decus!*
O me beatum! surge meliori caput
Radiatus auro Phœbe; fer lætum diem.
Harmatiius adest, qualis ex omni solet
Belli tumultu maior; Harmatius *meæ*
Pars melior animæ: Grande Zenonis iubar,
Columen potentis Imperi, Augusti salus.

[1] Prodit Longinus cum militibus

[2] Zeno collocat in insidijs militẽ Prætorianum.

[3] Prodit Harmatios comitãte Longino, &c.

Testor Tonantem, gratus Augusto redis.
Reduci triumphos voueo. Centena inclytus
Stabis columna victor, & totidem tibi
Animabit ora, pulcher artificis labor.

Long. *Quàm bene dolosas* Histrio *partes agit!*

Har. *Auguste* Princeps; *digne, qui vastū regas*
Aeternus Orbem; sceptra fortunet Polus.
Tu mihi Gradiuus. Martiæ si quid calet
Sub corde flammæ, vultus afflauit tuus.
Tibi noster ardet vmbo; tibi radios vibrat
Ensis, vibratur hasta, victrices mouet
Lituus cateruas. Te duce, armorum labor
Nusquam fatigat. Quà iubes, horreat licèt
Frons torua Martis, ferrea telorum seges,
Et cruor, & ira, & mortis indomitæ pauor,
Animosus ibo: postque bellantum horridos
Vndique tumultus, prælia, tubarum sonos;
Vbi fulsit oris dulce Cæsarei iubar,
Componit animos, reficit exhaustum quies.

Long. *Animosè Vlysses.* Zen. *Quis parem tantis vicem*
Meritis refundat? Har. *Maior optatis foret*
Merces, verendam Cæsaris dextram semel
Tetigisse labris. Zen. *Quid leuē affectas manū*
Magnanime Ductor? Iunge cōplexus redux,
Adstringe pectus pectori. Vrb. *O vulpis dolum!*

Zen. *Iam feriat astra, iam triumphali sonet*
Lituus canore, resonet Harmatium *Polus.*
Plausus per omnem Regiæ partem strepat:
Nec vlla ludis scena regificis vacet.

Long.

Long. *Subsiste Frater; nectet octonus chorum*
Miles, theatrum Mars *triumphanti subit*
Curru superbus. Zen. *Iungat* 1 Har*matius*
latus.

1 Consident omnes: Zeno medius inter Longinum & Harmatium

ARGVMENTVM

Aulici Tripudij.

CLangentibus mæstè tubis, scenam subit Martis currus, trahentibus quatuor Tigribus. In summo Mars, habitu, vultuque ad mæstitiam composito. Per currum dispositi 2 Duces in manibus hastas gestantes, & capita *lauru cristisque decori*, omnes fatali somno correpti. Consistente ante Cæsarem curru, Mars è solio suo narrat, quo modo Thraciç campos dum lustrat, in hos Bellatores inciderit, sõno fatali constrictos. Fatum autem esse, ne vnquam euigilent, nisi ense tangantur, idque à strenuissimo inter mortales belli Duce. Proinde Zenonem rogat, ne grauetur sopitos Heroas excitare. Zeno honorem Harmatio

2 Qui Martem agit, partibus Zenonis fauet, ab Vrbitio choreæ ductor designatus.

matio defert. Recuſat Harmatius rē vni Zenoni debitam. Mars litem dirimit. Vt Harmatius enſem exhibeat, Cæſar tactum. Fit. Clangente tuba, excitantur Heroes. Experrecti grates Cæſari agunt. Mox caſu ſuo pet ænigma expoſito, ducente Marte, choros militares agunt. Cæſar loco maturo dat ſignum. Erumpunt milites ex inſidijs. Capiuntur cum Harmatio omnes.

Zen. *QVæ luctuoſū pōpa Mauortē trahit?*
Quale hoc triumphi ſpecimen? Har.
Euentus dabit.

Mars è curru loquitur.

Mars. *Adſum Duelli Genitor, armorū Parēs,*
Tuamque Cæſar, pronus imploro fidem,
Imploro dextram. Cernis, vt mæſto labet
Squalore currus? Vicit & Martem dolor.
Dum nuper axe vectus Odryſio vagor,
Quà lambit oras Hebrus, *hos caſu Duces*
Vidi iacentes. Clamo: nil clamor iuuat.
Bellona lituum ſtringit: haud cedit ſopor.
Curru receptos quatio: fruſtratus labor.
Phœbum *popoſci fata. Circæo refert*
Cantu teneri, nec prius graui excitos
Redimi ſopore poſſe, quàm ſummi Ducis,
Quantum ſub axe Phœbus *haud aliū videt,*
Mucrone

Mucrone tacti, iussa fatorum expleant.
Tu rector orbis, Ductor egregie Ducum,
Cui fronde victrix palma bellandi dedit,
Primos honores, solue lethali viros
Quiete. Strictus fata disrumpat chalybs.
Zen. *Bellator, ensem stringe. Te facti decus,*
Te spectat vnum pulchra libertas Ducum.
Tibi laurus vmbra cingit emerita comas.
Har. *O parce! Mentis absit ingratæ nota.*
Titana repetit fulgor, Oceanum latex,
Te parta bellis palma. Zen. *Sed dextra tua.*
Har. *Quàm Cæsar animo fecit inuictam suo.*
Zen. *Age, solue fata, redde sopitos sibi.*
Har. *Hostem necare didicit Harmatij mucro;*
Seruare Regum est. Zen. *Regiam placuit vicẽ*
In te referre. Har. *Poscit Augustum Deus.*
Zen. *Mars bellicosum poscit armorum Ducem.*
Mars. *Lites honoris lance librabo pari.*
Harmatius ensem commodet, Cæsar manum.
Har. *Tibi iussa ferre, me decet iussa* [1] *exequi.* [1] Zeno accepto Harmatij giadio surgit.
Zen. *Noxiæ Circes minister, somne par ferro Deus,*
Syderum satelles illætabilis, fati improbe (puer
Lictor, vmbris grate, lethi frater, horrentis
Tartari, eia exurge, Martis linque generosos Duces.
Tanguntur [2] *ense, clara quem Ducis Manus* [2] Tangit eos ense.
Egit per hostes, quantus è nimbo rotat
Ignem trisulcum, clade metuenda, Deus.
Quare age, iubente Marte, funereo viros

Eripe sopori. Clangor [1] *Heroas vocat.*

Clãgit tuba [1]

Excitantur ad clangorem tubæ.

Mars. *Salue ò Propago Martis, Heroũ genus!*
Decora alta belli; carpe vitales Poli
Auras, facisque cerne radiatæ iubar.
Concessa vita est, ferreus excessit sopor.
Agnosce tandem lucis artificem tuæ,
Rerum potentem, proximum cælo caput,
Tantæque prona sortis auctorem cole.

Primus Eques nomine omnium.

O felix ter & amplius,
Regum quisquis amabili
Nutu gentibus imperas.
Dum frons aurea syderum
Phœbi culta nitoribus
Formosum referet Patrem,
Stellarumque colet Ducem,
Te gens pectoris ardui,
Clara Martis anhelitu,
Spirabit, memor additæ
Lucis, cum procul exule
Somno, restituis diem.

Mars. *Iam bellicosum plaudite Augusto chorũ,*
Plaudite; resultu pulsa numeroso tremat
Ad plectra tellus. Zen. *Est mihi quiddã prius,*
Quod scisse cupiã. Qui genus? Quæ sors agat?
Quò mens anhelat? Secundus. *Premere fatorum abdita*
Fato iubemur. Quæ tamen rogas, habe
His inuoluta mentis ambiguæ notis.

Sub

Sub [1] *axe honoris genuit armatos pater.*
Mauortis arte clarus & bello [2] *pater.*
Hunc læsit hostis, prolis extinctor [3] *suæ,*
Patriæ Tyrannus, funus insontum, lues
Rerum, vorago sceleris, errorum chaos,
Monstrum malorum. Patris vlturi probrū,
Stetimus in armis: [4] *ante sed fato pari*
Occidimus [5] *omnes, quàm datus pugnæ locus.*
Occurrit hostis, quosque prostrarat [6] *manu,*
Reuocat [7] *in auras. Arma simul, arma illicò,*
Arma rediuiui fremimus, atque hosti [8] *necē*
Iuncti vouemus. Sortis implexæ tenes
Aenigma Cæsar. Zen. *Teneo, meditari placet.*
Haud deerit Oedipus, Interim, pergat chorus.

Duce Marte, tripudiant. Dum musica præludit, ordine bini ac bini hastas, quò expeditiùs saltent, Marti tradunt. Is famulo post aulæa latenti. Circa finem Choreæ, sicas stringunt (nam gladijs carebant) quas vbi Marti committunt, Longinus in aurem Fratris:

Long. *Ad arma frater; res, locus, tempus vocat.*
Ze. *Arma, arma Miles; prodor. Harmatiū rape.*
Stringite rebelles. O Stygis vastum nefas!
Arma rediuiui fremimus, atque hosti necem
Iuncti vouemus? Voueo: truculento scelus
Funere luetis. Ite, tenebrosæ date
Sub claustra noctis; pondere immani obruti
Iaceant catenas inter & claustri luem.
Ite scelerati. Har. *Cæsar.* Zen. *Horrēdū tibi,*

Dirum-

1 Aenigmaticè narrat proditionem.
2 Harmatius
3 Zeno
4 Quia arma sumpserant: quibus modo veniēbāt instructi.
5 Sopore ficto correpti procubuimus.
6 Zeno quia dedit occasionem huius soporis simulati.
7 Tactu ensis.
8 Quā iam excitati, Zenoni destinamus in Tripudio.

Dirumque semper nomen Augusti vocas,
O perduellis! Har. *Testor, insontem premis.*
Zen. *Reuocate sontem. Vile pro cunctis caput*
Opponet vnus, lance vos iusta nefas (cem
Librate,Proceres. Long. *Struxit Augusto ne-*
Harmatius. Har. *Insons.* Long. *Sceleris hor-*
rendi reus.

[1] Abductis alijs reuocatur Harmatius & tumultuoso iudicio dānatur capitis.

Har. *Abiuro crimen.* Long. *Testis euincet.* Har
Prius.
Fœdabit astra luridi Acherontis vapor:
Aeterna solem noctis vmbrabit lues.
Zen. *Age, Vrbiti, reclude furtiuum scelus.*
Vrb. *Te,magne domitor orbis, arcanas vides*
Qui mentis vmbras, quique formidabili
Terrebis olim fronte, periurj reos,
Te iuro testem, te cito, voueo, inuoco,
Si falsa testor, falsa testatum, face
Concute trisulca,merge sub Stygem vltimam.
Harmatius, ira decoris erepti, necem
Per militares struxit Augusto choros.
Long. *Iam te cruentæ fraudis immanem cane.*
Zen. *Iam fraude facinus conde. Iam Ma-*
uortio.
Effla furorem spiritu; insontem freme.
Regum petebas viscera? Harmati, lues,
Lues, Tonantem testor, infandum nefas.
Har. *Numē supremum! Cerno fraternos dolos.*
Fratres cruenti! Sanguinem innocui Ducis
Per hoc Megæræ[2] *pignus, hanc furiam Stygis*
Quæritis. Hiantes pando venarum fores.

[2] Indigitat Vrbitium.

Euel-

Euellite animam. Lucis exiguæ moram
Proculcat indignatus Harmatij sinus.
Nil extimesco. Quæ tamen merita priùs,
Ingrate Zeno, pendis hac lethi vice?
Pro tè periclis obuium horrendis caput
Tuli, minaces inter armorum sonos,
Interque Strages, Marte sanguineo vndiq;
Aciem ruente; Leuia memoraui nimis.
Hi te lacerti, sanguis hic venis calens,
Totiesque fusus, pectus hoc mille obsitum
Hinc inde plagis, mentis hæc puræ fides
Throno repulsum, perditum, extorrem lare,
Humi iacentem rursus in solio stitit,
Altèque vectum, sortis antiquæ gradu
Vltro locauit. Moie meritorum obrutus,
Quas ferre grates, Cæsar, Harmatio nequis,
Dolo rependis. Excutis natum throno,
Abseute patre: moxque Persephone [1] *satam* — [1] Intelligit Vrbitium.
Furiam, dolenti, quæ patri subdat facem,
Submittis. O Styge dignus æterna dolus!
Crimen lacessis fraude, quod plectas nece.
Age, bibe amici sanguinem, exsatura sitim.
Dominare tumidus; iste te viuum cruor
Sequetur, vmbra cinctus horribili cruor.
Tu [2] *fax Auerni.* Zen. *O lingua* [3] *tergemini canis!* — [2] Ad Vrbitiũ — [3] Zeno corripitur morbo caduco, quo frequẽter laborabat. Abducitur ad supliciũ Harmatius.
Strinxit medullas, Rapite, veletur caput.
Long. *I, miles; omnes vna truncabit reos*
Bipennis, vrge. Seb. *Solita funestat lues.*
Long. *Iaceat reclinis.* Vr. *Subde puluillos, puer.*

Long.

Long. *Lex vna cunctis; bruta nec Regē eximit*
Natura. Frater, ſpiritum ex alto cita.
Recipe vigorē. Zen. *Peſtilens*[1] *linguæ probrū*
Morbum reuexit. Quò tulit prædo gradū?
Long. *Ad* Regna *Ditis; abſtulit miles caput.*
Zen. *Benè eſt, reuixi, redijt in venas calor.*
Sebaſtiane ſparge, qui fando ſerant
Plebem per omnem, perfidū Harmatij ſcelus.
„ *Inſtabile nutat vulgus; in partes venit*
„ *Præoccupantis. Fama plebeios agit.*
Tu pondus auri, Regio eductum lare,
Fer, Vrbiti: mox Caſtra præcipiti pete
Curſu citatus. Arte qua fandi vales,
Mulce cohortes. Aggera Ducum nefas;
Atrox, cruentum, horribile, Tartareū nefas.
Dic, ſeruet ore Miles, & ſinu fidem,
Meque vnum adoret. Fulua nummorū ſeges
Fidem ſequetur, Perge. Vrb. *Corripio viam.*
Zen. *Frater beamur. Sceptra frænabis comes,*
Hæreſque Fratris; vnus inceptis moram
Pelagius addit. Lon. *Iſte me poſcit labor.*
Stat certa fraudis præda. Siſtamus reum
Abominandi ſceleris; abiecto, Iouem
Coluiſſe, Chriſto, Teſtis haud vnus feret.
Zen. Poteſne tātū *fraude ſubtili nefas (latēs.*
Afflare? Lon. P*oſſū.* Ze. *Ignotus?* Lon. *Aeternū*
Zen: *Oſi!* Lon. *Per aſtra iuro.* Ze. *Si ſteterit fides,*
Actum eſt. Rebelli, teſtor, excutiam caput.
Inuidia iuſtam nulla damnabit necem.
Meditata perage cautus. Lon. *Abrūpo moras.*

1 Redit ad ſe Zeno.

SCE-

SCENA TERTIA

VRbitium inducit Anaſtaſius, vt mentiatur à ſe miſſam pecuniã, exaggeratàque crudelitate Zenonis, Militum animos ad ſe traducat.

Zeno, Vrbitius, Anaſtaſius.

Vrb. *IN caſtra propero, Cæſar, & rutili fero* Prodit Vrbitius,
Ingens metalli põdus. Zen. *Fer præceps iter;*
Equi fatiga latera, præcipitat dies. Prodit Anaſtaſius.
Vrb. *Anaſte, quantus vota fortunæ fauor*
Vndique ſecundat? Caſtra nummatus peto,
Iubente Rege. Anaſt. *Sortis ò fauſtæ vicem!*
I, perge fœlix; Militem inſano priùs,
Comple furore. Dic, per Auguſti dolos
Fratriſque furias, grande Mauortis iubar,
Columen ruentis Imperij Harmatium, truci
Cecidiſſe letho. Surget extemplo dolor;
Dolor furorem gignet; vltrices furor
Spirabit iras. Quanta tempeſtas mali
Hinc per phalanges ibit? In fratrum necem
Exæſtuabit agmen, & ſceleri pares
Pœnas repoſcet. Infer vlteriùs pedem,
Calente flamma; ſparge fœcunda ſtipem
Dextra, explicatas æra per turmas volent,

A me remissum munus. Hinc stabit fides.
„ Adamante septas munera cateruas domant.
Me victus auro Miles Imperij caput,
Et destinatum proditi vltorem Ducis
Agnoscet vltro; sequere felicem impetum,
Festosque socia voce clamores age.
Maturus adero. Vrb. Promptus audita exe-
Regno propinquas, rupta Zenoni licèt (quar.
Ilia fatiscant. Ana. Perge, Pelagium moror,
Quem proximus sub fata deducet dolus.

SCENA QVARTA

ANastasius sibi de proposito rerum suarum successu gratulatur.

Anastasius solus.

QVis influentis dona Fortunæ abnuat?
Alios biantes linquit, & celeres agit
Fugitiua pennas. Martis hic ludo effero
Sortem lacessit; Ille iactatus freto,
Aliquis rubentes inter Imperij Duces,
Cæcam fatigat precibus æternis Deam:
Corrugat illa frontis iratæ minas.
Calcat clientes. Orbe me summo tamen
Leuat, superque Regna ventorum vehit.
Iam frontis aurea flamma radiorum vibrat
Hinc inde lucem: Trabea iam cocco rubet
Iam

Iam verrit Aulam ſyrma; iam fultus throno
Do iura populis. Quid tamen caſum probo?
Te mens, adoro. Tu mihi numen Ioue
Tonante maius. Stultus eſt, alium vago
In orbe quiſquis quærit ac metuit Deum
Sua cuique mens, eſt Numẽ. Hæc ſortis rotã,
Hæc fata vitæ condit, ac rerum vices.
Abiecta miſerum, celſa felicem creat
Mens; cui biformis ala dum pennas quatit,
Impune nimbos tranat, ac puro ſuper
Libratur axe pendula. O viui ætheris
Scintilla pulchra! Perge, me vulgo erutum
Secerne terris, infer aſtrorum domo
Sydus coruſcum. Sydus? O! dixi parùm;
Sol alta ſolus fræna terrarum regam.

SCENA QVINTA

VRbitius renunciata Harmatij nece Milites primò accendit ad vindictam: deinde ad Imperium Anaſtaſio deferendum mouet.

Vrbitius, Caſtor, Milites.

Vrb. *HVc vſq; molli vecta remigio mouet*
Fortuna pẽnas. Reſtat ingẽti dolo
Vincere Phalanges. Mœnia excubijs tenet
Portaſ-

Portasque Miles: fama truculenta necis
Nondum vacantes potuit ad turmas vehi.
Stat vsque noti decoris egregium mihi
Nomen fidesque. Si tamen cædis ferar
Minister; Orcum, maria, tellurem, Polos,
Ternosque grandi voce iurabo Ioues,
Haud esse verum. Testis euincet nefas.
Esto. Coa*ctum mortis horrendæ metu*
Minisque Regum *mentiar factum nefas.*
Sin hæc fatiscant; imber aurato fluens
Agmine, feroces subiget. ,, *Auri vis iecur*
Adamante cretum mollit. O potens bonum!
Et ecce castris propius admoueo gradum.
Nunc anime fraudes contrahe: vltrices voca
Turmas ad arma: luctus oppressi Ducis
Iræ procellam moueat implacabilem.
O scelera Regum! ò fraudis infandæ modum!
Cast. *Vrbitius est.* Vrb. *O sæua perfidiæ lues!*
Cast. *Quæ causa luctus!* Vrb. Tantus *in Regū quoque*
Pe*ctoribus ardet sanguinis amici furor?*
Cast. *Crucias, Olympum iuro; quid portas mali?*
Vrb. *Ne quære: fando nescit æquari malum.*
Vincit loquentē. Cast. *Vincat: enarra tamē.*
,, *Cum luctus instat, scire quid flendū, iuuat.*
,, Perire *si necesse, pereamus citò.*
Vrb. *Harmatius.* Cast. Horret *animus.* Vrb. *Execrabili.*
Regum *peremptus ære, deposuit caput.*
Cast. Harmatius? *Orbis terror, armorū potens,*

Fulmen

Fulmen Gradiui, Ductor egregius Ducum,
Mars alter? Vrb. *Ille.* Cast. *Cecidit?* Vrb.
Oppressus iacet.
Cast. *Qua captus arte?* Vrb. *Qua solent Proceres, dolo.*
Reducem serena fronte complexus, diem
Agi triumphis iussit, & festo choro
Plaudi per Aulam Zeno: dum ludis vacat
Medius Tyrannos inter Harmatius, dato
Repente signo, rupit è latebris cohors,
Captumque dira cæde truncauit Ducem.
Cast. *Nunc parte ab omni mundus vltricem expuat*
Vindex procellam: turbo flammarũ impotẽs
Inuoluat Aulam, vosque cum totis ferat
Verratque Regnis, Tartari ad Regna vltima
Fratres cruenti. Pereat infandum genus.
Ad arma, ad arma Miles: vltorem rota
Chalybem: Tyrannos Martis irati furor
Perdat, trucidet, stirpe cum tota eruat.
Et tuba canore pulsa terrifico tonet,
Dent classica sonos: ite, diruite omnia.
Vrb. *Frena dolorem,* Castor, *incassùm ruis.*
„ Consilia virtus, impetum scelera petunt.
Numerosus Aulam Miles insedit: fores
Ingente cingit aucta præsidio cohors.
Vrbs est in armis: mœnia excubitor tenet.
Vis multa Procerum cingit Augusti latus.
Incerta Martis alea, & dubium foret
Tentamen iræ. Quin per insontes pari

Sonteſque clade cæcus erraret chalybs.

Caſt. *Nullas ne Zeno criminis pœnas dabit?*

Ana. *Dabit; ſed alia reſtat ad pœnam via.*
Supereſt Anaſtus, mentis excelſæ potens,
Cui multa virtus, multus armorum vigor,
Opumque vis aggeſta. Fac promptus fidem
Huic voueat vni Miles, & ſignum vigil
Excubet in omne, teſſeram vbi tempus dabit:
Mucroque Reges vltor exitio eruet:
Tenue fauoris pignus interea ſui
Libat cateruis: vota ſi cœlum beet,
Opulenta meritis pretia pro tantis feret.

Caſt. *Grates Anaſto: ſolus Imperium gerat.*

Omnes. *Grates Anaſto: ſolus Imperiũ gerat.*

Caſt. *Succumbe monitis ira, conſilijs furor.*
Dedimur Anaſto: iubeat, armati manu
Caſus in omnes ferimur. Vrb. *Armorũ fidem*
Alacreſque dextras nuncius Anaſto feram.
Valete Martis decora, dum redeo. Omnes. *Vale.*

Caſt. *Ergone primum* Martis *occubuit decus*
Harmatius, arte pariter & ferro potens?
Quo nemo cuneos melior hoſtiles manu
Diruere, nemo Martis *accenſi Tygres*
Frenare & aſtu regere Bellonæ vices.
I luctuoſo Miles *inceſſu; retro*
Conuerſa terram ſcribat haſtarum ſeges,
Lugubre mugiat ære ſubrauco tuba.
Mæſtoſque frangant tympana è corio ſonos.

Chorus Muſicorum, vel interludium.

ACTVS

ACTVS IV.

SCENA PRIMA

PElagius filium Eraſtum optimis vitæ præceptis informat, auſcultante ſeorſim Anaſtaſio.

Pelagius. Filius, Anaſtaſius.

I, *Nate, mæſtam repete Pelagij domum*
Solare Matrem. Tecta *me Regis vocant,*
Iubente cælo; tecta, quò melius gradum
Nunquam tuliſſem; tecta, vitiorum lares,
Spelæa ſcelerum, fraudis altrices domus.
Quas multa cæli, multa tempeſtas ſoli
Sonante circùm vexat incurſu minax,
Culmina tremenda! Scande, grauiori rues
Lapſu volutus. Nate, Genitoris decus,
Cui mollis æuo gemmat ineunti decor,
Quæ fabor, alto conde ſub ſinu memor,
Documenta vitæ Fil. *Fare, præpando ſinum.*
Pel. *Iam te Iuuentæ flexus in varium trahit*
Hinc inde callem; ſuperat Alcidis labor;
Fundanda vita eſt; vita furtiuis iter
Carptura ſpatijs, teque trans metam priùs
Datura, quàm ſe carcer abeunti leuet.
Cognata cælo mens in aſtrorum plagam
Fertur volatu. Vitia remigium grauant

Alarum, & imo ſemen æternum ſolo
Figunt, premuntque. Cautus hinc iter lege;
Quà denſa pergit turba, miratrix mali,
Inimica recti, certus in caſum trahit
Error, ſeueræ rara virtutis via eſt,
Stabiliſque greſſus. Fil. *Teneo diſcrimē Pater.*
Pel. *Secerne veris vana.* Specioſus *micat*
Vbique fulgor; ſplendet in opibus nitor;
Accendit aurum fulua lux; oſtrum rubor,
Blanditur oculis gemma; præradiant Ducum
Poſtes; *ſuperbo marmor aſſurgit ſitu;*
Laxantur atria, queis ſalutantum globus
Vndat, redundat. Mille quid longus ſequar
Rerum figuras? Aula, Rex, ſolium, Cyclas
Inane mentis vulgus attonitum trahunt.
O *vana lucis vmbra!* Anaſ. *Proh blādū iubar!*
Pel. Semperq; *fallax! Intus implacidæ ſedent*
Furiæ; cruentat angor, euerſæ furunt
Tormenta mentis. Luce ſtat falſa chaos.
Fil. *Tantū malorum fronte tam pulchra latet!*
Anaſ. *O blanda Syren! Quantus è ſuada lepos!*
Pel. *Sectare modica, nate, nec cenſum ſupra*
Attolle vota; mente diuitias loca,
Intus beatus: eſſe qui felix amat,
Supraque caſum fixus ac ſortis rotam,
In ſe reducat orbis arbitrium ſui;
In ſe recumbat; nec ſuum quidquam putet,
Niſi quod repoſitum mente fortunam fugit.
Hæc te beatas ducet ad ſedes via.
Fil. *His obſequendum Genitor; his animū ſedet*
Firmare

Firmare monitis. Nulla degenerem dies
Arguet. Inanem calco fortunæ globum,
Complexus animi decora. Stat cordi pudor,
Stat alma pietas, castus ætatis tenor,
Idemque frontis pariter, ac mentis color, (bo.
Vel fremat Auernus. Pel. *Indolẽ egregiã pro.*
Hac spe Penates repete. Dum redeo, vale.

SCENA SECVNDA

Pelagius suadente Anastasio Zenonem adire statuit.

Anastasius: Pelagius.

Anast. *Maturus vrget fraudis intẽtæ locus.*
Aggrediar. O labantis Imperij sa-
Columenq; rerum; tende poscenti manũ (lus
Patriæ, Pelaggi. Pel. *Fare, quis patriã grauat*
Repentè casus? Anast. *Ius perit.* Pel. *Vetus*
malum. (obtinet.
Anast. *Fidem fefellit Cæsar.* Pel. *Antiquum*
Anast. *Succumbit astu candor.* Pel. *Assuetum*
nefas. (Deus.
Anast. *Obruimur omnes.* Pel. *Sistat exitium*
Anast. *Per celsa Procerum capita grassatur cha-*
lybs. (lues,
Pel. *Et hoc timebam.* Anast. *Fœda Gazæum*
Hausto veneno, rupit. Pel. *O Regum scelus!*

Gazæus, vrbis lumen? Anaſt. *Eloquio potens?*
Pel. *Miſeris leuamen?* Anaſt. *Dulce præſidium bonis,*
Terror malorum. Pel. *Cecidit?* Anaſt. *Aeternũ iacet.*
Sed leuia querimur. Maius his aliud malum
Iam iam minatur. Affer extremis opem
Rebus, Pelaggi. Zeno, *proh Regni probrum!*
Teſtatus antè ſedis æternæ faces,
Sceptrumque nato pactus, & pacem patri,
Vtrumque fregit. Captus Harmatius *dolo,*
Perdet reuulſum ſcelere confictо caput.
Hinc ſparſus agro Miles vltricem vouet
Vrbi ruinam, buſta, flammarum globos,
Vaſtum ſepulchrum, ſi Ducem Cæſar necat.
Succurre Patriæ: Libera inſontem nece.
Pel. *Succurre tantis, qui potes, malis Deus.*
Anaſt. *Fraus in propinquo eſt. Flecte Zenonẽ prece.*
Sin obſtinarit pectus, exterre minis.
Perfringe cautem; robur, æs, ferrum, doma.
Timuit monentem ſæpè; minitantem tremet.
Adire Regem patriæ impellunt mala.
Pel. *Affabor vltrò.* Anaſt. *Regium intrabo prior*
Conclaue, mollis pateat vt fandi locus.

SCE-

SCENA TERTIA

PElagius Zenonem acceſſurus, priùs in ſacello Regio per preces rem Deo commendat.

Pelagius ſolus.

QVid anime trepidas? Quis reluctantem pauor
Retro coercet? Surge, magnanimos cape
Vigoris ignes: perage meditatum decus.
Zeno alloquendus. Ille quis? Regni caput.
Quid Rex? Honores deme, par aliis homo;
Quid homo? Decorem iunge virtutum, Deus.
Appone crimen, vilior feris homo.
Sin labe labes, ſcelere cumuletur ſcelus,
Nulluſque iuris tangat humani pudor,
Non lex Tonantis, peius Infernis quoque
Erit ille monſtris. Hanc vt extimeas feram;
Monſtrumque timeas? Ibo, quò Patriæ ſalus:
Quò iuſta cœli cauſa properantem vocant.
Et ecce [1] *foribus ara diductis patet.*
Frenator orbis Chriſte, Regnorum arbiter,
Idemque Regum terror, inceptis faue.
Da robur animo, fulmen eloquio, modum
Cauſæ decorum: da ſuperbificos Ducum
Frangam tumores, inque tranquillũ retro

[1] Panditur ſacellum Regium in medio theatro. Pelagius accipit ex Altari Crucifixũ & precatur flexis genibus.

Cursum reflectam. Sin quis irarũ impotens
Hos rumpat artus chalybe, da mente ardua
Vitam resoluam. Quicquid occiduo imminet
Orbi malorum, sanguis auertat meus,

SCENA QVARTA

Pelagius inter orandum abstractus à sensibus, diuinitùs corroboratur.

Angeli duo. Pelagius.

Ex vtroque cornu Altaris, machinis quibusdam apparent duo Angeli quasi in aere penduli. Canunt, & deinde ita alloquuntur.

Ang. 1. *Bellator ingens, parque syderibus pugil,*
Sonuere cœlo vota. Stat palmæ decus.
Causam Tonanti peragis, vbi iusti tenax
Aulam coërces. Trucius immani fera
Quatiet Tyrannus tela, iactabit minas,
Odio fatiscet. Regios tamen lares
Ingredere formidandus, & fandi potens
Turres per altas flammeo eloquio tona.
Succutiet imas vox Tyrannorum fibras,
Rumpet medullas, Ang. 2. *Mox ad horrendum reus*

Ibis tribunal; perfer impauidus gradum.
Nil extimesce. Robur afflabit Deus.
„ Virtus per ipsas graditur ærumnas pede
„ Non indecoro. Maior ad pœnas venit,
„ Gaudetque duris Pulsa conflictu, igneas
„ Spargit fauillas, tunsa ceu ferro silex,
Quod terra fluxum rapiet, æternum Polus
Restituet æuum. Cerne radiatæ tholum
Aethræ; triumpho diues ac spolijs necis,
Illuc ferere. Plaudat auspicio chorus.

Chorus post aulæa canit.

Pelagius manet in extasi vsque dũ capiatur.

SCENA QVINTA

LOnginus, eluso furore, dolis Pelagium ininuidiam vocat.

Anastasius, Longinus, Pelagius.

Anast. O *Rara pietas! Cernis vt cœlũ prece*
Affusus aris pulset! Abstractum
Auexit animũ. Mortis obriguit gelu, (quies
Et vix anhelo surgit afflatu sinus!

Long. *Abscede, stipes; arbitro locus* [a] *vacet.*
Clotho, beasti; perstat in prædam fera.
O vile terræ pondus! O mundi probrum!
Informe spectrum! Tartaro addictum caput!

[a] Anast. subducit se.

Pre-

Precare, plora, rumpe ſingultu latus;
Superos fatiga; frange Cœlituum fores;
Aures Tonantis tunde. Te nullus mihi
(Fac velle) Deus eripiet. In fraudes pates.
Quid fraudibus opus? vota vindictæ moror.
Sors ipſa dextræ fecit vltrici locum.
Solus cruentas prouocat prædo manus.
Solus laceſsit. Odia præcludunt moras,
Odia profani capitis. Age, fauſtum ſcelus
Molire, Cæſar; hoſtis in iugulum rue.
Diſrumpe fibras. Mille per partes eant
Diſtracta membris membra; nudentur ſinus,
Oculi eruantur; guttur eliſum ſonet.
Laceretur vndique: qualis Actæona canis
In mille rictu fruſta rabioſo dedit:
Talis, age, rapta, velle, præmorde, ſeca;
Nec ponat ira, donec euulſum fibris
Cor, cor inimicum, dente ſub duro crepet,
Morſum, remorſum. Sica, [1] *ſanguineo ebria*
Liquore ſica; ſica vindictæ memor;
Sæuæ miniſtra mentis, inſontum intimas
Solita medullas viſere; hic vires cape.
En præda nobilis. Eſſe [2] *mucroni ſolet*
Lethalis acies, corda cum punctim ferit.
Cuſpis fidelis, perfer in fibras necem.
Eatur. [3] *Horror pectus inuictum quatit.*
Magnis adhæret horror incœptis comes,
Sed dum inchoantur; cœpta, texuntur benè.
Repetamus orſa. Rurſus abſterret pauor.
„ Quam timida mens eſt, criminis iniqui rea!

1 Eductam ſicam alloquitur.

2 Sicæ mucronem digito pertentat an ſit acutus.

3 Arcana vi repellitur.

Fallor

Fallor profectò. Leuia, qui peccat, timet.
Qui facinus omne versat, audacem voca.
Non sic abibit hostis. Insuetam cie,
Longine, rabiem; pectus antiquum aduoca.
Si quid retusis ira cuspidibus hebet,
Hac acue cote; spirat, en spirat, tibi
Qui rapere pugnat spiritum; & segnis iaces?
Alto superbit vertice; excussum throno
Qui te prophanat pedibus; & cohibes manũ?
Fama beatus fruitur, Imperij gradum
Qui promerenti sparsit hàc mendax probra:
Longinus igne iactat inimico faces
Dirus Cometa, dixit? Et viuit tamen?
En, cerne coram; viuit? O turge dolor!
Toto furore, viribus totis [1] *age.*

Pel. *Iesu ruenti subijce patriæ manum.*

Long. *Domitor Auerni; subde Longino manũ.*
Exile qualem murmur euertit virum!
Peruicta vis est. Obstat inceptis Polus.
Dolis agendum video. Sat furijs datum.
Mens prona; fraus parata; maturus locus;
Expositus [2] *hostis; nemo spectator: bene est.*
Huc Iouis Imago; Litteræ Harmatij Ducis
Intus ferantur. Commodet manum Ioui
Christus. Renatos nunquid è trunco Deos
Adorat iste?

1 Irruens in Pelagiũ repẽte prosternitur.

2 Circũspicit vndiq. Mox Iouis effigiẽ ligneã bacillo cõcauò impositã extrahit sinu: Intra bacilli cõcauum litteras quasi Harmatio scriptas includit. Erepto Crucifixo Iouem in Pelagij manum inserit; mox Zenonem cum tota Aula conuocat.

SCE-

SCENA SEXTA

PElagius falſis criminationibus accuſatus rapitur in vincula. Vrbitius fauſta nunciat ab exercitu.

Longinus, Pelagius, Zeno, Milites duo.

Long. *CAeſar huc aulam trahe. (Iouem*
Adeſte, Proceres. *Cernis,vt prono*
Veneretur ore? Zen. *Per ſtygem putris colit*
Simulacra ligni. Se. *Frõtis hic toruæ dolus?*
Ana. *Proh ſũme Rector! Ludor? An cerno ſatis?*
Peroſa terras ceſſit in cœlum fides.
Pelagius? Pel. O [1] *labentis Imperij ſalus?*
Compeſce fulmẽ. Zen. *Sic Iouis flãmã times?*
Aliud timeſces fulmen, Imperij lues. (gis!
Pel. *Cõpeſce fratres.* Lon. *Vota malefauſtæ ſty-*
Et viuit? Seb. *Et reſpirat?* Ze. *Et lætos trahit*
Sine nube ſoles? Miles, huc citus manum.
Pel. *Quis* [2] *me ſereno mentis exceſſu excutit?*
Ferale ſpectrum! Chriſte, quis pro te mihi
Abominandi ſubdit effigiem Iouis?
Zen. *O machinator fraudis! Inueni dolos!*
Sic execrandum genibus, & votis Deum
Sacrilege adoras? Pel. *Grande deteſtor nefas!*
Zen. *Deprenſa fraus eſt. Miles, in latebras age.*
Pel. *Cohibete dextras: ibo: nil vinclis opus.*
Duc ad Tribunal. Iuris appello forum;
Vbi, teſte cœlo, fraudis impoſitæ notam

[1] Pelagius adhuc in extaſi

[2] Pelagius ſibi redditus abijcit è manu Iouẽ

Eluere fas sit. Zen. D*abitur oranti forum;*
Meditare causam saxeo in specu prius.
Long. *Quid* [1] *hic?*
Harmatius Pelagio salutem?
— *Olympi summe Regnator!* Ze. *Scelus,*
Scelus tremendum! Petitur *Augusti caput.*
O proditor! Agnoscis Harmatij manum?
Sebastiane, cinge præsidio reum.
Vigil sub armis Miles excubias agat,
Stipetque ferro Regiæ limen [2] *domus* (*Notus*
Zen. *Faustè.* Lon. *Beatè.* Ze. *Prosper ad portũ*
Incepta vexit. Long *Orbis aurati globum*
Fortuna pulchro turbine ad nutum rotat.
Zen. *Rumpare liuor. Sceptra Longinus capit.*
Long. Dũ *res sub ictu est, frater, vlterius preme.*
Tumultuantis metuo ne vulgi fauor
Eripiat hostem, morte nisi propera cadat.
Vrge Tribunal. *Arbitros causæ lege*
Præoccupatos. Zen. *Teneo. Secludo moras.*
Optatus [3] *ades, effare: Quo res est loco?*
Vrb. *Placatus auro Miles æternos tibi*
Apponit annos. Tartaro Harmatij caput
Furijsque deuouet. Arma dein iussu meo
Posuere turmæ, pacis æstiuæ sinu
Otia secuti. Quina specioso cohors
Fulgens in ære signa per muros tenet,
Factura ludos, Marte simulato, nouum
Inauguratus scandet vbi frater thronum.
Zen. *Dextram fauoris pignus, Vrbiti, cape.*
Chorus Musicorum, vel interludium.

1 Iouis Imago redditur Lógino. Is quasi casu incidit in litteras Harmatij & legit inscriptioné voce alta.

2 Rapitur in vincula Pelagius. Et exeũt omnes præter Zenonem, & Lóginũ.

3 Prodit Vrbitius è castris reuersus.

ACTVS V.

SCENA PRIMA

FAlsis criminationibus oppressus Pelagius damnatur ad securim. Proclus iniquitate Iudicij offensus erūpit è concilio.

Zeno, Longinus, Pelagius, Sebastianus, Vrbitius, Proclus, Philargus, Ephebi 6. Pelagij filius, Milites, &c.

Zen. *PRoceres, Eoi decora, Zenonis fauor;*
Quos insolentis arbitros causæ lego.
Fauete cœlo, cuius haud vnquam fides
Sic fluctuanti dubia nutauit gradu.
Regnator orbis, regna fundauit Deus,
Regnisque Reges, Regibus sceptri decus;
Sceptro timorem iunxit ac fidem sui.
His stare Regno columen æternum reor.
Quæ qui reuellit, culmen Imperij pari
Trahit ruina Veniat in forum reus.
Sebastiane, sustine Augusti vicem.
Seb. *Si frontis idem semper ac mentis foret*
Simul theatrum, causa Pelagij foret
Orata simul. At scena dum frontis patet,
Late-

Latebrosa mens est. Sæpè frons animũ clepit,
Pudor impudicum, ficta maiestas grauem,
Fides dolosum, summa cupientem modus,
Amor inuidentem, mitis immitem sonus,
Virtus timentem, pacis osorem quies,
Pietas prophanum, iuris inimicum Themis,
Simulata prorsus vita fallacem tegit.
Tantum subesse Regio monstrum lare
Ferunt Pelagiũ. Pel. *Falsa mendaces ferunt.*
Seb. *Testare pubes*. 1. Eph. *Testor, ante aras, Iouem* *(Bene est*
Coluisse, 2. *Coluit.* 3. *Iuro.* 4. *Coniuro.* Pel. *Tantum probauit scelus Ephehorum cohors?*
Quatuor Ephebi in testes adducuntur.
Procl. *Hanc fulminantis coluit effigiem Iouis,*
Ignes Olympi testor. Phi. *Attestor.* Vrb. *Probo.*
2 Procius recitat fictas Harmatij litteras.
Long. *Bis ternus actum testis euincit nefas.*
Zen. *Recita tabellas, Procle: Clarescat dolus*

Harmatius Pelagio salutem.

QVæ sit Imperij calamitas, ex tuis intellexi. Quid quæris? Tyranni clauum tenent. Nos dolorum magnitudo penè obruit. Labes familiæ illata est. Stare non possumus, nisi fato eorum, per quos iacemus. Vbi clasicum sonuerit, habes quem sequare. Nosti cætera. Interim cura, vt strenuè rem geras. Vale.

Idibus

Idibus Augusti. ex castris suburbanis.

Long. *AVdis, Vlysses, Generis humani lues,*
Tonātis osor? Iā tuba inflata cane:
At si minaces igne sanguineo comas
Trahens Cometa regnet, heu quantū solo
Instar malorum! *O pestis inuisæ ferax!*
Hoc ille frontis horror agitabat tuæ?
Hoc mæstus æui cursus? hoc morum rigor
Plusquam Catonis? Hoc supercilij Polum
Vtrumque librans arcus! O fallax Sinon!
Patuere tandem vulpis annosæ doli;
Patuere scelera. Per Stygem pœnas dabis.
Pel. *Tuere cœlum, terra quem peragit reum.*
Proba innocentem. Ducat ex Orco *licèt*
Ambitio turmas. Spargat inuidia luem,
Vomat ore nigrum virus, emoriar libens.
Dicor prophana mente veneratus Iouem.
Crimen tremendi sceleris! Ego turpis colo
Simulacra monstri? Calco [1] *portenti nefas.*
Negat peractæ purus ætatis tenor,
Syncera virtus, casta mens, veri sequax
Cultrixque Numinis, Orbis *Eoi fidem*
Imploro, vitæ consciam ac testem meæ.
Sin destituto calculum mundus negat,
Tu Christe, *clausum qui latebrosæ subis*
Penetrale mentis, quique Pelagij *vides*
Fidele cœlo pectus, insontem proba. (Odeus!
Seb. *Quo teste?* Pel. *Ligno; redde simulacrum.*

1 Artipit è manu Procli effigiem Iouis eamque terræ allisam cōculcat.

Recita

Recita — Dat Proclo effigiem Iouis vt inscriptionem legat.

Procl. Sculpebat pro Longino Lausus.

Long. — *Quid*[1] *ore falsus impuro legis?* (*lego*

Phi. *Resiste Princeps* Procl. *Vera sculptoris Monumenta, scripsit* Long. *Pernego.* Procl. *Testor stylum.*

Sic iudicamus? Cæsar, Absisto Zen.[2] *Mane.*

Long *Abeat in Orcum prædo: rũpantur sinus. Horrescit animus. Frater, has finxit notas, Quò mihi probosæ fraudis hæreret nota.*

Pel. *Quæratur opifex.* Long. *Miles, huc Lausum trahe.*

Phi. *Heri veneno rumor extinctum canit; Nec vnde, constat.* Zen. *Mẽtis ò vafræ modũ! Sic aliud alio scelere velasti scelus? Proferte Proceres, quo premat librã Themis. Reumne dãnat causa Pelagiũ?* Omnes. *Reũ.*

Zen. *Ergo*[3] *bipenni miles obtrunca reum.*

Pel. *Succumbe virtus; obruit fidem dolus. Longine plaude, summa votorum tenes. Iam noster atram sanguis inficiet togam; Hinc purpurasces. Scande iã felix thronum. Audite Reges. Qui Tyrannorum quatit Apices superbos, quique cùm libet, thronum Mutat catasta, sarculo sceptri decus, Trabeam lacerna, vinculis torquem, nece Vitam, triumphos funere, sepulchro tholos In astra ductos, Christus, hæc iussit loqui: Quousque tandem vindicis cœli facem*

[1] Longinus pugione stricto fertur in Proclum legentem.

[2] Proclus erũpit e Cõcilio iratus.

[3] Zeno fert sententiam capitis.

Sic prouocatis? Creuit in cœlum gradus
Molesq; scelerũ. Quantus, heu quãtus fluit,
Vbique sanguis! Stupra sodomæum nefas,
Ruina legum, criminum immensum Chaos.
Iam iam lacessunt Nemesis vltricem manũ.
Librata causa est, lata lex, pœna haud pro-
Cauete fratres; Iam caminorũ faces (*cul.*
Orci æstuantis, igneique vortices,
Iam pix, hyemsque flãmea, & ardentes globi,
Iam mixta tædis ira sulphureis vocat,
Vocat nocentes. Zen. *Vana delirus canit.*
Long. *Pallens futura clade mens tricas agit.*
Frater, abeamus. Me vocant Regni notæ.
Pel. *Longine, fallere.* Lucis *est animus mihi*
Contemptor, istum quique vel fuso lubens
Emat triumphum sanguine. O *spes credulæ!*
O *mens futuri cæca! Quid sceptrum petis?*
Facies in omnes vertere, & quidquid vales
Astu vel armis, contrahe; I*mperij decus*
Haud assequèris. Tuque Regnorum potens,
Quem rere nostra posse firmari nece,
Perdes honorem, funeri horrendo datus.
Long. *Fauces Auerni!* Zen. *Miles ad pœnas*
Sebastiane, coge præsidium ocyùs. (*age.*
Fil. [1] *Quò, quò, Pater verende?* Q*uam calcas*
viam,
*Nato relicto? C*æ*sar, hic aliquid dies*
Optare natum iussit. O *serua* Patrem!
Pel. *Absiste nate; fundis incassum preces;*
Spirant cruorẽ. Fil. *Redde miserando* Patrẽ.

1 Prodit filius Pelagij squalidus, & pro parente supplicat.

Me

Me plecte, Cæsar; me feri, viuat Parens.
O viuat æuo dignus æterno Parens.
Zen. *Quin viue;* Patre *digne meliori, puer;*
Abijce rebellem; Patris explebo vicem.
Natus ferere Cæsaris; in Aulam veni.
Mecumque, dulce pignus, Imperium rege.
Pel. Horr*esce Nate. Vanus Imperij fauor;*
Peius merenti melior, infidus bonis.
Affulget Aula? Fulgor occæcat, vide.
Arridet Aula? *Casus impendet, Time.*
Alludit Aula? Lusus illudit, caue.
Hæc moneo Genitor. *Ne leui captus bono*
Anhelus Aulæ decora fallacis cole.
His te paternæ mentis hæredem creo.
Fuge fœda Regum culmina; Tyrannos fuge.
Zen. *Rape contumacē Miles.* Fil. *O serua* Patrē.
Moriere Genitor? Long. *Rūpat inuidia* Patrē. Abripitur in Aulam Erastus, Pelagij filius.
Venies in Aulam; Vis reluctantem premet.
Pel. *Eat ad dolores hic quoque* Pelagij *dolor.*

SCENA SECVNDA

PElagius sensum suum de morte imminente declarat.

Pelagius, Duo Milites.

AVdijt Olympus. O diem nullo satis
Voto expetitum? Prome formosum caput,
Radiate Titan, perque conuexum means
Meliore mundum sparge sydereum coma;
Primus beatæ lucis affulget dies:
Summusque miseræ lucis occumbit dies.
O quàm nigranti cincta tenebrarum peplo
Incumbit Aulæ nox? Iubar vitæ perit,
Fidesque veri. Calculo mundi reus,
Sed, teste cœlo, purus, ad fatum trahor.
I nunc, & altum scande fortunæ gradum;
Famulare ducibus; pasce ventoso sinum
Fauore Regum; iunge Cæsaribus latus.
Quos qui sequaci captat obsequio miser,
Altè vibratur, vnde grauiori ruat
Lapsu volutus. Te tamen voti arbitrum,
Testemque mentis, Christe, compello meæ;
Me corruenti debita Patriæ fides,
Amorque recti premere Cæsareæ domus
Limen subegit. Patriæ impendi lubens
Vitam, simulque Patriæ impendo necem.

SCE-

SCENA TERTIA

SEbastianus exequendo supplicio Pelagij præest.

Sebastianus, Palagius, Milites.

Seb. *Age nunc, theatrũ scande funereũ reus.*
Comitare Miles; [1] *fida famulantũ cohors,*
Armate dextras. Ensis hinc nudo vibret
Mucrone flammas. Inde *diductis retrò*
Pendeat in ictum neruus. Auxilium reo
Si quis ministret cominùs, ferro cadat.
Si *quis fremendo clamet iniustum nefas,*
Petatur eminus; Hasta *clamantem domet.*
Audete fortes. Absit ex animo timor.

Pelagius è theatro fatali.

TAndem theatrum calco fatale, arduis
Hoc propior astris, quo cauernosa magis
Terra remotus. Iam propè sydeream domũ
Teneo beatus. [3] *Christe, calcatæ necis*
Victor, nigræque diues exuuijs plagæ,
Da, da, subactæ mortis emeritum feram
Victor triumphum; redde certanti Polum.
Seb. *Fatere tandem scelus adorati Iouis.*

1 Sebastianus cohortem adducit Milites colloca ex vtroq. latere scenæ. Hos ensibus, hos arcu promptos.

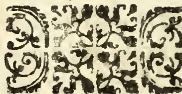
2 Locus eminebat sublimis nigro panno conuestitus.

3 Alloquitur Crucifixũ.

 La-

Læsique Regis. Pel. *Absit impositum scelus.*
Seb. *Palam probatum.* Pel. *Fraude confictum.*
O breuem
Ne rumpe fando mentis accensæ moram.
Tibi Christe vitam, pariter & mortem dico.
Saluete [1] *plagæ; sydera cruentæ plagæ.*
Saluete rutilæ solis occidui faces;
Litoris Eoi gemmulæ, rubei freti
Frontes cruore diuites, victæ Stygis
Vexilla, mundi pretia, miserorum salus.
Vobis cruoris quicquid in venis calet,
Libens refundo. Nec semel satis est tamen
Fudisse; fas sit morte numerosa frui.
O liceat iterum viuere, atque iterum mori.
Liceat renasci sæpè, quò vobis nouum
Libem cruorem! Cùmque Longini sitim
Satiaro, Regnum clarus Eoum dies
Niueaque pax irradiet, & quicquid bonis
Instat malorum, sanguis auertat meus.
Hac spe bipenni subdo fatali caput.

[1] Flexis genibus ad Christi vulnera. Erant ante supplicij locum repagula panno nigro tecta. Stabat carnifex ita intra cortinas, vt solũ eius dexterũ brachiũ sublata securi emineret. Pelagius ad ictũ procumbẽs non cernitur repagulis aspectum eripiẽtibus.

SCE-

SCENA QVARTA

PRoclus, Ciuium manu raptim collecta, irrito conatu Pelagij mortem interuertere conatur.

Proclus, Sebastianus, Ciues, Milites.

Pro. *SVspēde ferrū Miles. O nefas!* Seb. *Feri.*
Pro. *Desiste.* Seb. *Percute.* Pro. *Siste.*
Seb. *Percute.* Pro. *Huc manum*
Ciues! Mil. [1] *Peractum est.* Seb. *Perdite rebelles, ruant.* [1] Impresso ictu adducitur velum.
Ignauus ensem fucus in Regem mouet?
Obruite ferro; mactet opifices furor.

Repelluntur Ciues.

Pro. *O fœda sortis, fœda consilij nota!*
Casus cruentus! Militum oppressi globo [2] Repulsis ciuibus manet Proclus vulneratus.
Ciues, atroci victima Gradiuo cadunt.
Testis rubentem fusus in rorem cruor,
Plagæque hiantes. Ore iam primo sedet
Anima. Per omnes ferreum lethi gelu
Vagatur artus. Sancta, quæ cœlum incolis
Iustitia! Mitte fulmina; Tyrannos crema.
Longine vecors, perfido impulsu fugas

Præceps amicum? Fateor, emerui necem,
Merui repulsam, probra, ludibrium, iocos,
Qui sydus Aulæ, columen Astrææ, decus
Virtutis, egi voce mendaci reum.
Ignosce Cœlum. Mentis iniustæ piget.
Vlciscar hostes. Ibo, quò iustus vocat
Ardor, nec antè sistet vltrices furor
Iras, nefandi quàm sub Augusti fibras
Fratrisque pectus mucro condatur meus.
Et ecce Ditis monstra. Me medicus vocat.

SCENA QVINTA

ZEno, & Longinus, visis interfectorum capitibus, gaudio triumphant.

Sebastianus, Zeno, Longinus.

Conuersa se ena apparent in pinnis Murorũ capita Harmatij, Pelagij & 8. Cẽturionum.

Seb. *STant fixa muris capita.* [1] *funereum vide*
Latè theatrum. Zen. *Pompa feralis placet.*
Long. *Arridet oculis.* Zen. *Pascit obtutũ cruor.*
Long. *Benè est.* Zen. *Beatè est.* Long. *Prosperè.*
Zen. *Ex animo satis.*
Lon. *Pars nulla voti perijt.* Zen. *Expleui sinus.*
Long. *O plausus!* Zen. *O triumphus!* Long. *O felix dies!*

I nunc

I nunc proterue, ſceptra Longino nega.

Zen. *Tona.* Long. *Minare.* Zen. *Ringere.* Long. *Inſulta.* Zen: *Freme.*

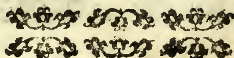
Long. *Pœnas, Pelaggi, mentis inflexæ luis,*
Iam te triumphabundus extinctum videt
Longinus. O me gaudio vndantem meo!
Iam probra paſſum, iam ſuperbifico iuuat
Solio excidiſſe. Quàm tenet oculos caput!
Quàm ſatiat iras! Zen. *Iā iuuat nigrū Stygis*
Coluiſſe Dominum. Iuuat *inexpleto domos*
Vaſtaſſe funere. Iuuat inſontes pari
Sonteſque ferro meßuiſſe. [1] Plangite,
Vlulate Pueri; *flete ſingultu Patres.*
Mulcebit aures dulce plorantum melos.
O plauſus! Long. *O triumphus!* Zen. *O felix dies!*

[1] In ipſis mœnibus vtrinque apparet grex Puerorū atratus, & patres ſuos deflētes

Long. *Io triumphe reſonet infernum chaos.*

Zen. *Adeſte Proceres. Fauſtus hic pergat dies.*
Dum ſcandit altum Frater Imperij gradum,
Regni auſpicatus decora; luxurient opes,
Epulæ ſtruantur, Bacchus in vicem fluat.
Ades, Sebaſte, Regiam ad menſam comes.
Tu funde vinum Anaſte, Ganymedes minor; [2]
Tu militares, Vrbiti, ludos para.

[2] Anaſtaſius præficitur poculis; Vrbitius ludis militaribus.

SCE-

SCENA SEXTA.

ANastasius, & Vrbitius, communicatis consilijs, Imperatorem, de more ebrium, necandum decernunt.

Vrbitius, Anastasius.

Anast. *TV militares Cæsari furias para.*
Ego vina fundam; vina, queis mersus natet
Ad Stagna Ditis. Alius ex alio scyphus
Inane Regis obruet mero caput.
Promptas cohortes interim ad nutum tene.
Vrb. *Ast vbi?* Anast. *Sub Aulæ mœnibus.*
Vrb. *Abundè est.* Anast. *Vale.*

SCE-

SCENA SEPTIMA

VRbitius Milites locat in insidijs.

Vrbitius, Milites.

SIc tacita Regum fata voluuntur. Dapes
Illi, iocosque pectore soluto colunt,
Dum sæpè casus instat horrendi malum;
Scelerumque pœna. En Miles excubias agit.
Mil. *Sta, tesseram ede.* Vrb. *Pœna.* Mil. *Sceleratos premit.*
Vrb. *Adeste, socij, poscit officium locus,*
Vindicta properat. State suspenso gradu.
Aderit Anastus, arma cum tempus petet.
Et ecce dapibus festa proludit[1] *tuba.*

1 Collocatur Miles in insidijs.

SCE-

SCENA OCTAVA

Compotatio Cæſarum, vario perſonarum interuentu, turbata.

Zeno, Longinus, Sebaſtianus ad menſam ſedent, Anaſtaſius, Vrbitius.

Eraſtus, Baſiliſcus Puer, Euphemius, Harmatij vmbra, Bacchus, Tripudiatores, &c.

[1] Bibunt liberrimè.

Zen. IO *triumphe.* Long. *Bacche,*[1] *da lætum diem,*
Euöe Lyæe. Zen. *Frater, Herculeo ſcypho*
Regnũ propino. Long. *Fauſta Zenoni ſalus.*
Io triumphe. Bacche, quate thyrſo iecur.

SCENA MVTA

BAcchus curru ſublimis inuehitur trahētibus quatuor Regibus, quos olim ſtrauit Ebrietas. Sequebantur vincti ad currum Ciuis, Miles, &c. In curru Bacchides, voce fidibusque canoræ. Præibat cantum Bacchus

MVSICA.

(ces.
Seb. *SIc, ſic triūphat Bacchus excelſos Du-*
Long, *Sic nos triumpho Bacchus ad currum trahat.* (*Patrem*,
Euöe bibamus. Eraſt. *Cœſar*, [1] *heu! Quæro Pater Pelaggi! Natus infelix vocat.*
Zen. *Catule, quid vlulas? Aufer hinc luctus procul.*
Eraſt. *Heu Genitor!* Long. *Agedum* [2] *funde lachrymulas puer*,
Quas hoc natantes calice, Pelagio *bibam.*
Abſcede diri pignus infauſtum Patris.
Euöe bibamus. Euph. *Sulphur æternū breui*
Bibetis ambo, ſcelera niſi plangat dolor.
Natat heu, cruore terra; vos madidi mero?
O cæca Fratrum pectora! Zen. *O dirū ſenem!*
Senem procacē! Long. *Miles, exturba ocyūs.*
Ze. *Garris prophane Myſta? Repetamus merū.*

Euph.

[1] Prodit Eraſtus Pelagij filius.

[2] Longinus callce excipit Eraſti lacrymias, & ebibit.

[3] Prodit Patriarcha, Euphemius.

1 Ostendit strophiolum Erasti, imbutum sanguine Pelagij.

Euph. *Serò dolebis,*[1] *Cæsar. Hic iusti cruor*
O quàm tremendos mittit in cœlum sonos!
Zen. *Euöe bibamus.* Seb. *Latera disrũpat senex.*

Tripudium.

Hic primò septem Pueri Aethiopes habitu Turcico induti saltant ad numeros. His deinde per interualla succedũt Satyri 4.

2 Prodit Basiliscus filius Harmatij.

Zen. PLacent Ephebi Ditis. Bas. O *cœlum, ò Solum!* (Pater!
Quà te requiram Genitor? Harmati! Heu
Heu sanguis! Zen. *O fœcundus in luctũ dies!*
Semperne ad aures Bubo? Quis luctũ nouat?
Bas. *Basiliscus ille sum; sortis opprobriũ,* Patrẽ
Requiro Cæsar; Natus infelix Patrem.
Reposco; Misero redde Basilisco Patrem.
Zen. Patrem *reposcis? I, pete, Acherontis vada.*
Si cymba desit, iste te crater vehet.
Illic stat vmbra cinctus horribili Pater,

3 Apparet ad latus Zenonis, vmbra Harmatij.

Vm. Har. *Hic*[3] *sum, tibi vmbra cinctus horribili;*[4] *vide,*
Vide, cruenta bellua. Lon. *Quid frater paues?*

4 Indigitat guttur suum circulo sanguineo notatũ, deinde filium Basiliscum.

Zen. *Frater!* Long. *Quis horror?* Zen. *Cernis, vt oculis hiat?*
Vt me minaci toruus aspectu necat?
Long. *Vbi? quis? Ad arma.* Zen. *Ibi.* Long. *Nemo per Stygium Iouem,*
Nemo est. Har. Propinquant *funera; sepulcrum patet;*
Hiat Orcus; instat vltor; occumbit dies.

Zen.

Zen. O *Frater*! Long. *Vmbram vanus efficta̋ times.*

Zen. *Feralis vmbra Frater! ò qualis stetit* Harmatius *ore! voce qua tonuit!* Lon.[1] *Procul, Procul hinc, nefande:* Patris *effigiē amoue.*

Seb. *Percitus Iaccho mille sibi formas creat Animus* Long. *Bibamus.*[2] *Redeat in scenā chorus.*

Anast. *Madet Lyæo Cæsar. Ad fraudes vocor.*

1 Pede abiecit Basiliscum.

2 Inter choreas inferūtur insignia Imperij ad Longinum coronandū

Discedit [3] clam Anastasius ad Militem in Aulam inducendum.

3 Dum pergit Tripudium,

Eph. 1. O *Fugite,* [4] *fugite Principes.* Long. *Quid instat?* Zen. *Ha!*

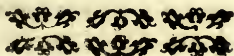
Eph. *Sæuit per Aulam Miles* Harmatij. Long. *O nefas!*

Fuge Frater. Zen. *Arma, ar. arma, ar. ar. arma, ar. ar.*

Eph. 2. *Propinquat hostis.*

4 Versus finē Choreæ Ephebi territi conuolant in triclinium regium, nunciantque anheli in Aulam irrupisse Milites.

Zeno ebrius in media scena corruit, & dormit. Fugit per aliud ostium Longinus.

SCE-

SCENA NONA

ANaſtaſius coronatur à Militibus. Zeno viuus, & ebrius ſepulchro infertur.

Anaſtaſius, Vrbitius, Proclus, Philargus, Caſtor, Milites, Zeno ebrius.

I Procle, propera; terga Longini preme.
Repren le profugum; capere ſi viuũ nequis,
Proſterne. Monſtri perfer extincti caput.
Pro. *Quà tenuit hoſtis; Miles hàc vrge gradũ.*
Vrb. *Imperet Anaſtus; orbis Imperium regat.*
Omnes. *Imperet Anaſtus; Orbis* Imperiũ *regat.*
Vrb. *Depone ſagum; quaſque*[1] *Longino notas,*
Quæ decora Regni Frater aptabat, cape.
Meliùs in iſtas ſceptra quadrabunt manus,
Imperet Anaſtus; Orbis Imperium gerat.
Omnes. *Imperet Anaſtus; Orbis Imperiũ gerat.*
Anaſt. *Tandem volutam cerno fortunæ Rotã.*
Cuius ſuperbos æthra non animos capit,
Non ſcelera mũdus, mordet, en præceps humũ.
Infame monſtrum! Deditum Furijs caput!
Stagnum cruoris! Bellua, *humana latens*
Dudum figura! Siccine Imperij iubar,
Sic decora claræ ſortis, & culmen throni
Decuit popina, ſordibus, ructu, mero
Conta-

[1] Inſignia Imperij habitumque Regiũ Lõgin coronando cõparatum induit Anaſtaſius.

Contaminare? O Regij opprobrium gradus!
Pudorque Regum! Perge, *ronchando, efferū*
Profla furorem; volue de latere in latus,
Vino sepultos pariter & somno sinus.
Ructa cruorem, quo sitibundas diu
Fibras rigasti; saxo, furiosam breui
Animam inquinato pectore expires. [1] *Age.* [1] Pedem Zenonis collo imponit.
Surge fera; causam perage, te Iudex vocat.
Vrbitius [2] *ausa prodat.* Vrb. *Incestu toros,* [2] Anastasius considet in Regia sede tanquam iudex causam Zenonis auditurus.
Funeribus Aulam, Iure violato forum,
Terram cruore, spiritu elato Polum,
Dedecore Regnum, Regios artus mero,
Mentem sceleribus polluit. Cast. *Saeui reus*
Fati. Phi. *Cremetur.* Anast. [3] *Quando se, Regni decus,*
Patriam, suosque funeri infesto dedit, [3] Fertur sententia
Sepultus ante fata sub tumulo euomat
Animam scelestam. *Miles in scutum* [4] *leua.*
Iam me superba voce Bubonem voca; [4] Attollitur Zeno ebrius in scuta Militum.
Voca malorum nuncium. In tabulis nota,
Simplex probusque nec fide, nec time.
Ferale monstrū! I, patere, quā simplex *tibi*
Probusque *pœnam iungit horribilem. Iace*
Viuus sub atro lapide, dum nigram expuas [5] Effertur Zeno ad sepulchrum comitante Anastasio.
Rabiosus animam; frater accedet [5] *comes.*
Ibo, & sepulchro funus inuisum dabo.
Praeite socij. Pompa feralis vocat.

SCENA DECIMA.

LOngini pauor, Amentia, Desperatio.

Longinus, Vmbræ.

t Clamantibus intus Militibus, prodit Longinus collo in fasciam sericam nigram tanquam in laqueum inserto, nudā sicam dextera præferens, sine galero, horrente capillo.

QVis[t] me recessus, quæue sepositi tegat
Mundi latebra! Merge lucentem diem,
Inuise sol. Horrenda tenebrarum chlamys,
Caligo, noctis horror, vmbrosum chaos
Inuoluat Orbem; redde inaspectam fugam.
O ludus Aulæ! *Dira Fortunæ rota;*
Infausta fata! Lucis inimicæ faces!
Huc è superbo tractus in præceps gradu
Tandē reuoluor? Profugus, *abiectus, miser;*
Mundi per omnes erro ludibrium plagas.
A latere, Ciuis; Miles à tergo premit.
A fronte, quisquis scelera perpessus mea.
Vndique tenemur. Fugio, nec fugio tamen.
Alios vt hostes fugiat, ò quoties sibi
Obiecta mentis forma terrores mouet!
Quoties tremendos Ditis obtrudit rogos!
Suspicio cœlum! Fulmen extimeo miser.
Despicio terram? Opaca Tartarei reor
Hiare mundi. Fremuit à tergo sonus?
Adesse culpæ suadet vltorem timor
Mox latera pulsat horror. Hinc illinc faces

Ardere

Ardere visæ; flagra terribili quati
Sonore. Totus vndique in nostros metus
Coniurat Orbis. Maior arcanas tamen
Vexat medullas angor: æternus iecur
Corrodit intus cancer, & fibras vorat.
Sic inter istas mentis attonitæ faces,
Inter tumultus, tædia, pauores, minas,
Speciesque pœnæ mille, Proh pœnæ genus!
Voluor, reuoluor, rapior, abripior, premor.
Vincis, Pelaggi, vincis. Excidimus loco.
Excidimus? [1] *Vnde! Quis! Throno Cæsar; Ducum* — [1] Insanit.
Propago. Ab Arce tu quoque æthera ruis,
Rutule, rutule Phäeton. Fuge ignem tetrici
Iouis. Vocamur. [2] *It! Cæca Longinū vndiq;* — [2] Summis pedibus incedens fugam simulat.
Fortuna, perque lustra; subque cornibus
Lunæ silentis quærit. Heus, cœlū! tace (hoc,
Benè est. Reliquiæ sortis antiquæ, & hoc, &
Quantū [3] *placetis? Nunquid ad Manes iter,*
Iter retrusum, triste, latebrosum, cauum, — [3] Funem, & pugionem exosculatur primò; deinde amplexatur.
Effodiet iste ligo? Penetremus. [4] *Meis*
Rigidior astris terra successum negat.
Ista [5] *cauabo meliùs in terra specum.*
Age cuspis, auspicare pallentis viam
Erebi: repostas ore ferrato fibras — [4] Sedens in terra pugione fodit
Punge, & repunge, donec impuro fugax
E pectore, indignata cum gemitu stygem — [5] Indigitat pectus suū.
Reposcat anima. Sin aberrabit scopo
Ferrum, subibo pondus infelix trabem.
Inferne Princeps, torue, tartarei lacus

 Regna-

Regnator; vni tota Longini retrò,
Cui seruit ætas, pande inexpleti sinus
Orci, sepultos hospes irrumpit lares.
Valete sydera; semper infestas mihi
Largita flammas. Stygia me tellus manet.
Valete turres; vnde per præceps cado
In alta Ditis, Tartari adfundum vltimum.
Vale, Aula; casus vna molitrix mei.
Aliam sub Aulam vulnere æterno. Vm. Pel.
Caue. [1]
Stant alia fata. Cernis? *Hic lethi cruor,*
Hæc te securis vulnere æterno premet. (nere
Lon. *Premet, premet, premet, hæc securis* [2] *vul-*
Aeterno? Adeste tela, mendacem probò.
Pretiose funis, digne qui Regem trabe
Nectas ab alta; Pugio *fefellit fidem;*
Tu frange certus colla, Vm Gaz.[3] *Craterem prius*
Fuso replebis Sanguine, Long, O *moles mali!*
Proc. Pergite, [4] *nefandũ rapite Longinũ ocyùs.*
Ocyùs eatur, ocyùs. Long. O *miser, fuge*
Fuge, fuge. Vmb. Euph.[5] *Siste, siste.* Long.
Proh *monstri genus!* (ocyus.
Styx alta! Styx profunda! Proc. Properate
Long. *Quis me per auras turbo!* Vmb. Harm.
Sta, [6] *clausa est via.*
Long. *Etiamne ad Orcum?* Proc. Prendite.
Long. O *tellus hia.*
Hàc pateat iter. Pelag. *Heu sanguis!* Long.
Heu! fata improba!

1 Pelagij vmbra præferens securim, qua plexus est, excutit Lõgino sicam.

2 Longinus falciam circundatam collo arripit, suspendium meditans.

3 Gazæi vmbra calicem præferẽs ex quo venenũ hauserat.

4 Clamãt post aulæa insequentes.

5 Vmbra Euphemiani; præferens sicam, & sanguinem.

6 Vmbra Harmatij præferens securim cruentam.

Proc.

Proc. *Hàc, hàc, propè est, tenete.* Long. *Stat, furijs caput* *(Retrò.*
Vltro vouere. Adeste, quà datur. Vmb. Bas.
Proc. *Stringite [2] fugacem. Miles, obtrūca, feri.*
Vmb. Bas. *Sic iā supremus fabulæ vltricis mihi*
Exigitur actus. Veniet in Stygem comes
Cum fratre Cæsar. Pendula alterius caput
Iam iam securis vrget. In tumulo merum,
Animamque ructat alter, vt quondā horrido
Polyphemus antro. Age, discute soporem, fera.
Audire questus pariter & furias iuuat.

Hic vmbræ prodeūt singulæ à diuersis partibus quà aditū quærit Longinus.

[2] Capitur in fuga Longinus, & capite plectitur intra scenam.

SCENA VLTIMA.

Zenonis in Sepulchro furor,

Zeno, Vmbra Longini, & Pelagij, &c.

NOndum [1] reuectus axe lucescit dies?
Nox furua! Nox opaca! Quis [2] ferri rigor
Incubat in artus? An [3] catenarum domat
Immane pondus? Friget attactu chalybs.
Specus? Specus nigrore formidabilis!
Adeste, [4] Proceres! Nemo Zenonis timet
Furias, morando? Frater, huc frater manū.
Sebastiane! Procle! Tartareos lacus
Testor, reuellam capita. Sic trahitis moram,
Vocante Rege? Miles, accelera gradum,

[1] Scena conuersa apparet Zeno in sepulchro, Thorace detracto, oneratus vinculis.

[2] Credit se in lecto euigilare.

[3] Attollit vndiq; brachia tētabundus.

[4] Vocat Proceres.

Hæc omnia interrūptim, & fere pronunciantur.

Adeste Ephebi. *Nullus Augustum leuat?*
Vbi sum? Sub vmbra Ditis, an sub horrido
Telluris antro, [1] *vbi mortis æternæ sedet*
Imago; noctis horror, & nigri quies
Famula silentij; Frater, ò frater! Stygem
Si luce cassus teneo, cur cessant faces
Vltoris ignis? Flagra cur furiæ tenent?
Vos monstra Barathri, torua Geniorũ cohors,
Vulgus Acherontis, Spectra pallentis plagæ,
Adeste; hò! ho! ho! ho! Adeste, cingite Augusti latus! [2]
Latè silescunt omnia. O dubiam vicem!
Vbi sum? Vigilne spiro? An elusum sopor
Sollicitat vmbris? Dira Zenonis mala!
Vmbræ nocentes! Somnus ò nimium grauis!
Longine. Vno. Long. *Fratris* [3] *desine infausto sono*
Vrgere manes. Me premit lethi sopor.
Dedimus bipenni colla; tu tumulum tenes,
Sepultus ante funus. Age, diram eijce
Festinus animam, te moror. Sontum domos,
Nisi, Duce te, *subire me Iudex vetat.*

Zen. *Sic fata vertunt? Viuus in tumulo? Heu nefas!*
Nefas Tonantis! Zeno, *terrarum potens,*
Frenator orbis, lapide sub nigro iacet,
Sepultus ante fata? Populares! opem!
Eripite Regem. Claustra funereæ domus
Diruite: vasto sternite fragore omnia.
Properate. [4] *Nemo tendit Augusto manum?*
Deser-

[1] Manibus tentat parietes.

[2] Arrigit aures.

[3] Lõgini vmbra è suo sepulchro.

[4] Arrigit aures.

Desertus! Heu desertus! Exclusus Polo,
Soloque iaceo. Informe prob lethi genus!
Erepta Regna, Frater extinctus, procul
F*amuli. Sepulchro Cæsar Angusto iacet.*
Nox horret, vrgent vincla, corrodit fames,
Frigus remordet, spiritum exhaurit vapor,
Tremiscit animus, mille vulturibus iecur
Tunditur iniquæ mentis ac vitæ reum.
Crudele cœlum! Monstra[1] *sine luce intuor.* — [1] Vmbra Pelagij Zenonis tumulum inspicit.
P*elagius! Atra spectra!* Pellagi, *amoue*
Vultus tremendos. Fateor, insontem neci
Dedi; Quid vrges? Sanguine exuror tuo.
Desere sepultum. O mole si fracta ruat
Orbis! vetustum cuncta si repetant chaos!
Nec sit, flagello scelera qui plectat, Deus!
Mors atra, mors horrenda, mors atrox, veni.
Aura, Aura, anhelos aura destituit sinus,
Stygiæ Sorores![2] *Aura!*

[2] Conuersa repètè scena, præripitur aspectus Zenonis morientis præ inopia aëris.

Basilisci vmbra Tragœdiam claudit.

Vmb. —— *Sub ripa Stygis*
Captabis auram. Funde sceleratam prius
Animam; moramur. Fratris interea lubet
Spectare pompam. Funus in muros subit.

Procedit pompa funebris Longini.

POmpam præibat Proclus habitũ militari. Sequebantur Milites 12. bini, ac bini verſis in terram haſtis. Mox tympaniſta, cui adhærebat Vexillifer. Tympanum tegebat pannus niger. Subſequebatur Carnifex, haſta præalta caput Longini præferens. Ponè ſequebantur 6. Pueri atrati, quorum Parentes Longinus ſuſtulerat. Hi ſagittis caput Longini petebant.

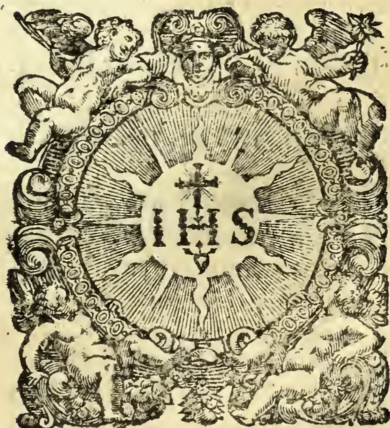
1 Hic mutatur ſcena, viſuntur 9. Sepulchra cum ſuis quæque demortujs. Super Sepulchra cernuntur inſignia mortuorũ cum ſuis labaris. Qui in ſepulchris apparebãt. hi erant: Zeno, Longinus, Harmatius, Pelagius, Euphemianus, Gazæus. In alijs tribus octo illi Duces cum Harmatio capti.

Agmen claudebant duo Milites.

HAec fata Regum. Tollit ambitio gradum,
Quẽ ſors ruina ſternat. Imperio impotẽs
Exurgit animus, inque ſydereas volat
Superbus arces, vnde ſub Stygis vada
Vltima relapſus, ſoluat æternum nefas.
Teſtis cruenta fronte ſanguineum vndique
Cædis theatrum. Quantus effluxit cruor,
Vt æſtuantem Cæ*ſarum expleret ſitim.*
Soluère tandem mentis immodicæ vicem.
Corruit vterque. Iamque ſub Erebum dati,
Mecum æuiternas criminum pœnas luunt.

FINIS.

MERCIA
TRAGOEDIA
IOSEPHI SIMONIS
ANGLI,
E Societate IESV.

ROMÆ,

Typis Hæredum Francisci Corbelletti. 1648.

SVPERIORVM PERMISSV.

MERCIA

TRAGOEDIA

ACTA FERIIS BACCHANALIBVS,

Anno M.DC.XLVIII.

In Collegio Anglorum de Vrbe.

SEXIES DATA SEMPER PLACVIT.

ARGVMENTVM

ANno post Christum natum circiter sexcentesimo sexagesimo, regnabat in ea Angliæ parte, quæ Mercia dicebatur, Vlferus, inanium Deorum propugnator acerrimus. Huic erant filij duo, egregia Indole Adolescentes, Vlfadus, & Ruffinus. Venandi causa receperat se Rex in arcem, Vlfercester dictam, frequentibus syluis circundatam. Haud procul ab ea Arce degebat cum paucis Sacerdotibus Ceadda Episcopus, postea in Sãctorum numerũ relatus. In hunc per occasionem venandi cùm Principes incidissent, ab eo ad Christi fidẽ traducti, Baptisma suscepere. Vlferus, re intel-

intellecta, Procerum quorumdam, & præſertim Verebodi, Hominis perditiſſimi, hortatu, conuolat ad Ædem Ceaddæ, filioſque, ipſo, vt creditur, Baptiſmatis die, contemplationi vacantes, propria manu interficit; ipſe deinde ad fidē conuerſus. Ità Cambdenus in ſua Britannia. Stöus in Annalibus, Hiſtoria Petroburgenſis, &c.

PER-

PERSONÆ.

Vlferus, Merciorum Rex.
Vlfadus. } Filij Vlferi.
Ruffinus. }
Theorgus, Archiflamen.
Lycamber, Theorgi filius.
Iumina, Militiæ Præfectus.
Verebodus. }
Ethelbertus. } Proceres.
Faba. }
Eadbertus. }
Chorebus. } Regij Venatores.
Faustus. }
Lemures sex in Deorum speciem compositi.
Armigeri Deorum Sex.
Syluani, seu Fauni sex.
Milites octo.
Ephebi duo.
Nuncij tres.
Ceadda Episcopus.
Clytus. } Sacerdotes.
Probus, alio nomine Tityrus. }
Christus.
Chorus sex Angelorum.
Angeli Vindices duo.
Genius Furoris.
Sex Comites Furoris.

ACTVS

ACTVS I.

SCENA PRIMA

TRagædiæ præludit Genius Furoris.

Genius Furoris.

Aperta repentè ſcena viſitur Genius Furoris, Vmbilico tenus in terram adhuc immerſus. Adſtant vtrinque terni alij Genij, diuerſos Furoris effectus habitu oris, geſtuq; exhibentes.

SEpulta linquens antra Tartarei canis,
Sõtumq; Vulgus, prodeo ſub auras Furor.
Furor, ſilentis maximum mundi malum:
Furor, impotenti turbine irarum, domos
Miſcere præceps, perque ferales agi,
Vertique rixas, vulnera, cruorem, neces.
Auerna mecum Turba: Furiarum chorus,
Odia, Tumultus, Funera, Excidia, Chaos,
Strageſque rerum. Ponè comitantur fera
Lamenta, Lacrymæ, Gemitus, & nunquam ſatur
Luctus querelis. Vnus hæc ambit Furor.
Procul hinc magiſtra Ratio. Conſilij moras
Odimus inertes: mentis eiuro facem.

Non

Non lex Furorem frenat, aut æqui tenor.
Vis est in armis. Cæca præcipitem rapit
Libido dextram: Verba præuertit Chalybs:
Fert æstus ictum: turbo fulmineam rotat
Sine lege rabiem. Quanta tempestas mali
Post hos fragores? Sanguine natantes domus:
Iugula recisa: mersus in fibras mucro:
Auulsa membris membra: lacerati sinus;
Et quidquid æstu rabidus obiecit calor;
Latè patratur. His *triumphator malis*
Inuoluo mundum; meque restituo Stygi.
Sed quæ Furorem, *quæ meas poscit faces*
Regio? Britanna. Cæde natorum manus
Quis imbuisse gudet? Vlferus ferus.
O me beatum? Regis excipiet sinus
Dominum Furorem. *Totus in Regem migro.*
Sic *est profectò. Corda Regnantum lubens*
Ingredior hospes. Vulgus, vt summè velit,
Nescit nocere. Curta vis rabiem domat:
Coercet instans Lictor, & legum metus.
,, Impunè sæuit Aula. Purpureus Furor,
,, Timoris expers, quò lubet, telum iacit.
,, Iram potestas vrget vltricem comes.
Testis cruento Penda dominatu ferox:
Cui ludus, iram quinque sanguinea nece
Pauisse Regum. Natus haud impar Patri
Vlferus, Aulam scandit, & Patris feros
Cum Rege mores induit. Tigrim Tigris,
Et trux Leonem gignit immanem Leo.
Age Furor; vltrò totus in tuos patet

Vlfe-

Vlferus ignes. Spiret immitis Patrem.
Quid spiret, inquã? Vincat Vlferus Patrẽ.
Vincet per Orcum iuro; nec priùs modum
Statuet Furori, quàm trucidata manus
Prole inquinarit. Arma subijciet Furor.
Aut hic sinistram funis, aut dextrã chalybs
Armabit. Ictum, certa longinquum feret
Sagitta: melior, cominus ludit mucro.
Quid vnguis atrox? Ore quid rabido mihi
Dentes? Quid ipsis fulmen in oculis latens?
Sin hæc aberrent; Puluis arcanam tegit
Mortem sub auro. [1] *Puluis excelsos Duces,*
Regumque pueros, tabe furtiua necans.
Vel in recessu furere, vel palam scio.
His gemina telis pignora Vlferi cadent
Vlfadus, & Ruffinus. I, furuis caput
Obuolue nimbis Phœbe, ne videas nefas.
Sin me Tragœdum cernere furentem iuuat,
Dispelle nubes: facinus egregium paro.
Sæuire Regibus etiam in propriam licet
„ *Impunè prolem. Sũmus ad scelera gradus*
„ *Est insolenti iunctus Imperio Furor.*
At ecce putris cogit, in fugam Senex.

1 Gerebat pyxidem auream, è cingulo pendẽtem, puluere venenato plenam.

SCE-

SCENA SECVNDA

CEadda, Episcopus precandi studio solus in Syluis deambulat.

Ceadda, Comites duo.

REmeate Comites. Nemora secretus peto.
Regnator Orbis, Christe, Regnorum salus, Comites recedunt.
Te quæro solum, solus vt tecum querar.
Quid me sacrato cogis immeritum Gregi
Dudum præesse? Pondus imparibus sedet
Humeris: fatisco mole sub vasta gemens.
Te, cui recessus mentis humanæ patent,
Imploro mentis arbitrum, ac testem meæ:
Non, vt verendus verticem irradiet apex,
Ostròue cultus, membra prælustret nitor;
Non, vt per ædes vnda famulantum fluat
Refluatque turba deses, aut limen terat
Globus Clientum, flore verborum potens;
Non, vt superbis ducta porticibus domus
Cœlo minetur; non vt è Diuum sacris
Donisque census crescat, & famæ decus,
Gero Tiaram Præsul: *Hæc vanos mouent*
Ludibria *sensus. Vna me penitus coquit*
Abdita medullis cura, ne sparsas tuo
Cruore mentes Prædo *Tartareus ferat.*
Seruare tutas vnus est Animas amor.
Vel vna curas Anima, proh! quantas parit!

Sed heu! cruenta ſæuit Vlferus manu.
Bellum Tonanti mouit. In Chriſti genus
Nomenque fulmen criſpat, & quidquid fibris
Priuatus imis preſsit, Imperio impotens
„ Effundit iræ. Sceptra ſic patitur Deus,
„ Quæ finxit. Alta ſic priùs cœlos ferit
„ Fortuna. Regum riſus eſt, Regum Deus.
Prognata Furijs vrget, ac ſubdit faces
Procerum caterua: vile famulorum genus,
Gens foeta fuco: mille ſe fraudum modis
Fingens, refingens, Regis vt nutus monet.
Quid hinc timendũ? Quantus vndabit cruor?
Tu præliantes gentis Aeoliæ Duces
Qui voce mulces, qui que nimborum horridas
Euertis acies, debitam Cœlo, ac ſolo
Faciem reducens, frange minitantem pio
Gregi procellam. —

SCE-

SCENA TERTIA

CEadda in Principes Vlſadum, & Ruffinum de Venatione feſſos incidit: eoque orante, obijcitur Principibus per quietem ſpecies mira: quam poſtea explicans Ceadda, vtrumque ad Chriſtū conuertit. Principes Iouis Aram diruunt.

Ceadda, Vlſadus, Ruffinus, Chriſtus. Angeli, Serpens.

Diductis proſcenij valuis, viſitur ingens. Quercus. Ad huius pedem ſtat ara Iouis, fulmen dextra tenentis. Principes Vlſadus, & Ruffinus per herbam ſtrati, leniterque vtrique aræ cornu innixi dormiunt.

Cead. *O Vis ferit oculos decor? Quæ lux Iuuentæ? Tela venantū gerūt.*
Frons digna gemmis! Spirat Auguſtū genus.
„ Furatur oculos ſomnus. Ita ſyluas amat
„ Negata Regum ſæpe Porticibus quies.
„ Ocia ſerena ruris, & mentis, Chorum
„ Iunxere, Procerū domibus, & curis procul.
Agnoſco Iuuenes. Fratris amplexu iacet
Vlſadus, Aulæ ſydus, Vlſeri iubar.

Qui fronte candet, specimen est mentis, nitor,
Ceu pulchra gemmas Concha meliores tegat.
Has Pluto mentes fœdet errorum lue?
Has mergat animas Orcus? O probibe nefas
Vastator Erebi Christe! qui puro lauas
Cruore, mentes labis annosæ reas.
Probibe implicari, fraude nocturni Ducis,
Insontis æui decora: transcriptum tuo
Par nobile gregi, vincat errorum dolos.

Hic rapitur in extasim Ceadda. Descẽdit Christus, medius inter Choros Angelicos pulcherrimi Regis instar. Angeli ferunt manibus Coronas, Sceptra, Trabeas, &c. Vbi Christus apparet, ex imo altari egreditur Serpens, & abit. Mox statua Iouis occulta vi ad terram profligatur. Angeli interea canentes inuitant Principes ad Christum.

CANTVS.

Ang. HVc O prisco Sanguine Regum
Inclyta Pubes, dubij pulsa
Nube soporis, lumina flecte.
En diuini Soboles Patris
Vero natum Numine Numen
Christus, mentis Nitor æternæ
Nec degeneri luce refulgens

Superum

Superum pronus labitur arce.
Vosque tenellos modò Tyrones
Ad sua Ductor vexilla vocat.
Vlfade Veni: Ruffine veni &c.

Cantu finito.

Cead. *SIc præpotenti calcat Acheronte pede*
Christus: Draconem sic triumphatum fugat.
Sic diues, auro cingit, ac gemma suos,
Astrisque reddit. Vlfad. *O quies! dulcis quies!* [1]
Simul & verenda! Frater, ò quantis pauet
Mens icta visis! Ruff. *O quibus dubiũ labat*
Pectus figuris! Frater, & tuum artifex
Illusit animũ somnus? Vlfad. *Illusum nega.*
Haud ista mentem somnia incassum cient.
Vis numinis adest? numen arcano sinus
Impleuit æstu. Ruff. *Fateor, æthereos decor*
Spirans honores; pulcher Alituum chorus,
Cœlique cantus, ore diuino fluens,
Numen loquuntur: patuit incessu Deus.
At, esse Numen *Numini aduersum potest,*
Diuisque Diui? *Strauit infensus Iouem,*
Iouem Tonantem, maximum Cœli Deum.
Ruff. *Omen secundet Phœbus, afflatu Regens*
Certo labãtes. Cead. [2] *Cedat excussus timor,*
Regia Iuuentus. *Nulla mendaci fides*
Phœbo: sed Arcis Rector astriferæ Deus
Fortunat omen, meque perplexas iubet
Euoluere notas. Ille syderea micans
Acie, potentem præferens vultu Ducem.

[1] Principes euigilant è somno.

[2] Ceadda se infert.

Cui Stemma crines, dexterã sceptrũ, Chlamys
Humeros decora vestit, æternum tenet
Super astra Numen *: solus immensum regit*
Beatus orbem : thure quem sacro Deum
Gens Christiana poscit, & Christum colit.
Ille radiantem luce gemmarum, suis
Fingit Coronam *: quosque decursa orbita*
Transcripsit astris, vita flagitio carens,
Solio locatos, trahere felicem iubet
Per sæcla vitam, Pacis *æternæ sinu.*
At hic Deorum lurco tenebrosus (Iouem
Vocant Tonantem) sceleris infandi reus,
Fugatus astris, Tartari ad fundum vltimũ,
Interminatis ardet in flammis, rogus
Aeternus. Illò *mersus, vmbrosi tenet*
Imperia Stagni; iamque numeroso latens
Trunco, per aras gaudet agnosci Deus.
Cauete Pueri. Quisquis Eoas *cremat*
Huic credulus opes, *igne Tartareo nefas*
Luet per æuum. Testis immanem Draco
Pandens *biatum, subque* Diuorum *latens*
Signis, vt Orci rapiat in flammam suos
Tandẽ clientes : Vlfad. *Visa conciliant fidẽ*
Præ*sul verende. Longa sollicitum dies*
(Equidem fatebor) traxit, & miras tulit
Sub corde luctas animus, an Christo manus,
Priscos perosus Patriæ *ritus, darem.*
Succumbo tandem. Christe, sydeream precor
Præ*pande lucem : da reluctantes diu*
Frenare sensus, teque testari Deum.

Ruff.

Ruff. *Quò, Frater, vrges, Fratre deserto gradũ?*
Fas, pestilentes Ditis In*ferni dolos*
Odisse pariter. C*hriste, venientem excipe*
Famulum minorem. Sum tuus, rumpat licet
Ilia, Deorum quisquis ad partes migrat.
Cead. P*romissa magnis orta pectoribus, Deus*
E*xcipit ab astris. Antè diuinum tamen,*
Quàm fas, gregem ditasse, Lustrali decet
Imbuere pectus rore, fibrisque insitam
P*iare labem.* Vlfad. P*ræsul, haud tutũ, moras*
Traxisse longiùs. Ipse digressos pater
Dudum requirit, vasta per nemorum loca.
Vbi nox anhelas lucis occiduæ rotas
Fugarit axe, referet huc certos via.
Cead. *O chara capita!* Sat*ius, in Christi modò*
Famulos reponi. Quis scit, exclusus semel.
Si reuehat horam Christus optatam diu?
„ Di*fferre nocuit, quidquid in promptu est*
boni. *(mora.*
Ruff. Age F*rater, expiemur.* Vlfad. *Obsistit*
Meliora, Frater, ocia regressos manent. (vale
Ruff. *Nunc fausta famulis,* P*ræsul, & Sanctũ*
P*recare.* Cead. *Dexter sospitet reduces* D*eus,*
Et ne quis astus, ne qua tempestas mali
Vincat volentes, gestet appressum fibris.
Hoc quisq. pignus. Vlfad. *Dulce præsidiũ viæ* — Ceadda dat vtrique crucem auream.
Amplector vltrò. Ruff. *Nulla vis donũ meis*
Auellet vlnis. Totus in Christi fidem
Coniuret E*rebus, gerimus armorum satis.*
Cead. *Valete, Christi germina.* Vlfad. *Antistes*
vale

Egresso Ceadda.

1 Proculcat Iouis statuam.

Vlfad. AT tu, nefande Prædo, terrarũ lues,
Furue Phlegetontis incola, euersus iace.
Iace terendus pedibus; in cineres abi.
Aras amasti tumidus, abiectum cinis
Turpet inhonestus; pendat ambitio scelus.
Sit Orcus ara, thura supplebit rogus.

2 Statuã pede percutit.

Ruff. I [2] turpe monstrum: vile portentũ Stygis.
I, pestis Erebi, repete funestum chaos,
Loca fœta flammis. Tale te Regnũ decet.

3 Diruunt aram.

Vlfad. Perdamus [3] arã, Frater. Aequetúr solo.
Malefausta Ditis statio. Ruff. Monstrorum ruat
Abominandum specus; Auernalis ruat

4 Auditur cornu venatorum.

Antrum Draconis. Eruta terris domo,
Frendens sub vmbris condet æternis caput.
Vlfad. Sed [4] en vagantes, æris exquirit canor.
Ruf. Fremitus propinquat; latebra semotos tegat.

SCE-

SCENA QVARTA

VErebodus vnus è Proceribus cum Chorebo Venatore Principes per Syluas quærit. Visa Iouis statua euersa, Theorgum statuit adhibere Sacrilegij testem. Principes se ad constantiam animant.

Verebodus, Chorebus, Vlfadus, Ruffinus.

Vereb. *AGe, grandiores frange de cornu sonos.*
Mugi profundùm. Reboet immensũ[a] nemus.
Vlfad. *Verebodus est, audire bacchantem iuuat.*
Vereb. *Quousque Pueros venor immani fera*
Nil mitiores? Pestis errantes premat.
Ergo insequendi restat æternus labor?
Vbi latitatis monstra? fulmineus cremet
Ignis vagantes. Dira venandi sitis!
Crudelis ardor, perdere insontes feras!
O si ferarum dente distractos voret
Aut vultur atrox, sæuus aut rictu lupus!
Tam dirus ipsos perdat authores amor:
Choreb. *Hic esse Regum ludus innocuus solet,*
Agitare

[a] Chorebus cornu inflat.

Agitare damas. Verebod. *Ludus innocuus canum*
Saturasse rabiem pecudis innocuæ nece?
„ *Non parcet homini, qui feram ludo necat.*
Quid, quòd Iuuentam fingit intractabilem,
Scabramque, morum tractus è syluis rigor!
Assueta dumis indolem dumis parem
Consciscit ætas; Asper ingenio, ferus,
Animique prorsus confragi Princeps erit,
Cui vita saltus inter & feras fluit.
Sed quo fugaces calle, quo tractu sequar?
Choreb. *Fortè in recessu vicit acclines sopor.*
Vereb. *Quin ergo somnos ære terrifico* [1] *excutis!*
Properemus. O *me* [2] *perditum!* Choreb. O *casum grauem!*
Vereb. *Informe lignũ, sydere infausto satũ!*
Sic pedibus addis truncus infelix moram?
Cape, [3] *execrande stipes, hoc nostri cape*
Pignus doloris. Flamma te Stygia manet:
I, mergere nigris titio Tartaree, rogis.
Chore. *O parce Princeps peragis horrẽdũ nefas.*
Calcas Tonantem. Chalybe violasti Iouem,
Iouem Deorum maximum. O *tetrum scelus!*
Vereb. *Stringit medullas horror. In verum* Iouem
Sæuj profanus? Bubo *mentiris; Iouis*
Nil spirat istic? Truncus est. Choreb. *Fulmen vide,*
Cultumque, & aram: cuncta testãtur Iouẽ.

1 Inflatur iterum cornu.
2 Impingit in statuam Iouis.
3 Statuam Iouis pugione confodit.

Verebod.

Vereb. *Dij*[1] *fulminantes parcite. Imprudens manum* (*satus*
Tanto impiaui scelere. Choreb *Quis Erebo*
Ausu Tonantem *strauit immani Deum?*
Vereb. Haud *procul eundum. Cuius ex vsu est scelus,*
Hic & patrator. Gesta Christiadum vides,
Abominanda, fœda, sacrilega, effera.
O lenta Regum tela! Rumpamus moram.
Nostro Theorgus adsit accitu ocyùs,
Phœbi Sacerdos, Mysta supremus Iouis,
Populo verendum pariter, ac Regi caput.
Spectator adsit cladis horrendæ: omnium,
Videat in vno scelere, Christiadum scelus.
Choreb. *Verebode, sicam recipe.* Vereb. *Sacrilege chalybs,*
Fœdi Minister operis, æterno Stygis
Arde camino. Sola Furiarum cohors
Te tractet vnum; perque Christiadum sinus,
Viscera, medullas, corda, flammantem[2] *rotet.*
Vlfad. *Sic rapitur* Euro *nimbus, horribilē sinu*
Gestans procellam. Rupta, metuendos aget
Nubes, tumultus. Vnde fulminibus via:
Sequentur ignes; ignibus mixtus fragor;
Grandoque; & imbres, & malus cœli furor.
Firmemus animos Frater amplexu pari.
In nostra præceps capita tempestas ruet.
Ruff. „ *Acerba rerum fortiùs nemo tulit,*
„ *Quàm qui præiuit: grauior inopinū quatit*
„ *Ictus.* Vlfad. *vibretur. Pectus ærumnis gero*

Haud

[1] Pugionem abijcit.

[2] Pugionem iterum abijcit & cum Chorebo exit.

Haud imparatum. Si qua diuisos agat
Fortuna, gemma firmet absentis fidem.
[1] Commutãt annulos. *Mutemus*[1] *aurum. Tessera sit,* Vnus Deus.
Deus vnus *esto Teßera, & fidei nota.*
[2] Auditur sonus cornu venatorij. *Sonuere*[2] *rursum nemora. Iam prædã canes*
Cogunt sub ictum; vincitur cursu fera.
Repetamus Aulam.

SCENA QVINTA

VLferus Rex cum Proceribus venationi vacat.

Vlferus. Faba, Iumina. Eadbertus, Faustus Venator.

Vlfer. *MOnte de summo ruit*
Per tesqua sus terribilis; Armemus manum.
[3] Omnes venabulis instructi.
Fab. *Statione, Princeps, fige subducta gradum,*
Ruit Aper ingens. Tela securus vibra.
Vlfer. ,,*Nil nobile ausos præda nil animos iuuat.*
Libet ire contrà. Marte generoso Ferã
Strauisse, Regum est. Opto *spumantem dari*
In vulnus Aprum. V*el Feræ Regem timent.*
Ium. *Monstrum tremendum! dente fulmineo viam,*
Syluas, Molossos rumpit, ac spumam eiet;
Horrisi-

Horrificat armos densa setarum seges:
Malas aduncāt ossa lunata. Eadb. *Imminet,*
Propinquat, irruit, instat. Vlser. *Arma, arma Proceres,*
Stipate nostrum Chalybe nudato latus.
Faust. *Ruit* [1] *Aper, heu! ruit Aper.*— Adhuc post siparium

SCENA SEXTA.

THeorgus Archiflamen acriter Vlserū objurgat, quòd Dijs neglectis, venando tempus terat. Verebodus à Chorebo Sacrilegij accusatus, Carceri addicitur.

Theorgus, Verebodus, Chorebus cum alijs Præcedentibus.

Theorg. O — *Cœlum! ò Deos! (tes Aper,*
Faust. *Fugit;* [2] *fugit Aper. Tela: per sē-* [2] prodit in scenam
(Hecaten triformem testor) elapsus fugit.
Theorg. *Occlude fauces lanio: sum Præses Deū,*
Vlsere regnas? an diem lusu teris?
Venabulo sectaris atroci feras,
Hostes Deorum præteris? ferox Aprum
Syluas ruentem figis: Hebræos sues,
Qui templa, & aras cœlitū, & Diuū toros, [3] Ostendit statuam Iouis euersam.
Demoliuntur, pace das alta frui?
En [3] *cerne coram, cerne Furiarum nefas.*
Radiata mundi templa qui nutu quatit,
Hominum

Hominum, Deumque Rector, euersus iacet.
Spoliatus ara, thure, delubro, iacet,
Præceps in ora missus, ò stygium scelus!

Vereb. *Humus Tonantem recipit: immanes caput.*
Rupere plagæ: sparsus in oculos cinis:
Frons trita saxo: spina populatur genas.
Rapuere vultus, asperi morsu rubi.
Auulsa collo brachia: excussæ manus.
Fœdumque tota sensit effigies pedem.

Theorg. *En fulminantis truncus infelix Iouis!*
Hæc cernis? hæc tueris? hæc Rector probas?
Regnare, non est quatere venatu nemus:
Non canibus Apros insequi, & iaculo capras
Ferire certo. Famulus id quiuis potest.
Hæc prima Reges cura, si nescis, premit,
Colere Tonantem. Stet suum Ioui decus,
Et pereat Orbis. Nempe te niueo toras
Sustentet ebore; iaceat in cinere Deus.
Te tecta cœlis æmula superbum tegant;
Iouem nec humili fronde defendat casa.
Te diues auro velet, ac gemmis honor;
Superos nec vmbret ara, nec cultu chlamys.
Sic astra colimus? Sic adoramus Iouem?

Vlfer. *Quis hic trifauci turgidus rictu canis?*
Spectate monstrum. Dente rabioso furens,
Reges in ipsos faucibus vastis hiat.
Ad arma Proceres. Instat immanis fera,
Regum voratrix. Quatere venatu rubos,
Nil amplius opus. Vna cunctarum tenet

Rabiem

Rabiem Ferarum lingua Tartarei canis.
Meliùs in istam tela torquentur Feram.
O te procacem, furue Plutonis Popa!
Vellatur imis lingua radicibus. Eat
Cerberea in ora, faucium ad fundum vltimũ
Hastile vindex. Pereat.[1] Verebod. *O frena impetum* [1] Irruit in Theorgum. Verebodus ictum intercipit.
Princeps. Ium. *Verere maximi Mystã Iouis.*
Vlfer, *Mystam proteruum* Ditis *Inferni voca.*
Theorg. *Vlfere, non me toruus aspectu rigor,*
Non fulmen oris, non tumescentes minæ,
Non tela terrent. Summus interpres Deum.
Causam Tonantis oro; P*rostratum vides*
Summum Deorum, N*umen æterni Iouis,*
Vlciscere nefas. Sceptra calcabit Ducum,
Regum coronas vertet, euertet thronum,
Qui contumaci Numen obtriuit pede.
Impunè Reges temnet irrisor Deùm.
Vlfer. *Sacrate*[2] *Diuis* P*ræsul, ò quantũ places!* [2] Abiicit venabulũ.
Depono laruam. F*ictus in vultu furor,*
Mentita verbis ira, telorum minæ,
F*idum Tonanti pariter ac Regi probant.*
P*unctum per omne, peragis officij decus,*
Cœli Minister inclytus. Reges amas
Non Regna. Veri *pandis intrepidus facem,*
Vel fremat Auernus. Regna, si tales fluant
Circùm Ministri, P*acis æternet fauor.*
Ergo Iuuentam finge Regalis domus;
Artifice forma pollice, Vlfero satos.
Theorg. *Magnanime Ductor, cura nos maior coquit*

Diuos

 (lus

Diuos tuendi. Vereb. *Cerne Christiadū sce-*

Vlfer. *Crudele specimē, fateor. Authorē indica,*
Per ego Paludem testor horrendam Stygis,
Sit ille Regum stirpe, sit cœlo satus,
Luet scelestus: luet, inexorabili
Nemesi per omnes tortus exitij modos.

Vereb. *Mercede grandi, sceleris artificem iube*
„ *Ferri sub auras. Nulla secreti fides.*
„ *Vbi clauis auro tangit arcano fores.*

Vlfer. *Nummos paciscor mille prodenti reum.*
Hæc pacta populos protinus in omnes volent.

Choreb. *Fas omne mundi, teque Diuorū* Sator,
Et te virentum clara syluarum Dea
Virgo triformis, Triplicis Regni decus,
Imploro testes, triste Verebodum nefas
Damnat nocentem. Vidimus: crebrò Iouē
Assiluit ictu, rabidus vt prædam canis.

Vereb. *Cor pepulit horror*. Choreb. *Cumque*
plagarum sono
Accitus, auras finderem: abiecto celer
Mucrone fugit, testis accursum timens.

Vlfer. *Qua parte syluæ missus in latebras cha.*
lybs?

Choreb. *Quà densat vmbras Corylus*. Eadb.
En [1] *telum ferox.*

Vlfer. *Sica furialis! Aurea incisum indicat*
Nota Verebodū, legite. Ium. VEREBODVS,
lego. (dus.

Theorg. *Quadrat* [2] *metallū. forma, vaginæ mo-*

Vlfer. *Proh monstra rerum!* Spiritum *exhaurit*
stupor

[1] Pugionem inter Corylos repertum profert.

[2] Applicat ad vaginã, quam adhuc gerebat Verebodus.

Vereb.

Verebodus? Horreo. Tale portentum tulit
Britanna tellus? Theorg. *Frontis ò falsæ notas!*
Primus nefandæ nuncium cladis tulit
Primusque fecit. Ium. *Dira fraus!* Fab. *Tetrum scelus?*
Vereb. *Vlfere.* Vlfer *Frustra es. Rapite sacrilegum ocyùs.*
Horrendus vmbra seruet, ac ferro specus;
Supplicia tanto paria dum sceleri [1] *exigam.* [1] Verebodus à Militibus abducitur
O tuta nusquam Regibus veri fides!
,, In fronte prostat, si quod est Aulæ bonũ;
,, Scelus in recessu. Regis haud tuta est salus,
,, Vbi Dij petuntur; Tempus, Imperij statũ
Firmare. Cœli flexit vbi culmen dies;
Statuemus, Aulæ fata cui regnum parent.
Quis parta rerum sceptra successor ferat.
Choreb. *Venãdo fessos nemora festiuis parãt*
Recreare Choreis, Gramen in toros [2] *patet.* [2] Consident omnes super toros gramineos.

Hic chorea Faunorum. Deinde Chorus Musicorum, vel interludium

ACTVS II.

SCENA PRIMA

VLfadus etiam inuitus declaratur hæres Coronæ, & ſummis Procerum votis Coronatur in Succeſſorem.

Vlferus, Ethelbertus, Iumina, Faba, Eadbertus, Theorgus, Vlfadus, Ruffinus.

[1] Viſitur Rex in conclaui medius inter Procceres.

Vlfer. POllentis [1] *Aulæ decora, Purpurei* Duces;
Qui grande mundi frenat Imperium, Deus,
Hunc eſſe rebus legis immotæ dedit
Latè *tenorem*; Perſtet Immotum nihil.
Latente mundum tenuat attritu dies.
Sunt fata rerum, fata Regnorum: vices
Nec ipſa fugiunt aſtra, nec ſuo Polus
Vacat tremore. Terra, quid ſperet, vide.
Et me ſilente tempus annorum fuga
„ *Surripit eundo. Sceptra non ſiſtunt diem.*
Et eſto; volucres hora cobibeat rotas:
Stet ſegnis annus: fata, quà veniant, habēt.
Formæ-

Formæque letbi mille Regales cubant
,, *Circum Penates. Omnis ad Regum domos*
Media per acies ducit hostiles via.
Hinc Mercíani proximum Imperij caput,
Sociumque Regni columen, Vlfadum creo.
Proceres, probatis? Ethelb. *Vince Viuendo Iouem*
Magnanime Ductor; si tamen pulchro sedet
Beare terras Principe, Vlfadum crea.
Fab. *Spirat Parentem. Totus Vlferum imbibit*
Cum lacte Patrem, natus Imperio Puer.
Eadb. *Natura, primo nobilem satu, Ducem*
Præfecit Aulæ: iure nascendi prior
,, *Sceptrum reposcit.* Ium. *Qui* Ducem *Populis creat,*
,, *Salubre mundo* Solis *accendit iubar.*
Vlfadus orbem lustret, haud Phœbo *minor.*
Theorg. *Diuina Iuuenem finxit ad sceptrum manus.*
Sydereus igne pectus afflauit Leo.
Dextram Gradiuus, *ora Maiestas Iouis,*
Minerua *mentem, labra formauit Charis.*
Sic omnis vnum fluxit in puerum Deus,
Et parte ab omni Regis effulgent notæ.
Vlfer. *Hæres paterni regnet Vlfadus Throni.*
Omnes. *Hæres paterni regnet Vlfadus Throni.*
Vlfer. *Huc* [1] *sceptra Pueri. Nate Genitoris manu*
Capesse Regni decora, queis felix diu
Post fata Patris, pondus Imperij geras.

[1] Affertur ab Ephebis Regius ornatus:

Vlfad. *Nemo esse felix pondere ferendo potest.*
Te serus, aurea Regna frenantem, sopor
Transmittat astris, Genitor; Vlfadum sua
Da sponte vitam fingere, Imperio procul
,, *Strepituque rerum. Sceptra qui tenuit sui,*
,, *Seque obsequentem subdidit Rector sibi,*
,, *Regnat beatus.* Trabea *nec Regem facit;*
Non frontis auro clarus, ac gemmis apex;
Non diues ostro syrma, uon fuluis ebur
Sessile columnis, æmula nec astris domus,
Non densus ære miles, & multo gemens
Sonipede campus, vber aut glebis ager.
,, *Rex est, modestæ Regna qui mentis tenet:*
,, *Qui spe metuque maior, immodicũ nihil*
Indulget animo: fronte qui pari minas
Risumque spectat Sortis, *ac pedibus vagum*
Subiecit Orbem victor. Hic *animos* Polo,
Imperia terris æquat. Has *Regni notas,*
Hæc sceptra, Genitor, corde flãmato sequor.

Vlser. *Quo veheris æstu Nate? Quis mentẽ* Deus
Rapit entheatã? verba non hominem sonãt.
Nec ipsa sensum vota mortalem ferunt.
Renuis Coronam? *Grande fortnnæ bonum,*
Quo nec Deorum, velle fac, quisquam potest
Maius dedisse, Regna cunctando fugis?
Decora alta Regni, quæ per immensos homo
Optet labores empta, per Martis vias
Latè cruentas, per nouercales dolos,
Cæcumque virus, mille per scelera petit.

Vlfad. *Si numen ora, si mouet mentem Deus.*

Sequi

Sequi recusem? Theorg. *Numen, & Furias mouet:*
Nec suus Auerno *desit Acheronti Deus.*
Qui fugere Regni iussit oblati decus,
Non *ille Olympum super, & Astrorũ domos*
Regnauit vnquam. Genius est nigræ stygis,
Liuore fauces plenus, & fraudum faber.
Vlfer. *Quid verba iactas? Si regit mentẽ Polus*
Obsequere Patri. Stẽma cæsariem premat. [1] Rex tentat Coronam imponere
Vlfad. *O* [1] *siste iußa Genitor. Imparibus onus*
Minatur humeris dextra. Supplicibus Patrẽ
Superare votis liceat. In Fratrem libens
Transmitto Regnum. Sceptra Ruffinus gerat.
Ruff. *Ego, te remoto, Frater, vt sceptrũ geram?*
Meliora Numen! Me simul dulcis vocant
Studia quietis, mole curarum procul,
Vbi me potitus ipse, fortunæ super
Vaga Regna, puros exigam felix dies.
Tibi, Frater, Aula sorte nascendi patet.
Ethelb. *Portenta rerũ! Sceptra pietatẽ ingerũt*
Sed respuẽda. Vlfer. *Nõ, vt Oedipodas, amor*
Sæuus regendi diuidit: Regni fuga
Nostram stupendo Marte progeniem secat.
Fatum est. Habenas *Imperj Vlfadus regat.*
Ethelb. *Hoc iura sortis, vota populorum, Patrũ*
Decreta, Procerum studia, Regnorum salus,
Et cui reniti crimen est, Parens iubet.
Vlfad. *Fas deprecari.* Vlfer. *Sceptra quò renuis magis,*
Hoc sanctiori sceptra gestabis manu.

„ *Sequitur fugacem gloria, sequentem fugit.*
Regnabis, ignes testor æternæ domus,
Regnabis. Isto nemo nos animo Deus
Vnquam amouebit. Vlfad. *Vicit Vlfadum Parens.*

1 Coronatur Vlfadus.

Vlser. *Premat*[1] *alta crines Gemma.* Vlfad. *Sed curis caput.*
Vlser. *Humerosque Trabea.* Vlfad. *Grande ceruicibus onus.*
Vlser. *Aurata dextram sceptra.* Vlfad. *Nisi dextrè geram,*
In me retorta tela. Vlser. *Iam solium subi.*
Vlfad. *Veram catastam, torquet vbi Reges Deus.*
Vlser. *Quem quisque legit, Principem agnoscat suum.*
Benè auspicatum lætus Imperio *diem*
Aeternet Axis. Viuat æternum meus
Vlfadus. Ruff. *Orbis*[2] *gemma, deliciæ Deū.*

2 Singuli per vices osculantur manum Vlfadi

Theorg. *Amor Tonantis, Principum Iubar.*
Ethelb. *Decus* (*lanx,*
Procerum, Gradiui fulmen. Ium. *Astrææ Bi-*
Miseris leuamen Fab. *Columē Imperij, Salus*
Populi. Eadb. *Nocentū Terror, Insontū Deus.*
Vlser. *Iam feriat auras ære numeroso tuba.*
Omnes per aras fumet Indorum seges,
Vacet Aula ludis: plaudat in numerū cita
Choreas Iuuentus. Mercia triumphos agat,
Totumque lætos celebret Imperium dies.

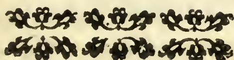
Ludi

Ludi Regij in Coronatione Vlſadi.

Argumentum ludorum.

CAdmus Thebanus, proſeminatis dentibus Draconis, Milites è terra excitat. Hi Chorea militari concurrentes, mutuis vulneribus occumbunt. Cadmus in fatis eſſe ait, vt vitã recuperent, ſi præſtantiſsimi Principis ſceptro contingantur. Quare Vlſadi ſceptro tacti ad vitam reuocantur, & Principis manum deoſculati recedunt.

Cadm. *DEntes Draconis, ſemen horrendum ſero.*
Erumpe ſulcis, Martis in furias, Ducum
Depræliatrix turma. Victrices diem
Victaque palmæ fronde non vna colant.

Hic excitantur Milites, & Choream militarem agunt, qua finita.

Cadm. SIc *Marte Martem strauit alterno cohors.*
Seruare Regum est. Lucis ereptæ iubar
Hac lege spondent fata, si Princeps, *tui*
Fulgore sceptri tangat extinctos honor.
Vlfad. *Sceptrum Parentis posce.* Cadm. *Fatorum vices*
In te recumbunt. Vlfad. *Viuat Heroũ genus.*
Cadm. *Exurge Martis, luce meliori,* [1] *Phalãx:*
Tantæque prona sortis Authorem cole,
Orbis triumphum, proximũ Vlfero [2] *caput*

[1] Sceptri cõtactu Excitantur.
[2] Arma, ad Principis pedes deponunt, resumunt, & manũ deosculati recedunt.

SCENA SECVNDA

NVnciato Templi Apollinis incendio, Vlfadus Christianum se profitetur, & Patris aspectu prohibetur.

Nuntius, Vlferus, cum cæteris Præcedentibus.

Nunc. REx [3] *magne, festos Aula dum ludos ciet,*
Proh sors acerba! culmine à summo ruit

[3] Anhelus.

Domus alta Phœbi, veteris immensus labor
Aeui. Vlser. *Quid? Ille marmore æterno*
tholus!
Arx illa Superùm, vertice feriens Polum,
Centumque moles ardua columnis, ruit?
Nunc. *Iacet, nec opere superat è tanto cinis.*
Vlser. *An fulminante passa fortunam Ioue?*
Nunc. *Immune Cœlum est. Gente Christiadũ*
ferunt
Aliquem, flagrantes igne Tartareo faces
Iactasse in adyta. Flamma laxauit viam
Probibente *nullo, perque congestas* opes
Grassata, primos intus accendit rogos.
Nec ipsa timuit ora fulgentis Dei
Sacrilegus *ignis. Arsit, & Phœbus face*
Alienà, & auro culta radiorum coma
Fumare didicit victa Vulcano. Foras
Tandem euolutus culmen exuperat furor,
Aestuque fanum inuoluit, & totum sua
Sub Aede Phœbum mole collapsa premit.
Sic *tumulus idem pariter, ac templum fuit.*
Sed nec iacere cinere compositus suo.
Potuit Apollo. *Turbine aduerso Notus*
Rapuit per auras quidquid è busto est super.
Vlser. *O facinus audax! triste furiarum scelus!*
Vnde hoc nefanda stirpe Christiadũ genus?
Quæ Regio Ditis, quisue damnati sinus
Orbis, creauit peste Gorgonea satos!
Theorg. *Iurata solis bella cum Superis gerũt.*
O Solis Arx! O Regia! O Diuùm domus!

Vlser.

Vlfer. *Potuit propbanus, potuit, hoc quiſquam nefas?*
Sed eſto, latebris mandet æternis caput:
Petat aſtra profugus: lateat Oceani ſinu
Inboſpitali: Ditis vmbroſo fugam
Committat antro: quærat abſtruſa, inuia,
Incogitata; non tamen noſtras reus
Effugiet iras. Pœna ſceleratum premet.

Ium. *Moderare felix ſceptra, Pelidæ ſenis*
Viſurus æuum; nec priùs cœlo nouam
Adiunge flammam, clarius ſtellis decus,
Quàm peſte, furijs, chalybe, numeroſa nece
Fæx Chriſtiana penitus in cladem ruat.

Vlfer. *Decreta Nemeſis. Dira Chriſtiadas premet*
Cobors malorum. Quiſquis in Chriſtũ pius,
Priſcum Deorum numen abnuerit; meus
Sit ille ſanguis, Natus an Pater, *parum eſt,*
Teſtor *Tonantem, Spiritum inimicũ expuet.*
[1] Omnes euaginant gladios. *In tẽpla Superùm?*[1] *ſæuus in iugulis chalybs*
Gentis nefandæ ludat. Huc Proceres manũ.
Firmate Diuis, *iure iurando fidem;*
Tactoque ferro quiſque, quæ voueam prior,
Concepta verbis vota, concipiat ſequens.
[2] Flectit Rex prætento gladio. *Dij*[2] *fulminantes, tuque Regnator Stygis,*
Et tu Profundi Domitor, *vndarum potens,*
Teſtes adeſte: rumpat hos artus mucro,
Niſi Chriſtianos ſæuiat in artus mucro.
[3] Suo quiſque gladio Regis enſem contingit.

Omnes —Rumpat[3] hos artus mucro,
Niſi Chriſtianos ſæuiat in artus mucro.

Vlfer.

Vlfer. *Vlfade,*[1] *quid cunctare? Num palam Deos*
Pudet fateri? Dira Christiadum pudet
Odia ferosque Gentis in cœlum impetus
„ *Fregisse? Iusta Principem pietas decet.*
Annecte votis vota. Vlfad. *Quid voueam, doce.*
Vlfer. *Sontis ruinam Gentis.* Vlfad. *Insontem (reor.*
Vlfer. *Hostem Deorum?* Vlfad. *Vana quos peperit fides.*
Vlfer. *Quæ pectus vrget Furia? Quis mentem (abstulit*
Delirus error? seriò an ioco Patrem
Morare? Vlfad. *Patrẽ fallere iocando, nefas.*
Vlfer. *Diuis inanes credis astrorum domos?*
Vlfad. *Plenas, at vno frena qui mundi regit.*
Vlfer. *Num frena solus molis immensæ regit*
Iupiter? Vlfad. *Auerno mersus incestæ luit*
Supplicia vitæ Iupiter. Christum volo.
Vlfer. *Exanguis artus horror excussos quatit.*
Christum profane? Patris infamis pudor!
Vnde ista mentem dira vitiauit lues?
Age peruicax, testare iuratus Iouem,
Dirisque, tacto chalybe, Christiadas voue,
Vel in abnuentis viscera irrumpet chalybs.
Vlfad. *Ignosce Genitor, Gentis innocuæ caput*
Diris vouere si negem Christi sequax.
Vlfer. *Peri*[2] *nefande.* Fab. *Siste violentum impetum,*
O siste Princeps. Magicus Vlfadum dolus
Forsan fefellit. Tempus in melius trahet
Con-

[1] Vlfadus gladium non eduxerat.

[2] Irruit in Vlfadum ensē, quem intercipit Faba.

Consilia. Vlfer. *Procul hinc Patris aspectu probrum*
Aufer : Paternum nec priùs vultum subi,
Insanientem sana quàm mentem quies,
Amorque Diuùm repetat. Accelera fugam.
Malè auspicatus sceptra commisit dies.
Sed esto, Patris temnat Imperium puer,
Tremet Paterni fulmen Imperij puer.
Si regno, vincam : victus, Imperium exuã.
Remouete Proceres proximam in sedẽ gradus;
Paucula Theorgo solus adscito, exigam.

SCENA TERTIA

VLferus Theorgum consulit super filij defectione ad Christum.

Vlferus. Theorgus.

Vlfer. T*Heorge, curis dulce lenimen meis,*
Cogor fateri; Vulnus in venis alo.
Ossibus in imis ardet immensùm dolor.
Vlfadus, hæres Imperj, Vlferi iubar,
Iouem perosus, turpe Christiadum genus
Affectat vltro O Regiæ oppobrium domus!
Ego Fata rebus, Numen, aut Superos putem
Vsquam præesse? Colimus ingenti Deos
Mercede,

Mercede, templis, thure, simulacris, grege,
Et hæc repensant? Sola terrarum Dea
Fortuna, mundum turbine audaci rotat.
Hæc insolenti læta ludibrio, sacros
Inuadit apices. Vertice in nostro globum
Torquet, retorquet parte, qua lædat magis.
O *bruta meretrix! cæca Plutonis nurus!*
Dea *turpis! Orci Furia! Pythonum soror!*

Theorg. ,, *Vlfere Princeps, perdidit veri iubar*
Mens ægra curis. Omne sub regno iacet
,, *Grauiore Regnum.* Gregibus *imperitãt suis*
,, *Reges: at ipsos regnat in Reges* Deus.
Nec fixa Diuis *fata: sed fatis* Dij
Fixere legem. Fatur, & grandem Iouis
Vocem sequuntur fata. Fatorum dein
Voluuntur Orbe Regna, Regnorum Duces,
Vrbes, opesque, pacis ac belli vices.
Nil sorte geritur. Si qua sors, nutum Iouis
Pendula *veretur, cuius imperio, leuem*
Sistit mouetque vicibus alternis rotam.

Vlfer. *Iouis ergo nutu tantus Vlferum dolor,*
Tam fœda tabo vicit Vlfadum lues?

Theorg. *Vicit Acherõtis aliqua de regno soror;*
Vicit, susurros ore Circæo *canens,*
Fæx Christiana. Vlfer. *Patuit hoc Ioui nefas,*
Nec torsit ignes? Theorg. *Hanc tibi meliùs vicem*
Remisit vltro. Te suum tellus Iouem
Implorat atri sceleris vltorem. Faces
Tu sparge vindex. Vlfer. *Nocte dũ cæca latet*

Nefas

Nefas, trisulcum Iupiter telum vibrat:
Cum patuit, ensem Regiæ stringunt manus.
Theorg. *At non silenti virus illapsu fluit,*
Humilesue surdo repit in casas pede.
Afflauit aulam. Sparsit in proceres luem.
Audax in ipsum serpit Vlferi genus.
Vbi flamma victrix culmẽ exuperat, moras
Non patitur æstus: lapsat in cineres domus.
Vlfer. *Ergo huc trinode robur Alcidæ, Iouis*
Fulmen, sagittæ Cynthij, Martis Chalybs.
Hostes Deorum nulla non tela obruant.
Theorg. *Exemplum in ingens prima Verebodũ eruant*
Exitia. Diram *spectet Vlfadus necem.*
Concutiet animos casus excelsi Ducis:
Aulamque tanti pœna frenabit viri.
Vlfer. *Sic est, Olympum testor, hic nostrã dolis*
Cantuque Prolem *vicit.* O *quantæ manent*
„ Pœnæ *scelestum!* „ *Iusta cùm* Proceres *luunt*
„ *Supplicia*, Plebem *cogit in gyrum timor.*
Theorg. *Sunt quos amico vincit affatu fauor,*
Mollisque ductus, asper accendit rigor.
„ *Amore vinci Regius animus solet.*
Aggredere Natum *blandus, & molli priùs*
Vtere medela. Vlfer. *Vereor, vt clausũ fibris*
Medico venenum cedat. Theorg. *Instandũ minis.*
Vlfer. *Fac nil timere.* Theorg. *Verba qui parum timet,*

Verbe-

Verbera timebit. Vis *reluctantem domat.*
Vlfer. *Seruus domatur fuste, verberibus puer.*
Theorg. *Amore flecti qui negat, seruum puta*
„ *Vel Rege natū. Regere quem ratio nequit,*
„ *Puer est, ab æuo sit licet grandi senex.*
Vlfer. *Sæpè obstinatum vertit in peius rigor.*
Theorg. *Sæpè renuentē traxit in melius rigor.*
Vlfer. *Regi timendum quidquid indecorē notat.*
Theorg. *Qui scelera iustus plectit, indecorem nega.*
Vlfer. *Nimis esse iustum, sæpe dominanti nocet.*
Theorg. *Magis remissum.* „ *Causa dū geritur Deùm,*
„ *Ruina Regum est, esse clementes nimis.*
Vlfer. „ *Qui mite sceptro iungit auspicium suo,*
„ *Regnat beatus. Regna custodit fides,*
„ *Fides amorem sequitur, Imperijs amor*
„ *Lenibus adhæret.* Theorg. *Vincit vbi culpas Amor,*
Dominetur vnus: cum nequit, regnet timor
Vlfer. *Sed finge cuncta tentet incassum* Pater.
Theorg. *Cui tabe corpus vritur, partem secat,*
Sincera tabis membra ne pestem trahant.
Vlfer. *Vicina cordi membra qui secat, necat.*
Theorg. *Vitiata timidus membra nisi feris, peris.*
Vlfer. *Patris feriri dextera natum iubes?*
Theorg. *Regis tuendos dextera moneo* Deos.
Vlfer. *Bene est, tuebor. Tu priùs, quidquid vales*
Animis, vel arte, contrahe; vt natum Dijs,
Patrique

Patrique reddas. Theorg. *Dona concilian Deos.*
Tentamen artis, fulua nummorum seges
Præeat necesse est. Mille votiui gregis
Sternam per aras capita. Fluat auro manus,
Stygiæque purum labis Vlfadum dabo.
Vlfer. *Haud deerit aurum. Regis interea fidem*
Adamante signo. Perfer ad metas opus;
Et paria sceptris pretia ditatus feres.
Theorg. *Meus iste, Princeps, aggredi Vlfadum labor.*

SCENA QVARTA

THeorgus injuriæ memor, vltionem meditatur.

Theorgus solus.

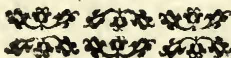
I Regem abeuntem irridet.

I Stipes auro diues. I fului pecus
Velleris. I nane mentis I pictum caput.
Læsit Theorgum truncus, & fidit tamen.
Repetit amicum, fauce quem rabida canem,
Canem triformem dixit, & Ditis Popam.
O funge Regum! Nempe placatum putat,
Quem præpotentem pariter, & læsum videt.
Sperat fidelem, cuius in iugulum, ferox
Vibrauit hastam. Paueo cōmemorās. Tribus

A Morte

A Morte digitis abfui, summus Poli
Solique Præsul. Nempe simulato minas
Furore vomuit. Credat è triuio puer.
Timuit Theorgum; decora nec frontis potẽs
Nec euibratas ferre luminibus faces,
,, Nec fulmen oris. Animus ignauo cadit,
,, Cum non timetur. Infer, vbi dubitas, pedẽ.
,, Timere ne credaris, hoc vnum time.
At rara pretio gemma deuinxit fidem.
Arridet oculis Gemma, Naturæ lepos,
Scintilla [1] *cœli, concolor stellis iubar,*
Mundi minoris Phœbus, astrorum satus,
Lux gelida, vinctus compede æterna latex,
Ocellus Orbis, maximum in minimo decus.
Rerum sub arctam ducta Maiestas notam,
Terræ supellex prima, diuitiæ, nitor.
,, Pretio coëmpta, vincitur pretio fides.
Adamante, fateor, emit Vlserus fidem;
Fidem sed oris, cordis haud emit fidem.
Læsisse satis est. Ira viuaces alet
Aeterna flammas. Ardet articulis lapis,
Odium medullis. Citiùs Adamantem rogus,
Quàm mentis æstum vincet accensæ dies.
Per ego Megæram iuro: Sed motos iubet
Celare fluctus cardo. Simuletur quies.

1 Annnlum duobus anterioribus digitis ostentat.

SCENA QVINTA

THeorgus Auaritiæ ſtudio duos Au licos deludit.

Duo Aulici, Theorgus.

1. Aulic. *EXoſa quondã limen exceſſit meũ*
Fortuna. Lapſu cuncta malefauſto fluunt.
Tu flecte votis, flecte muneribus Deam.
Theorg. *Ingens Olympi Numẽ imploras. Iouẽ*
Prenſis habenis mulcet, ac nutu Deos
Frenat minores. Quem tamen refuga ſemel
Deſtituit ala, grande niſi cumules opum
Munus, reuiſit nunquam 1. Aulicus *At* [1] *ecce nobile*
Dat Inaures.
Gemmis & *auro munus. Hic aures honor*
Veſtit aperitque. Theorg. *Facilis in tuos pedem*
Referet Penates Diua: ne præceps fugam
Capeſſat vltra, torque gemmato liga.
Auro reuincta ſtabit æternũ Dea.
1. Aulic. *Auro* [2] *fugacem ſtringe nodoſo. Vale.*
Dat orquẽ aurutm,
Theorg. *Fortuna caſus ſiqua mortales agit,*
Hunc egit vnum proſperè, vt ſtolidum pecus
Mihi ſe litaret, vellere aurato latens.

Ego

Ego ara sortis. Fixit hic sedem Dea.
Sua cuique mens Fortuna. *Cui rerum sagax,*
Lucisque diues anima, Fortunam domi
Felix Alumnam seruat. At sicui tumet
Sine mente ceruix, irrita Sortem prece
Sollicitat. Alas mens vbi cœlo quatit,
Subit alta limen sors: vbi pennas humi
Figit [1] *caduca, ponè pauperiem trahit.*

[1] Prodit secundus Aulicus.

2. Aulic. *Maxime Tonantis* F*lamen; est quod te rogem.*
Potesne *totos fontis Aonij lacus,*
Phœbi furores, omne Musarum melos,
Et quidquid æstus vnda Castalidum creat,
Has in medullas trahere; Me vatum choris
Iuuat inseri, sublime Pieridum decus.
Theorg. *Qua dote Phœbũ credis, aut dulces emi*
Pi*gnore Camænas?* 2. Aulic. *En* [2] *tibi Gemmis grauem (*Placet.
Auròque pateram. Munus arridet? Theorg.

[2] Dat paterã auream.

Aurea Poëtam vena gemmatum dabit.
I plenus oestro, plenus Aonidum choro.
Tibi totus vndat gurges Heliconis. Cane;
Vinces vel ipsos ore nectareo Deos.
Nondum *calescis? Astra sydereus olor*
Nondum *salutas?* 2. Aulic. P*hœbus afflauit iecur.*
Sequar astra pennis, meque clamosi leuans
E nube vulgi, Regna ventorum super,
Vatum canoros inter agitabo [3] *greges.*
Theorg. *Vatũ strepentes anser augebis greges.*

[3] Exit.

SCENA SEXTA

THeorgus accepto Regis munere pecuniario, Lycambrum filium in fraudum administrum adſciſcit.

Lycamber, Theorgus.

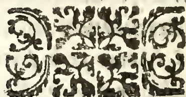
Lycamb *VErēde Genitor, aureũ iuſſus fero*
Ab Rege munus. Quà patet Regnum, iubet
Aras calere victimis, cælum prece,
Delubra fumo. Repetat Vlſadum ſalus.
Theorg. *Potiamur auro; perdat Vlſadũ ſalus.*
Verùm Tyranno dedimus immani fidem,
Promiſſa repetet. More niſi priſco Iouem,
Deoſque rurſum ſoſpes Vlſadus colat,
Periȷ̈t Theorgus. Notus Vlſeri furor.
Quid comminiſcar? Rebus in dubiȷ̈s opem
Affer Parenti Nate. Lycamb. *Quod ſpiro, tuum eſt.*
Tu mihi Deorum *primus. Imperiȷ̈s manum,*
Mentemque & ora, promptus admoueo tuis.
Robur lacertis, mente verſutus vigor,
Victrix in ore ſuada: quid iubeas, vide.
Theorg. *Audeſne?* Lycamb. *Mandet Genitor, occurram Ioui,*

,, *Vel*

„*Vel fulminanti*. Theorg. *Mole se tacita mouent*
Consilia summa. Fraude, non armis opus.
Potesne pulchra fronte mentiri? dolos
Versare verbis? arte perfidiam sequi?
Lycamb. *Possum*. Theorg. *Sacratæ ius amicitiæ, fidem,*
Dextras, amorem fallere, & pacti vices?
Lycamb. *Possum*. Theorg. *Dolosis ora virtutum notis,*
Gestusque, & omnẽ fingere pudoris modum,
Dum corde scelerum monstra polluto latent?
Lycamb. *Possum*. Theorg. *Citata voluere ingenium rota,*
Huc nunc & illuc, omnis Officij faber;
Seruire scenæ doctus, ac risum breui
Fletumque spatio diuidens, omnes dare
Capereque flexus mentis, & cordis notas?
Lycamb. *Possũ*. Theorg. *Quid vltra?* Lycamb. *Quidquid adijciet Parens.*
Vis me ferarum in terga vultusque efferos
Induere? Pareo. Vis sub horrendi iubas
Migrem Leonis, dira quem rabies premit
Edendi, & hostem gregibus immanem dedit?
Horrendus vltro rugiam in syluis Leo.
Vis forma villis referat, ac rictu Lupum,
Lupum furore cœdis humanæ, domos
Latè eruentem? Nocte sub sera Lupus
Vel tibi tremendus, cæde vastabo domos.
Vis teter Orbes Anguis immensos traham

Suffectus igne colla? Sinuoso ferar
Lapsu per arua coluber, & lingua viros
Feriam trisulca. Dispice, quid optes magis.
Hydrus, an Hyæna; *Taurus an Tigris; Draco,*
An Vrsus; omnis placeat ex æquo fera,
Iubēte Patre. Theorg. *Vincis obsequio* Patrē
O Nate. Formis tempus haud istis eget.
Sed finge vultus. Stet supercilio pius
Ex arte fastus: ore mentitus pudor:
Colludat oculis candor, alloquio fides,
Grauitate gestus, grandis incessu gradus.
Simulata totum sanctitas pingat virum.
Hoc fretus astu, iungere Vlfado comes,
Christùmque fuco fassus, abiura Iouem.
Hinc apta sese pandet ad fraudes via.
Tibi credet animum Iuuenis, & molli sinus
Tentabis ictu. Si qua consilij emicet
Noua lux, Parenti *perfer. Vlfadum Dijs*
Restitue, & auro colla gemmato premes.
Lycamb. *Sat, imperasse.* Patris *Imperio, Deos*
Deasque fraudum sentio illapsos fibris.
Mihi me remitte. Reliqua Fortunæ dico.

Chorus, vel interludium.

ACTVS

ACTVS III.

SCENA PRIMA.

VLsadus Ruffinum fratrem in proposito vacillantem confirmat.

Vlsadus, Ruffinus.

Vlsad. RVffine, *salue.* Ruff. *Seruet Vlsadum salus.*
Vlsad. *Frater, quid alto Spiritũ è sinu trahis?*
Ruff. *Telluris imo pressus vbi claustro, latet*
Obicibus arctis Aeolus, biantem nisi
Laxes meatum, sæuit, ac vasto solum
Tremore quassans, vltimam mundo ciet
Latè ruinam. Vlsad. *Frater ambages canis.*
Ruff. *Agitor.* Vlsad. *Cupressum firmat agitatã Notus.*
Ruff. *Luctor.* Vlsad. *Virilem lucta virtutem probat.*
Ruff. *Titubo* Vlsad. *Gradum firmare titubantem decet.*
Ruff. *Labo.* Vlsad. *Labãti Frater apponit manũ.*
Ruff. *Frustra labantem sistis, vbi lapsus iuuat.*
Vlsad. *Semper nocet labare: quem lapsus iuuat,*
Exurgit ille celsus, haud pronus labat.
Ruff. *Quid prisca Patriæ numina exosi, nouum*

Meditamur vltro numen? Vlfad. *O Frater, labas.* (*nocet.*
Ruff. *Exurgo celsus.* Vlfad. *Lapsus hic nimiùm*
Ruff. *Nocet vetustos rite venerari Deos?*
Vlfad. *Si, quod sequare melius, in promptu est, nocet.*
Ruff. *Nocet verendum* Patris *Imperium sequi?*
Vlfad. *Iniqua cum sunt* Patris *Imperia, nocet.*
Ruff. N*ocet benignæ sortis amplecti vicem?*
Vlfad. Pr*æferre sortis munera saluti, nocet.*
Ruff. Se*quitur beatam tuta Fortunam salus.*
Vlfad. *Nescit bifrontem tuta* F*ortunam salus.*
Ruff. V*lfade, quo nos vana transuersos agit*
Imago mentis? T*anta consequitur fides*
Ludibria somni? Pudeat illusum trahi;
Gradumque, quò te Genitor inuitat, refer.
Recurset animo, Frater, auratæ decus
Ingens C*oronæ; sparsa diuitibus toga*
Gemmis; coruscans aurea sceptrum nota.
Doctèque secto purus E*lephanto Thronus.*
Quid tecta summi paria culminibus Iouis?
Quid vis C*lientum? Quid salutantum vomẽs*
Vndam, superbis fulta cardinibus Domus?
Quid ius in omnes? Quid superbificum tremens
Nutum regentis vulgus, & plausu sequens
Concessa magnis quidquid Imperijs gerit
Regum libido? Frater, hic nondum tuos
P*erstringit oculos fulgor? Hæ nondum faces*
Vrunt medullas, molle nec lambunt iecur?

Sin

Sin fixa mens eſt, ſtare, quo ſtamus gradu;
Actum eſt, perimus. Vna memoratas premet
Opes ruina: forſan & vitam premet.
Nota Genitoris ira. Dum *fas eſt, pedem*
Retro feramus Vlfad. *Frater, oratũ eſt ſatis.*
Sic vanus animum vertit in præceps nitor?
Sic muſca rutilæ capta ludibrio facis
Exuſſit alas? Frater, vbi toties mihi
Data dextra? Nodus vinxerat fidem ſacer;
Nodum reuellis. Vna ſub gemino ſtetit
Mens pectore; pares pectori mentes facis:
Quæ cauſa facti? Euanidus Regni decor?
Diadema? *Curis implicat grauibus caput.*
Sceptrum? Timorem pariter, ac odium ciet.
Purpura? Cruentam præcinit Regum necẽ.
Solium? Cacumen, vnde per præceps ruas.
Sic notus alti luſus Imperij? Rota
Sic nota vitreæ ſortis? I nunc & iubar
Miratus Aulæ, linque, quam premis, viam.
Ruff. *Cum tunſa puppis vela pugnaces agunt*
Aquilo, Notuſque, nutat hinc illinc ratis,
Incerta, cui ſe credat vrgendam duci.
Vlfad. *Adhuc vacillas?* Ruff. *Spes agit Regni tenax.*
Vlfad. *Ergo maligno preſſa ſubſedit ſitu*
Obiecta nuper forma regnantis Dei?
Miſerum beato poſthabes Regnum miſer?
Captas caducum, Chriſtus æternum parat.
Breue meditaris, pandit immenſum Polus.
Petis agitatum, ſpondet immotum fides.

Quid

Quid cæcus ambis? Cerne, quis Regno color,
Quæ forma. Monstrum Ditis emissum lacu
Iurabis. Oculos turpat insomnes Rubor:
Sedet alba capiti Cura: corrugant Minæ
Frontem: bilinguis labra diducit Dolus:
Inuidia dentes acuit: Expallent *genæ*
Pudore pulso: diuite Rapina tument
Manus aduncæ: latera conuellit Pauor:
Deformat aures Palpus: enormes Onus
Distorquet humeros: Fastus incessum regit:
Totumque decore corpus euersum suo
Soluit Voluptas improba. O fallax bonum!
Hic ille quondam Regibus amatus decor?
Hæc forma tantis meta votorum procis?
Hæc te lacessit, & lacessitum rapit
Formosa species? V*ane regnandi furor!*
Spes dira sceptri! Ruff. *Cogit ad Patrẽ timor.*
Vlfad. *Ergo ille Ditis horror, immanem Draco*
Pandens hiatum, cessit ex animo fugax?
Potes Acherontis ferre crudelem Ducem,
Nequis *Parentem? Frater.* Ruff. *Vbi seque-ris Patrem.*
Vlfad. So... Ruff. *Alienus mente dissocias iugũ.*
Vlfad. *Amice.* Ruff. *Diuos abijcis, amicũ negas.*
Vlfad. *Ruffine, Amice, Socie, Frater, ò sacri*
Per quidquid vsquã est nominis, supplex rogo
Conuerte gressum. Ruff. *Patria me pietas vocat.*
Vlfad. *Quid cæca mentis vota pietatem vocas?*
Sed quando cordis error indomiti placet,

Recipe

Recipe[1] *hoc Amoris pignus infœlix tui.*
En fœdus, en promiſſa Germani, en fides — 1 Reddit illi annulum ſuum.
Adamante vincta. Rumpe iam fidei notam,
Deus vnus, & quod pectori appreſſum geris,
Remitte munus; omnis vt cœli fauor,
Abiuret animum perfidæ labis reum.
O chare ſanguis, vnde, quò tendas, vide.
Ruff. *Quis*[2] *ora feruor? Oſſa quis ſubitò calor* — 2 Ruffinus dum Crucē Fratri reddendam, oſculatur, ſentit cor emolliri.
Accendit? Auri frigus an flammas parit?
O crux, Amoris æthra, de cuius ſinu
Librauit ignes Chriſtus, & victor ferum
Subegit animum. Redeo, do victas manus,
Chriſtum per omnes certus ærumnas ſequi.

SCENA SECVNDA

Lycamber, inſequente Patre, periculum ſimulans, ad Vlſadum cōfugit, ac tandem ei perſuadet, ſe Chriſtianum eſſe velle.

Theorgus, Lycamber, Vlſadus, Ruffinus.

3 Lycamber per ſummā ſimulationē inſequente Patre confugit ad Vlſadum.

Theorg. P*Rocul hinc ad Orcum ſpuria progenies: peri*
Galilæa peſtis. Lycamb. *O Deum! O Chriſti fidem!* *Succurre*

Succurre Princeps, *libera insontem nece*.
Theorg. *Morere nefandū semē: Vmbrarū Iou*
Feralis hostia. Vlfad. *Siste truculentū impetū*
Stygie Sacerdos. Theorg. *Occuba telo* Patris
Stirps execranda: redde vipeream Stygi
Animam. Vlfad. *Coërce tela*. Theorg. *Rhadamantho refer*,
Hæc ferre cultus precia, qui Christū colunt.
Lycamb. *Dum spiro, Christum spiro: nec fixū meis*
Vis vlla fibris vellet; armetur licèt
Phlegetontis in me Dite cum toto furor.
Theorg. *Adhuc latratu cædis horribili Patrem?*
Furias in omnes vertor. O stygium canem!
Rabies procacem mille per partes trahat.
Vlfad. *Nisi lentus æstum frangis irarum, peris.*
Theorg. *Quis malè Deorum vindicem cohibet manum?*
Vlfad. *Vlfadus.* Theorg. *Esto tactu, & aspectu procul*,
Hostis Deorum. *Tela te* Patris *manent*,
Fautor nocentum: quemque Genitoris nequit
Vertisse pietas, Regis euertet furor.
Vlfad. *Sic nēpe carmen Bubo malefaustū canit.*
Tu fax Auerni pectus Vlferi cremas.
Tu Furia, stygias subdis irarum faces.
Tu mala Megæra distrahis nato Patrem.
Tu trux Erinnys, Regis accendis iecur.
Absiste monstrum, laribus exporta pedem
Theorg. *Bene est. Recondo. Stet suo memor loco*

Vindicta

Vindicta. Patri gratus has peperit suo
Laudes Lycamber, tectus Vlsadi manu.
Sed Patre luso cassa perfugia legis.
Non te Tonantis Aquila fulmineo satis
Defendet vngue: non Iouis profugum sinus,
Non vmbo Martis. Conde sub furua caput
Plutonis vmbra; lumine æterno vigil
Squamis latentem cingat Hespereus Draco:
Tamen hæc rebellem dextra demittet Stygi. [1] Exiti

Vlsad. *Age nunc Lycãber, vera quærenti refer.*
Christumne sequeris melior, & toto Iouem
Proscribis animo? Lycamb. *Totus eiuro Iouem,*
Christum secutus, inclytum vitæ Ducem.

Vlsad. *O fraudis opifex! Magna nolentẽ quoque*
Figmenta produnt. Ore non vno dolos
Moliris; ipso facinus in vultu natat,
Ludosque pandit alius ex alio color.
,, *Sic mens profundi conscia sceleris, diem*
,, *Haud arcet omnem: fronte lucescit nefas.*
Fatere fraudes. Lycamb. *Patris*[2] *immensus furor,* [2] Monstrato sanguine fingit se à Patre crudeliter vulneratum.
Hæ plagæ biantes: fusus hic venis cruor,
Et iam reuulsis anima vix hærens fibris,
Immune fraudis pectus euincunt satis.
Sed tuus & istas cogit ærumnas amor
Tolerare Christe, demat vt verbis fidem
Vlsadus. Vlsad. *Animã vis vt euellã sinu,*
Si te dolosæ mentis euincam reum?

Lycamb. *Volo. Profare.* Vlsad. *Sica lethalẽ priùs*
Pendeat

Pendeat in ictum. Frater, *obtutu genas*
Oculosque, & oris prælia intento lege.
Hic [1] *te sub vmbras mittet Acherõtis, mucro.*
An non per ossa gelidus excurrit pauor?
,, *Glaciatque venas frigus?* Lycamb. *Applaudit sibi*
,, *Mens labis expers. Obruit sontes timor.*
Vlfad. *Huc te Theorgus.* Ruff. *Sanguis è vultu fugit:*
Subit ora lethi pallor: attonitum salit
Cor: imminentis terret exitij metus.
Vlfad. *Patuere fraudes: mensq; tot scelerũ rea,*
Cordis recessus ore deserto, petit.
Lycamb. *Fraus nulla menti,* Pallor *exhausto subit*
Vigore: hiulco sanguis exundat sinu.
Vlfad. *Vbi* [2] *vulnus? Oculis plaga conciliet fidẽ.*
Lycamb. *Lethale sensus mordet examines gelu.*
Firma labantem Christe. Vlfad. *Tentamen fugis.*
Cutem cicatrix nulla violatam notat.
Ruff. *Immunis omni vulnere renidet caro.*
Lycamb. O [3] *grande Christi numen!* O *potens Deus!*
Tulit inuocatus rebus extremis opem.
Spiritus in artus redijt: in venas calor:
In ossa robur: omne sub membrum salus.
Diuerberatum mille vulneribus latus,
Nullo tumescit vulnerum vestigio.
O quantus animum vincis ingratum Deus!
Non

[1] Sicam districtam intentat.

[2] Principes corpus an vulneratum sit, explorãt, Lycambro deliquium animi simulante.

[3] Repente redit ad se quasi miraculosè à Christo sanatus.

Non mille si stent ora: non totidem mihi
Si linguæ, & artes, paria pro meritis feram
Monumenta laudum. Testor æternos tamē
Ignes Olympi, thure perpetuo Deum
Te, Ioue relicto, Dijsque proscriptis, colam.
I nunc, minaci suspicax telo, fidem
Discute Lycambri: gesta pollentis Dei
Abnue profanus. Si tamen fidi satis
Nondum *videmur, rumpe* [1] *nudatos sinus,*
Vlfad. *Vincis Lycamber: vincis. Amplexu fidē*
Agnosco puram labis. —

[1] Sinum denudatum exponit.

SCENA TERTIA

IVmina Militiæ Præfectus à Theorgo per fraudem summissus, Lycambrum ab Vlfadi latere auellit, & in Carcerem amandat: moxque in Principes inuehitur.

Iumina, Duo Milites, Vlsadus,
Ruffinus.

Ium. A *Vectum* [2] *ocyus* *(mat*
Rape ad latebras Miles. Immani ge.
Sub ære, noctis mersus vmbrosæ domo.

[2] Lycamber per simulationem in carcerem conijcitur iubente Patre.

Christi

Christi furore percitus, Regum quoque
Lymphare pueros tendit. Ardorem *specus*
Temperet anbelæ mentis. Lycamb. O *lætum diem!* (*mouet,*
Vlfad. Age *nunc Lycamber: si qua te virtus*
Per damna ab ipsis ducet ærumnis opes.
Exeunt Milites cum Lycambro.[1]
Ium. *Auferte pestem visu, & affatu procul.*
Quid hic, remoto teste, consilij moues,
Cum fratre Princeps? *Vetuit hæc dudum Pater*
Colloquia. Vlfad. *Dudum, cura te quando hæc coquit,*
Miramur ambo, sæpè fulmineas Polo
Absistere faces, nec tuum afflari caput.
Ium. *Quo scelere merui fulmen?* Vlfad. *Osvvini nece.*
Ium. *Vox Perduellis! Merita sic pendis mea?*
Quid? Te potentis facere consortem Imperj:
Genitoris, auro premere Regali, comas,
Sceptroque dextram, crimen est? Vlfad. *Regem dolo*
Premere immerentem, crimen est. Ium. *Hostem Iouis*
Odiumque Superùm premere, virtutem voca.
Quid rumpat ilia, scio: Circæo *ebrius*
Musto, repentè somnia Hebræi Ducis
Delirus ambis. Christus afflauit iecur:
Exeunt Principes.[2]
Ruffine propera: mandat acciri[2] Pater.
Ergo puerili vapulat inultus probro
Iumina? Summæ proh Gubernator plagæ!
Hæc

Hæc æquus audis, æquus infaustam sinis
Spirare stirpem? Nec Cyclopæà feris
Cuspide merentes igne tergemino quati?
Ingrata Proles! Nuper exortes Throni,
Lucisque egentes, Plebis in numero siti,
Ingloriam sub sorte communi diem
Miseri trahebant: nunc ad Imperij decus
Per me vocati, vertice lacessunt Polos.
Regis perempti probra transcribunt mihi,
Sibi Regni habenas. Cædis inuidiam mihi,
Sibi dona. Summis precia sic meritis ferunt.
,, *Hæc scita Regũ. Congere sceleribus scelus:*
,, *Immane pecca: scelere dum Regem iuuas,*
Virtus vocatur: posce mercedem, nefas.
,, *Quæ sponte cumulas merita, famulatum putant:*
Pars vlla iussis desit officij, crucem
Habes paratam. Stultus est, quisquis Ducũ
Nisi spoliandos prædo sub lares venit.
Sed ecce Proceres Aula collectos vocat.

SCENA QVARTA

VErebodus ab Vlſero damnatus ad flammas, tanquam Iouis Euerſor, à Ruffino Principe ſe ſe prodente liberatur.

Theorgus, Vlſerus, Ruffinus, Verebodus, Iumina, Faba, Ethelbertus, Proceres & Milites.

1 Ingrediuntur loquentes.

Theorg. *SVbtile credas fulmen : excelſas ferit*
Aulæ Cupreſſos, quodque mireris magis,
Intus medullas, fronde non tacta, cremat.
Quot iſta Proceres *vaſtat introrſum lues,*
Dum fronte pietas ludit. Exemplum *dies*
Tulit inopinum, turpe Verebodi nefas.
Vlſer. *Aderit nefandus. Ipſe Rhadamãthi vices*
„ *Subibo ſolus.* Cau*ſa dum Superûm venit*
„ *Libranda, Regem nobile Tribunal*[2] *decet.*
Ad*ſis* Auerni turbo, Furiarum Nepos,
Monſtrũ Dracone peius; Imperij probrũ.
Delubra *Diuum ruere, ſacrilego Iouem*
Fœdare ferro, fuerat haud culpæ ſatis:
N*iſi tabe Circes, Regium inficeres genus*
Meumque

2 Vinctus adducitur Verebodus

Meumque, dulce pignus, Vlfadum, Dijs
Patrique raptum iungeres Christi choro.
Tandem execrandi capitis aspectu leua
Cælum solumque. Summa te vocat dies.
Vocat Acherontis partus in fundo rogus.
Fatale carmen aure tremebunda excipe.
Flammis perustus Regna flammarum subi.
Ocyus ad ignes. Spectet Vlfadus necem.
Vereb. *Proh Sancta libra siqua Iustitiæ tenes*
Astræa! Viuus causa inaudita cremor?
Vlfere! Vlfer. *Causam testis euincit nimis,*
Mucro perorat, firmat Vlfadi furor.
Vereb. *Fas omne mundi testor, imploro, queror:*
Vis innocentem sæua Verebodum necat.
Vlfer. *Rape contumacem Miles.* Vereb. *O rerum fidem!*
O fida Procerum! Fida sociorum manus!
Eripite[1] *Amium funeri horrendo; moram*
Poscite Tyrannum. Fando detergam nefas.
Vlfer. *Auferte monstrum.* Ruff. *Siste feralem,* Pater,
O siste vocem! Mittis insontem neci.
Non ille putres ære fœdauit Deos,
Incestuosi signa nec vertit Iouis,
Arasue turpes. Vanus heu! nimiùm colit
Truncos; inanes mentis, effigies Deùm.
Ego fulminantem prorui obnixus Iouem,
Infame saxum. Ego fana, puluinar, toros,
Lucosque, & aras penitus æquaui solo,
Monumenta fœdi sceleris, errorum lares.

[1] Omnes Proceres contrahũt humeros.

Nec iste mentem vertit Vlfado: Deus
Deus ipse, mundi frena qui solus quatit,
In melius animum retulit ambobus. Pudet
Pigetque saxis thura fumosis dare.

[1] Hæret aliquādiu attonitus.

Vlfer. [1] *O Prolis infelicis infelix Pater!*
Quæ me lacessunt astra? Quis torquet Polus?
Inimica Diuis monstra, non homines miser
Genui sub auras. Dira fatorum manus!
Hac vulnus indit, quà furit grauiùs dolor.
Et tu Parentem *Fratris exemplo necas?*
Ruffinus? [Horret animus] exosus Patrem
Deosque, Christum spirat Vlfado Duce?
Ruffinus? Idem. [2] *Gaudium Vlferi? Dolor.*
Spes Imperij? expes. Patris afflicti salus?
Funus Parentis. *Dira lux! Tristis dies!*
Fueras Paternis *dulce luminibus iubar.*
Sedes amorum, mollis effigies mei,
Aulæ triumphus; Regiæ sydus domus;
Vernantis æui Gemma, purpureus honos.
Ardebat istis victor in oculis decor,
Scenaque frontis luserat Charitum lepos,
Regia venustas, æmulus Phœbo nitor.
At nunc trifauce turpius monstrum cane,
Informe spectrum, Furia surrectis hians
Anguibus. Ab ore totus efflatur tuo
Acherontis horror. Vade vipereum caput,
Tantumque Patris amoue aspectu [3] *probrū.*
Verebode, vinclis exue insontes manus.
Agnosco purum sceleris. Alterius nefas
In te regestum fecit errori locum.

[2] Fixis oculis Ruffinū intuetur

[3] Exit Ruffinus.

Sed

Sed mihi Chorebus dira periurus luet
Suplicia, ferro pariter, & flammis datus. Exit Faba cum Militibus.
I Faba, reprensum Morte truculenta neca.
Tu pone luctum. Sume fortunæ pares
Cultus, & ora. Gratior opaca emicans
Ceu nube Phœbus, luce meliori diem
Animi serena. Nemo te posthac mihi
Maior per Aulam fulserit: nemo meis
Sic rebus aderit Author, & sceptro comes.
Vereb. *Vos* [a] *innocentis cura quos tangit mei,*
Duces Olympi, Cœlitum illustres chori [a] Flectit genua.
Sub Ioue Tonante: Tuque fluctiuagi potes
Neptune regni, turba cui diuûm minor
Paret sub vndis: vosque terrarum Dij,
Plutonis Aula, veneror, amplector, colo.
Gratesque pronus mente de tanta fero.
Dicabo ad aras victimam æternam memor.
Vlfer. *Dictum est abundè; constat in Superos fides.*
Soluatur Aula. Pauca Verebodo loquar.

SCENA QVINTA

VLferus cum Verebodo deliberat, quemadmodum Principes ad cultum Deorum reuocari queant.

Vlferus, Verebodus.

Vlfer. V*Erebode, cupidum iunge complexũ redux,*
Aetatis olim ductor, & comes meæ,
Animique pars primæua: nunc etiã Iouis
Defensor acer, proximum Vlfero caput.
Dic age, [dolosæ quippe neqnitiam tenes
Omnem caterua] Quis venenato genus
Nostrum susurro lusit, & priscis nouum
D*ÿs anteferre numen edocuit Magus?*
Vereb. *Vlfere Princeps, vnus Hebræos dolus,*
Fraus vna cunctos imbuit cantu pares.
Diripere cælo noctis vmbrosæ ducem,
Repulsa retro tela fulminei Iouis
Torquere in astra, flumina inuito pede
Reuocare in altum fontis arcani caput,
Fas cuique, Christo *quẽ semel iunxit furor.*
Tamen hinc vetustum surgit haud procul nemus,
Atrum nigrore frondis intonsæ nemus.

Hic

Hìc in recessu, Summus Hebræi Ducis
Antistes agitat. Mersus horrendo specu
Immugit vmbris vota, quæ Superi tremant.
Hunc ore plebs tuetur attonito stupens,
Monitaque fraudis poscit, & pleno bibit
Circen *hiatu*. Siquis *excusso Ioue*
Christum requirat, ille Thessalico luem
Inspirat aëstu, carmen horrendum intonans.
Vocant Ceaddam. Vlfer. *Sæpè memoratum viri*
Nomen recordor. Semper aspectum horrui.
Vereb. *Nisi vana mẽtis versat auguria metus,*
Hinc traxit artes: traxit hinc primam mali
Labem, dolosque didicit Vlferi genus.
Vlfer. Per *stagna sacri iuro* Torrentis, *perit.*
Vereb. *Moderatus animum vince*. Furtiuos *petunt*
Consilia *cursus*. Studia *deuinxit leuis*
Populi Ceadda. Colitur, *auditur, valet,*
Ducitque *mentes alter in terris* Deus.
Vlfer. H*æc ipsa mortem causa commeruit, nimis*
Placuisse *vulgo.* Vereb. *Detur hic aris honor.*
Vlfer. „ *Focos tueri vulgus, haud aras solet.*
Vereb *Et has, & illos impetu alterno tegunt,*
„ *Magis sed aras.* Vlfer. *Rara Plebeios agit*
Pietas in iras. Vereb. *Dat superstitio faces.*
Vlfer. *Quas Rector vna difflat Imperij nota.*
Vereb. *Religio vulgi læsa metuendos vehit*
Secum tumultus. Vlfer. *Frangit hos Regum timor.*

Vereb. *Timor Deorum maior in Reges mouet.*
Vlfer. *Obruitur armis vulgus, vbi nequit minis.*
Vereb. *Et arma vulgo sæpè suppeditat furor.*
Vlfer. *Regum opprimendus viribus, ferro, nece.*
Vereb. ,, *Cum Rege sceptrum penè diuisum gerit*
Armata plebs. Vlfer. *Quā tuta consilijs domat*
,, *Mens alta Regum.* Vereb. *Tela cum populus gerit,*
Haud esse Regum tuta Maiestas *solet,*
Nisi tecta ferro pariter. Vlfer. *Haud deerit chalybs.*
Vereb. *Obsequia Populi tolle, quis ferrū paret?*
Quis arma tractet? Pe*ssimum est belli genus,*
Vt Regna firmes, Regna diruere, & tuum
Id esse velle, reddere quod optes nihil.
Vlfer. *Regibus eundum, quà libet.* Vereb. *Sed cùm licet.*
Vlfer. *Libet licetque pariter.* Vereb. *Incertū* (*prius*
Habeat sub ictu vulgus, & quidquid mali
Molitur audax rebus in dubijs timor.
Hanc deme legem; quisquis in plebem furit,
,, *Hostem creauit.* Ex*cutit metum dolor,*
,, *Expes dolorem sequitur à tergo furor,*
,, *Mauors furorem;* Mar*tis accensi chalybs*
,, *Tentare quiduis audet, vbi sperat nihil.*
Vlfer. *Illæsus ergo Regis in prolem senex*
Spargat venenum? Vereb. *Tempus vlcisci vetat.*
Hæc prima Patris cura, Natorum salus.

Vlfer.

Vlser. *Tu columen Aulæ, vocis eloquio potens,*
Aggredere Pueros. *Disce, quis doli artifex*
Instillet animo virus. Arcanam tibi
Mentem recludent. Nil inexpertum catus
Relinque : vanos quà licet, quà non licet,
Inflecte sensus : sana meditari doce.
Luctum Parentis ingere, Deorum *metus,*
Iram Tonantis, Stirpis infamem notam.
Ego quà nefandam stirpe conuulsa eruam
Gentem, cubili clausus amoto exigam.

SCENA SEXTA.

VErebodus apud se Vlserianæ domus ruinam decernit.

Verebodus solus.

VBi sum? Quis orbe gestat ignoto locus?
Quæ forma rerum? Quis fluit mundi tenor?
Verebode vigilas? Cassus an mentem sopor
Ludit figuris? Vnde, quò pedem refers?
Est in profundo Tartari tractu specus,
Specus vel Vmbris Aula formidabilis.
Sedet intus horror, noctis æternæ mora,
Quiesque rerum mæsta, terrificum Chaos.

Facies

Facies Auerni. Fœdus *vmbrosum vapor*
Incubat in antrum, pestilensque spiritus:
Inferna qualem spirat è fundo palus.
Hanc in cauernam mersus, excluso die
Diem *peregi*. Pondus *immensum tuli*
Ferri *rigentis*. *Mucida in dapem Ceres,*
Liquor cloaca raptus in potum datus.
Hinc ad Tribunal iussus horrendum steti.
Quæsitor aderat: qualis vmbrarum greges
Rhadamanthus ore terret horribili minax.
Tonuit: Auerni turbo, Furiarum nepos,
Monstrum Dracone peius, Imperij probrũ.
En causa. Vomuit probra; quæsiuit nihil
Iudex seuerus. Nec reum pro se loqui
Passus, tremendo carmen effudit sono:
Flammis perustus regna flammarum subi.
O *digna flammis lingua! Proh iussa horrida!*
Ruat in nefandam flammea tempestas domũ:
Tonitralis Aulam quatiat in partes fragor:
Fulmina cineribus obruant stratos lares:
Procella *flammèis vecta turbinibus*, Patrem,
Natos Nepotes, *stirpe cum tota ferat,*
Verratque ad Orci stagna flammantis. Faces
Si fortè desint, spatia flammati ætheris
Scandam, Iouique Solis eripiam globum,
Vel Auernus ignes voluet in Regem suos
Cogente me. Quid? Regna flammarum subi?
Aestuat in iras animus. Immenso feror
Lymphatus œstro. Quis *vaga Oceanus vice,*
Quæ Scylla, quæ Charybdis, Aetnæo specu,
Quis

Quis tantus vndat æstus? Ego sæui Ducis
Iussa truculenta, probra, contemptũ, minas,
Et vincla, & vmbram Stygis, *&, ò pœnæ genus!*
Vultum ferocem pertuli, & regnat tamen?
Regnat superbo tumidus Imperio? Viget
Proles Parente peior? O lentas nimis
In funera manus! Lentus, at grandi moras
Pensabo clade. Firmat vltorem dies.
Verebode, geminam versus in faciem, Patrẽ
Natosque paribus vince ludibrijs vafer.
Natis tenaces mentis iniectæ altiùs
Infige sensus; Caucasum horrentem induãt,
Gelidosque silices, æsque, durumque chalybem.
Genitoris, aure respuant surda preces:
Minis reponant ludicra, & Christum nece
Emptum sequantur. Facibus aduersis Patrem
Vrge, fatiga, punge: furioso nouos
Suffige stimulos, spicula furoris noua:
Vt mille patria malit extinctos manu
Natos, Deorum quàm semel cultus labet.
Hinc certa Natis funera: hinc præceps Patris
Ruina. Nam quis tale dominatu ferat
Pollere monstrum, Prolis exitium suæ?
At tibi, Megæræ pignus, Eumenidum fauor,
Atrox Chorebe, nulla terrarum satis
Supplicia: tantum noster haud satis nefas

Pensabit ignis. Furue tu Stygiæ ratis
Moderator, Vmbram sceleris immensi ream
Littoribus arce. Fata sub ripa ingemens
Interminatas erret annorum vices.
Vel trans paludem vecta, Minöis foro
Si iudicanda steterit, in pœnas vacet
Vnius Orcus. Vna Furiarum faces
Consumat vmbra. Quidquid in cunctos ferox
Parauit Arbiter, vna pœnarum ferat.
Perfidia Procerum restat. Extremis opem
Rebus petenti cunctus obriguit chorus,
Solisque muta constitit humeris fides.
O vane Procerum, *vane Magnatum fauor!*
Humeris amicum ferre subductis negat
Iam iam cadentem, dexter in lætis Comes.
Fortuna ridet? Sequitur; *irridet?* Fugit.

SCE-

SCENA SEPTIMA

Verebodus Proceres, a quibus desertus fuerat in aduersa fortuna, redeuntes ad prosperam nutibus irridet.

Verebodus, Faba, Eadbertus, Iumina, Ethelbertus, Proceres.

Vereb. *Et ecce reducem turba Fortunam pari*
Sequitur regressu. Clarus Vlferi fauor
Reuehit amicos, verna ceu Zephyrum dies.
Fab. *Verebode* [1] *salue.* Eadb. *Fausta Verebodo salus.*
Ium. *Gratulor amico fata discussæ necis,*
Reditumque lætæ sortis. Ethelb. *Infandi reum*
Inuidia sceleris egit; insontem Polus
Probauit Orbi. Nube discussa micas
Seu Phœbus axe maior, & mundum nouo
Pingis nitore. Fab. *Gratia Vlferi vales,*
Quanta per Aulam nullus. O felix dies!
Eadb. *Gratamur animis.* Ethelb. *Gaudio exũdat sinus.*
Ium. *Amore Regum diues, in veteres memor*
Addes

1 Verebodus ad singulorum salutationes tantùm cõtrahit humeros.

Addes amicos merita. Fab. *Iam felix tuos*
Agnosce famulos nosque suspensos tuo
Nutu Clientes Regis in pectus[1] *refer.*

1 Verebodus contractis humeris omnes salutās exit.

Ethelb. *Taciturna mentem fixit auersam quies.*
Ium. *Aeterna fucum premat inhumanū quies.*
Eat ad silentùm stipes Vmbrarum gregem.
E*lingue monstrum!* Furua *per* Stygis *vada*
Iuro, repulsam fungus agrestem luet.
Hic *ore linguam pellet ignauam chalybs.*

Chorus, vel interludium.

ACTVS

ACTVS IV.

SCENA PRIMA.

CEadda Clytum, & Probum, (alio nomine Tityrum) Sacerdotes mittit, qui dissimulata persona in Aulam penetrent, Principesque baptizent.

Ceadda, Clytus, Tityrus.

Cead. *HVc vsque dulces vmbra libauit dies,*
Iunxitque mentis ocia secutos Amor.
N*unc opera ad alta* N*umen excitos vocat.*
Sub sole puluis, Marte sub duro labor
Manet euocatos. Alia nunc rerum subit
Facies, theatrum, scena. Personam nouo
Vterque cultu fingat.[1] *Hunc* A*ulæ nitor,*
Gestamen illum ruris innocui tegat,
Nos infulatum more solenni decus.
Res agitur ingens: Regiæ prolem domus,
Par dulce Fratrum, traxit ad Christi gregẽ
Virtus O*lympi: Viuus at nondum latex*
Eximit

[1] Hic Clytus & Tityrus chlamydes Sacerdotales deponunt, & vi- funtur in- duti habitu sæculari.

Exemit animis, labis antiquæ notam.
Custode multo Regia inclusos tenet.
Tentemus aditum: Quisque secretam ferat
Vndam: [t] *bacillo* Tityrus, *ferro* Clytus,
Nos cruce. Latentem si cui fors aditũ dabit,
Lustret volentes. Tessera sit Vnus Deus.
Audete fortes. Causa fortunam feret,
Animosque. Mortem si quis optatam vehat
Casus: beamur. Astra victores manent.

[t] Ceadda ex ampulla vitrea aquam infundit in baculum Tityri concauum, in manubriũ, seu capulũ ensis Clyti, & in suam crucem.

Clyt. *Sequimur ouantes, iussa quò cœli vocant.*
Tityr. *O si periclis media sanguineis diem*
Formosa rapiat mors! Inardesco tuis
O Christe facibus. Rumpe tardantes moras.
Clyt. *At te verende Præsul, in tantos caput*
Offerre casus probibet Imperij salus:
Nec infulis ignoscet Vlferi furor.
Cead. *Facies laborum nulla, non Regũ furor,*
Non tela, & ignes, mille non lethi viæ
Teneant euntem. Magna Maiestas Ducum:
Maior Tonantis. Deme R*egales notas,*
Aliena quas adiecit Imperio manus,
Quid Rex? Nec alijs grandior hominibus homo,
Nec melior. Animum decore virtutum colat,
Deus est, nec ipso, quem regit, mundo minor.
Sin bella cœlo moueat, & sæuo Deum
Lacessat ausu, pessimum est feræ genus,
Sed non timendum. Frenat elatos Deus.
Properemus, & quo quemque diuersus vocat
Per opaca nemorum trames, ineamus viam.

Sed

Sed ante charo liceat amplexu frui.
Valete Comites. Clyt. *Optime Antiſtes, vale.*
Tityr. *Hæc ruris almi dona Ruffino feram.*
Cead. *Amore iunctos diuidat euntes iter.*

SCENA SECVNDA

CHorebus ob teſtimonium falſum quæſitus ad ſupplicium, cum Fauſto Socio in Syluis latrocinari ſtatuit. Tityrus Sacerdos ab ijſdem captus & excuſſus, à Clyto Socio liberatur.

Chorebus, Fauſtus, Tityrus, Clytus, Ceadda.

Choreb. *QVis me receſſu condat vmbroſo locus?*
Quæ ſylua dumis? Occidi, Strepuit nemus.
Saltus profundi pandite nigrantes ſinus;
Vaſtis hiate faucibus rupti ſpecus:
P*arate latebras; Lictor à tergo premit.*
Fauſt. *Quid tuta metuis? Alta ſyluarum quies,*
Et furua ramis vmbra defendit ſatis.
Choreb. „ *Et vmbra lucem, prodat vt ſontes, habet.*

 Tacete

Tacete syluæ: tuque lucorum potens
Syluane, Dryadum Rector, occulta fugam.
Crepuere frondes: viuus ad flammas agor.
O Fauste, cæcos abde sub sinus caput.

Faust. *Quis*[1] *hic Deorum? Numen incessu patet,*
Cultuque, & oris iubare. Syluanum coma
Virore[2] *cincta prodit.* Choreb. *O virens Deus!*
Tuere profugum Genitor. Cead. *O*[3] *flammæ; ò faces!*

Choreb. *Horresco totus. Ore præsago faces*
Flammasque cantat Bubo. Syluanum priùs,
Faces Auerni nemore cum toto crement.
Malefausta pereat vlula: cornutus Deus.

Faust. *Etiam procaci Numen alloquio feris?*

Choreb. *Sibi quisque Numen ipse: cui primos decet*
Libàre cultus: reliqua, dum prosunt, Deos
Quamquã minores, cũ nocent, Furias voca.
Fidemne spondes Fauste? *Quid longũ stupes?*

Faust. ,, *Fidem fefellit ocyùs nemo, fidem*
Quàm qui spopõdit citiùs. Age, mentẽ edoce.

Choreb. *Hæc vna vitæ superat explendæ via,*
Vixisse rapto. Lustra per & vmbrã iuuat
Agitare prædas. Ante venati feras,
Posthac crumenas. Antra natiuas domos,
Cibum colonus, cætera viator dabit.
Natura, mundi magna prædatrix sui,
Has docuit artes. Luna Phœbæum iubar,
Phœbus vapores, vda terrarum vapor,

Tellus

[1] Ceadda transit, prosequendo iter versus Arcem Vlferi

[2] Gerebat galerum viridi tænia circumdatum.

[3] Exclamat inter meditandum & exit.

Tellus Olympi ſemen, aurarum vices
Prædatur ignis, ignibus ſpolia rapit
Aequor, madeſcit alma fluminibus humus,
Omniſque rerum conſtat è furtis vigor.
Quid Regna? Prædis *fulta* Populorũ *vigent.*
„ *Rapina Regum nobilis pœnam fugit;*
„ *Magnique rerum ſpolia prædones ferunt*
„ *Impunè, plebis furta dum cruces premunt.*
Fauſt. *Fide manuque iungor ad prædam comes.*
Choreb. *Noſtra ergo vaſtum cingat indago nemus.*
Variaſque luſtret calle numeroſo [1] *vias*
Tityr. *Bacule fidelis, dulce præſidium viæ,*
Magni miniſter operis; immenſum geris
Sub fronte ſcabra pignus: æthereas aquas,
Cœleſte vitæ flumen. O ſerua fidem!
Sed vnde ſubitus membra peruadit pauor,
Greſſumque retro vis reluctantem trahit?
Quid extimeſcam neſcio, extimeo tamen.
Nec ſaltus Vrſos, terra nec Lupos alit:
Tamen feroces inter & lupos gradi
Videor, & Vrſos. Cœpta fortunet Deus
Choreb. *Sta. Redde tela.* Tityr. *Tela, quæ nuſquam gero?*
Fauſt. *Nuſquã ſceleſte? Grãde qui nodis geras*
Ferroque robur. Tityr. *Vimen innocuum manu, vides,*
Sudem innocentem. Choreb. *Tela niſi mittis*
Peris, *Auernum teſtor.* Tityr. O! *regimen viæ,*

[1] Prodit Tityrus ferens baculum, & auiculam cauea incluſam.

Gressus leuamen linque. Choreb. *Cunctantem neco.*

Tityr. *Mopsi Parentis manus, antiquũ domus*
Gestamen, Atauis pignus acceptum meis,
O linque charum, linque scipionem. Faust. *Abnuo.* [1]

[1] Scipionem abripit.

Choreb. *Adiunge nummos.* Tityr. *Esse nummorum nihil,*
Sed nec deesse crede. Choreb. *Vel nũmos para;*
Vel te cruentus tundet in nummũ chalybs.
Tityr. *Nummus decoram Regis effigiem geram.*
Faust. *Geres auaram mentis effigiem tuæ,*
Nepos Charontis. Fare, quò densas iter?
Tityr. *Vlseri ad arces.* Faust. *Limina Tyranni teris?*
Quæ causa gressus? Tityr. *Ruris has opes (fero*
Exigua magno dona Ruffino. Choreb. *O scelus!*
Hostem Deorum, maximi osorem Iouis,
Cuius nefando prensus indicio perj,
Christi sequacem munere agresti colis?
Lues atroci funere amborum nefas.
Faust. *Tibi quæ Deorum cura?* Tityr. *Detestor Deos,*
Abiuro truncos, Numinum infamem gregẽ.
Sum Christianus. Choreb. *Pestis es, cancer, lues.*
Faust. *Magus es, veneni carmẽ, ac Stygẽ vomẽs.*
Hoc est, quòd humili vimen orabas prece.
Scelerum patratrix virga destituit manum.

Prius

Prius inuolutos veste scrutemur sinus,
Mox corda. Choreb. *Formidanda* [1] *Furiarum flagra!* (*plagæ!*
Prob spolia Ditis! Faust. [2] *Dente terribiles*
Hami rigentes! Ferrea vncorum seges!
Choreb. *His torta puerùm tùrba cuspidibus perit,*
Dulcesque longa in morte, tormenti genus!
Expirat *animas.* Faust. *Murmur hic* [3] *Magicum latet,*
Commissa folijs carmina: legamus notas.
M.A. [4] *Magicum volumen! Totus aliquando pates.*
Tityr. *Errauit oculus: verba sic meliùs refer.*
Matthæi Euangelium —
Faust. *Tace scelestè: monstra verborum canis.*
Choreb. Homo quidã descẽdebat ab Hierusalẽ in Iericho & incidit in Latrones. [5]
Nefas! Latrones arte nos magica vocat.
Age nunc: mouentur mortis ac vitæ vices.
Statue, quid optes. Morte *vis dira opprimi?*
Christum fatere: vita, si placuit magis,
Christum execrare. Tityr. *Vocis vlulatum tuæ*
Execror *: inanes temno* Prædonum *minas.*
Non, Ditis ipse si regat manus Furor,
Si tela Furiæ, *tota cum monstris palus*
Acherontis in me sæuiat, Christum auferes?
Sum Christianus. Pando *venarum sinus:*
Vitam recludo: Pectus en ferro patet.

1 Extrahunt è loculis Tityri flagellum ex filo ferreo contextum.
2 Item cingulum ex eadem materia.
3 Extrahunt codicem Euãgeliorum.
4 Legit titulum libri.
5 Legit ex eodẽ libro.

Christum sub omni mucro deprendet fibra.

Choreb. *Age Fauste, proruamus, & cursu pari*

Prodit Clytus, simulatoque comitatu Latrones fugat. *Animemus enses.* Cordis in medij sinu

Cöeat vtrinque cuspis. Clyt. *Adsis ò Deus.*

Tityrus? Adeste fida sociorum manus,

Adeste. Faust. *Quis me turbo?* Clyt. *Deprẽdi viros.* (*salus*

Choreb. *Rapimur ad ignes. Omnis in fuga est*

Clyt. *Sta: redde tela.* Choreb. *Cape, cape: pereo miser.*

Clyt. „ *Fugère nimbis ocyùs. Scelerum pauor*

„ *Maiora veris fingit, & profugos rapit.*

Viæ beatus error excussit necem

Iam iam minantem. Tityr. *Pariter excussit comis*

Iam iam ferendum fronde victrici decus.

Clyt. *Dilata crescit palma Quod superat viæ,*

Per densa nemorum carpe festinus. [2] *Vale.*

[2] Exit.

Tityr. *Hostis bacillo grande depositum abstulit*

Lustralis vndæ. Quo feram lymphas modo?

Spes vna vitro credita Auiculæ meæ.

Hæc facilè fallet vnda Custodes. Benè est.

At tu, laboris blanda solatrix mei,

Lætitia ruris, dulce syluarum melos,

Innocua Siren, gentis aëreæ decus,

Semperque opificis grata laudatrix tui;

Si te paternis exulem nidis tuli,

Aluique cura; passus à primis nihil

Deesse plumis; redde nunc vicem memor:

Hanc

Hanc temperata parciùs lympham bibe.
Sic te, decore capta plumarum, videns
Miretur Aula; sic per excelsas Ducum
Turres canenti, plaudat alituum chorus.

SCENA TERTIA

VLfadus Lycambrum in carcere inuisit: qui, Patre seorsim applaudente, constantiam simulat.

Lycamber, Vlfadus, Theorgus.

Lycamb. *NE* [1] *metue Princeps. Lætus ærumnas domo.*
Mihi carcer Aula, vincla membrorũ decus,
Squalor nitores, pædor Elysijs odor
Spirans ab hortis; vmbra, sydereum iubar,
Antri silentis horror, abducti sopor
Animi, situsque, blanda curarum quies.
Theorg. *Bellè:* [2] *nec ipse meliùs illudat dolus.*
Lycamb. *In me Theorgus [nomen eiuro Patris]*
Laxet furoris fulmen, ac totam Styga,
Styge peior ipse, moueat: innixus Deo
Vincam furentem. Theorg. *Mens inhorrescat licèt,*
Tamen feramus. Vlfad. *Omne monstrorum genus*

[1] Adest Theorgus inobseruatus

Vno in Theorgo vince, quo nullam sinu
Funestiorem Tartarus *pestem tulit:*
Quem dirus auri trahit anhelantem furor,
Sitis cruoris, Liuor, *Ambitio*, Scelus,
Fraus, Ira, Fastus, Error, Impietas, Nefas,
Cunctæque pestes nocte Tartareâ satæ.
Totum *sub vno solus Acherontem sinu*
Fert ipse circùm, maius Inferno malum.

Theorg. *Rabie tumesco; pectus ebullit; tremo.*
Prorumpit impotente de sinu cruor
Ardens in hostẽ. Vlfad. *Cæde si cruda necẽ*
Intentet. Lycamb. *Opto. Dulce pro Christo mori.*

Vlfad. O *perge felix, quòque pugnantẽ vigor*
Animet ab astris maior, en Christi *crucem,*
Ingens Ceaddæ *munus.* Theorg. *Artificem doli.*
Teneo. Lycamb. *Beatum pignus! Amplector tuum*
O Chri*ste solium. Chara Crux animos facis.*
Te duce per enses, perque flammarum globos,
Per quidquid æther, Pontus, ac tellus creat
Horrificum, & atrox, gradiar impauidus. Vlfad. *Moras*
Traxisse lentas vetuit Excubitor. [1] Vale

[1] Exit.

Theorg. *Patrem beasti nate, diuina dolos*
Commentus arte. Regiam euertit domum
Ceadda. Fraudem pignus egregiam notat.

Lycamb. *Seruabo in horam.* Theorg. *Mox vbi Christi reus,*

Phœbo

Phœbi sub arà steteris, Vlfero manus,
Palmamque cede victus, & Fratres pio
Peruince domitæ mentis exemplo. Patris
Monita secuti, thura si Phœbo litent,
Tibi parta laurus: thura si Phœbo negent,
Perimet vtrumque Genitor. In vacuam comes
Regnabis Aula, & si qua Regnorũ sinant
Fata, moderari solus Imperium potes.
Lycamb. *Iubere, Patris; obsequi, Nati labor.* [a] Exeunt.

SCENA QVARTA

VErebodus fidem Christi mentitus, Ruffini mentem explorat.

Verebodus, Ruffinus.

Ruff. *FAcesse [a] fandi fictor, & fraudum artifex,* [a] Verebodũ manu protrudit.
Cui cor Vlysses, ora formauit Sinon.
Vereb. *Ruffine, sic te longa felicem, dies*
„ *Videat, loquentẽ patere.* Ruff. *Felicẽ dies*
„ *Vbi longa, miserum reddit.* Verebod. *In patria potens*
Sic euehare sceptra. Ruff. *Curarum ferax*
Malum precaris: Esse qui studeat miser,
Ad sceptra

Ad ſceptra currat· Vereb. *Fama ſic clarũ ferat*
In aſtra nomen. Ruff. *Fama tam fragile bonum*,
Quàm leuis in auras Aura laudãtum volat.
Vereb. *In alta ſic te Regna ſtellantis plagæ*
Chriſtus, potenti dextera elatum, vehat.
Ruff. *Sapis*. *Profare, fraude quà ſemper ſoles.*
Vereb. *Generoſe Princeps, fateor, irarum impotens*
Effudit olim virus in Chriſtum furor.
Fautor Deorum, *ſponte flammatum ſua*
Genitoris animum facibus accendi meis.
Sic lex Auiti iuris. *&* *fallax* Deùm
Amor; Tonantis ſic timor cæcus Iouis
Vrgebat, vltro pectus in furias agens.
Nunc alia mentem vis mouet; Maior *Deus*
Afflat medullas; igne ſydereo cremor.
Ruffine, Chriſtus; cordis, O cordis tumor!
Vocem ſub ore pendulam primo tenet.
Ruff. *Effare, quid ſit*. Vereb. *Chriſtus arcano fibras*
Ardore ſorbet. Ruff. *Fraudis agnoſco viam.*
Vereb. *Viuum, videntem rupta me tellus voret,*
Si quid per aſtum fingitur. *Serò nimis*
Verſare ſeria didici, exoſus iocum.
Ruff. *Euolue pectus*. Spondeo *dictis fidem*.
Vereb. *Ruebat axe pronus è medio dies,*
Cum ſolus altam gradior in ſyluam, ocia
Facturus animo. *Multa gradientem ſubit*.
Imago

Imago rerum: quis tibi mentem Deus
Impulerit, vt me sceleris afflicti reum
Spe destitutum, flammeæ eriperes neci
Dum vera fando, Patris irati moues
In te ipse furias. His inhærentem via
Deduxit vltro, nigra quà lucum premit
Fermido caligantem, & informes diem
Tenebræ repellunt. Hæreo. Immani locus
Murmure remugit: nutat intonsum nemus,
Quatit medullas horror, assurgunt comæ,
Cum vox ab astris carmen hoc tandem ferens
Pulsauit aures: Quid Giganteo Polos
Ausu lacessis vane Verebode? In Deum
Sacrilegus audet, quisquis in Christum furit.
Vix missa cælo vox, & insuetus iecur
Depascit ignis; iamque per venas datus
Absumpsit iras, odia, Furiarum faces,
Noctemque cæcæ mentis. Exusto Ioue,
Latè minores egit in cinerem Deos,
Acherontis Agmen. Solus hac flamma viget,
Aliturque Christus, Cordis arcani rogus.
Ruffine, per te syderum æternum iubar:
Per spem Iuuentæ, perque venerandum mihi
Numen potentis, quem colis, Christi precor,
Dic vnde, quisue pandat ad Christum viam.

Ruff.

Ruff. *Seriane poscis?* Vereb. *Testor horrendas Poli*
Flammas, reposco seria. Ruff. *Roganti fero.*
Piæ Ceadda mentis hortator fuit.
Vereb. *Ceadda?* Teneo. *Tempus, ac locum refer.*
Ruff. *Hodie per inuia fortè dum nemorum loca*
Prædam secutus, Patre deserto, vagor.
Vereb. *Res tanta peragi tam breui potuit mora?*
Ruff. *Nondum peracta est. Nox vbi lucem (premet,*
Regrediar, amne spargat vt sacro caput.
Vereb. *Si patere Princeps, insequar euntem comes.*
Ruff. *Præibo solus. Spatia post pauca inse- (quens*
Vestigia premes, ne qua consilium arguat
Suspicio. Vereb. *Tuta commones. Noctem moror.*
Tenetur. Aura fertur optata dolus.
Et ecce nostros Ductor affatus petit.

SCENA QVINTA

VLfadus à Verebodo, Theorgo, & Iumina, in Principes accenditur.

Vlferus, Verebodus, Theorgus, Iumina.

Vlfad. *EFfare, gemino pectus euentu labat.*
Melior ne pueros sensus, an peior trahit?

a Theorgus seorsim adstans obseruat commodũ querẽdi, tẽpus.

Vereb. *Vis obstinatos firmat incepti tenax.*
Rex magne, sobole digne meliori parens.
Manifesta fabor. Præstiti *iussis fidem.*
Facies in omnes versus, exegi modos
Artesque, vel quas acer ingenij vigor,
Vel quas per vsum peperit annosum dies:
Mens quidquid aptis fœta consilijs valet,
Expertus egi. Marte ceu celsam vigil
Qui pulsat arcem Miles, hàc faciles petit
Aditus, & illac, arte scrutatus locum,
Assultibusque tuta nequidquam premit
Castella: pueros talis affatu impiger
Vndique fatigo vanus. Aggressum Deos
Probare, *rident: sceptra Regificæ* Domus
Spondere, *renuunt: stirpis infamem notam*
Ingerere

Ingerere, ludunt: merita Genitoris, negant:
Procerum fauores, despuunt: læsi minas
Patris, lacessunt: odia, contemnunt: necem,
Quis tale Patrem credat ausurum nefas?
Vlfadus inquit: moxque sic fatus, gradum
Retorsit amens: rumpat Vlferus licèt
Ilia, per omnes iura Christiadum sequar.
Pœnas necesque. Vade, & hæc Patri refer.

Vlfer. *Vlfadus ista mandat Vlfero cani?*
Seni puellus? Subditus Regi? Patri
Natus? Medullas saxeus oberrat rigor.
Natus Parenti? Magne tu domitor freti,
Effunde Ponto, qualis Hippolytum fera
In frusta quondam sparsit, immeritum tamen.
Hìc Taurus iras iustior ponet suas.

Theorg. *Regale votum! Subitus hàc Patrem premam.*
O triste Iuuenum facinus! O vulnus Patris!

Vlfer. *Me vox flagellat illa.* Theorg. *Quò tandem ruet*
Domus Theorgi? Vlfer. *Stabit æternùm.* Theorg. *Meus,*
Meus ille, Magni cultor egregius Iouis,
Fauor Deorum, dulce Cœlituum decus,
Meus Lycamber, ò graue Theorgi probrum!
Dijs terga vertit, Numen Hebræi Ducis
Amplexus. Auctor mentis euersæ, tua
Vlfere Proles.. Vlfer. *Orcus Vlferi voret*
Cum Patre Prolẽ. Matre Persephone, Pater.

Genui

Genui Dracones. Fauce Tartare*a luem*
Halant per Aulam; monstra Dij *mergant* Styge [1]
Ium, *Princeps.* Vlfer. *Quid vltra?* Ium. *Virus Vlfadus vomit* Prodit Iumina.
Proceres in omnes. Ore me rabido ferit,
Vouetque diris, vulnere Osvvinus meo
Quòd vomuit animã. Testor æthereum Iouẽ,
Nisi frena linguæ teneat incultæ puer,
Frenabit Ensis. *Mène mordaces pati*
Voces inultum? Vlfer. *Plura memorantem pudet*
Audire. Dudum *decuit* Vltori *dare*
Supplicia Patri. *Vade & vtrumque huc age.*
Ius omne testor Arcis æthereæ, neci
Demittam vtrumque Genitor *ac iudex rerũ,*
Nisi thure Diuos augeant. Pono Patrem.
At tu Theorge, sterne Phœbææ *toros*
Aræ: nitenti Phœbus eradiet coma.
Adsit Lycamber: Thure nisi Phœbum *colat,*
Perdam, Tonantem *iuro.* Præcipita [2] *moras.* [2] Exit Theorgus.
Vereb. Si *mente natos esse meliori cupis,*
Spem fronte simula: blanda iuueniles domant
Promissa *mentes. Sin reluctentur feri,*
Partes *habenis ira laxatis agat,*
Sic *mollientur.* Vlfer. *Mite consiliũ placet.*
Fas nihil inausum sinere, quò Pueris *fruar.*
Vereb. *Adsunt: reducto censor adstabo gradu.*
Vlfade [3] *persta, mentis arreptæ memor.* [3] In auram trãseuntis.

SCENA SEXTA

REx frustra Principum Constantiam labefactare tentat. Ceadda Regis alloquio prohibetur.

Vlferus, Vlfadus. Ruffinus, Verebodus, Iumina, Faba, Nuncius, Ceadda.

Ruff. *ADeste Nati, gloria superbæ Domus,*
Spes vna sceptri, certa Genitoris salus.
Vterque Christum spirat eiecto Ioue.
O fœda stirpis damna! proh Patris dolor!
Quos alta rerum decora, bellorum vices,
Decuit anhela mente moliri, Patrem
Dudum secutos; lucis exortes vias
Ingressi, Hebræum colitis ignaui Ducem?
Non sic vigoris degener auiti Leo,
Primis ab annis ocia secutus, iacet;
Sed paruus iras acuit, & patria potens
Indole, minores vngue prætentat feras.
Vlfade, Regni sydus, egregium Imperi
Firmamen, æui pudeat exorsum tui
Pigro dicare Numini. Ingentes cape
Generosus animos, teque restitue Ioui:

Sic

Sic in paternum victor exurges decus,
Pollentis olim frena recturus plagæ.
Vlfad. *Arguimur ergo mentis ignauæ sequi*
Ocia, remisso Ioue, nec in claros agi,
Quò trahimur, ausus. Fallor, an virtus queat
Se nostra ferre celsiùs, quàm cùm Deum,
Numen beatum, præpotens, verum, bonum
Complexa, terras linquit ac Diuùm super
Euecta sedes, quidquid est infra, fugit.
„ Imbellis animos prodit ignauos timor.
Tu, si libebit, mitte quò Martis furor
Agit Phalanges: tela per & enses ferar,
Si poscat æqui ratio. Non illum metus
Arguit inertem, quisquis ad Christũ migrat.
Vulgus Deorum, longa quos ficti tenax
Sacrauit ætas, fateor, innumerum hactenus
Colui Sabæa nube: meliorem Deus
Afflauit animum. Sic *vbi raptas videt*
In deuia rotas, flectit in viam retro
Cursor iugales. Vlfer. *Iura regnandi abÿcis?*
Vlfad. *Ego certa Regni iura præ dubÿs amo.*
Vlfer. *Hosti* Deorum *iura quis* Regni *paret?*
Vlfad. *Christus.* Vlfer. *Latronum quippe Rex,*
Vlfad. *Regum caput.*
Vlfer. *Qui stipite olim fixus infami, perÿt.*
Vlfad. *Idemque spolÿs clarus ad superos redÿt.*
Vlfer. *Cuius triumphans clade?* Vlfad. *Deuictæ stygis.*
Vlfer. *Ditem ille domuit, qui tulit victus necẽ?*

Vlfad. *Noctēque rurſus fregit ad Superos redux.*
Vlfer. *Erebo ſepultus nemo retraxit pedem.*
Vlfad. *Niſi cum relegit Chriſtus ad Superos iter.*
Vlfer. *Haud viuus hauſit credo pœnarū ſatis,*
Iterum probroſa vixit onerandus cruce.
Vlfad. *Stellantis Aulæ vixit aditurus domū.*
Vlfer. *Qua vi?* Vlfad. *Sua, Patriſque.* Vlfer. *Quem Patrem refert?*
Vlfad. *Cui vaſta mundi machina laborat,* Deū *Deus ipſe, Natus par, & æquæuus Patri.*
Vlfer. *Vlfade, quæ te Saga, quis cantu Magus*
Trahit impotentem? Talibus monſtris fidē
Veſanus addis? Excute *hærentem luem,*
Quòque Genitoris vrget Imperium, veni.
Vlfad. *Quò Chriſtus vrget, pergo.* Vlfer. *Si Patris leue*
Meditare nomen, Regis at ſceptrum time.
Vlfad. *Patrem timendum pariter ac Regem ſcio:*
At mage timendus, Regibus *maior, Deus.*
Vlfer. *Reges in ipſos, fateor, Imperiū eſt Iouis.*
Iouem timeri iubeo. Vlfad. *Quis truncum timet?*
Vlfer. O *peruicacem! Facere quod ſponte abnuis, (Poteſt;*
Cogère. Vlfad. *Cogi ſi queat virtus.* Vlfer.
Cogam rebellem. Proximum ſceptris caput
Ruffinus effert. Ferte Diadema, *igneos*
Teſtor Penates, Fratris emeritus vicem
Ruffinus, auro cinget illuſtri comam.

Age

Age [1] *nate, fuluus tempora irradiet apex.*

Ruff. *Verende Genitor, onere sub tanto gemēs Subsidet ætas: Fratris in sortem vocor.* [1] Ephebus coronā affert.

Vlfer. *Fratrem secutus, Nate, destituis Patrem?*

Ruff. *Christum secutus æmulor Fratrē comes.*

Vlfer. O *triste Patris funus! ò luctum grauem!*
Tu Patris vnum rebus in dubijs iubar,
Columen auiti decoris, auersus fugis?
Sic sancta Generis vincla, sic blandum Patris
Natique nomen spernis? Age, mentē exue.

Ruff. *Quam nempe cælo misit in sinum Deus.*
Deus ipse, Deus, arcana subiecit fibris
Melioris æui semina. O quibus Deus
Mentem figuris pepulit! Vlfer. *Enarra modum.*

Ruff. *Roseas Eous lucis impulerat fores:*
Cum suetus Aulam clangor in syluas agit.
Praibat alto vertice decorus Pater,
Equi ferocis ilia fatigans. Patrem
Secutus ipse, Fratris ad latus vehor.
Iam vasta nemorum spatia diffusi tenent
Procerum Iuuentus. Sedula ferarum domos
Indago cingit: nare solerti canes
Venantur auras, lustra dum presso terunt
Rostro vagantes. Fronte ramosa feram
Tandem excitatam clamor edocuit. Ruunt
Hinc inde Comites. Casus Vlsadum occupat.
Iacet alta syluis fossa, cui circùm imminens

Latus vrget omne densa dumorum coma.
Exigua fundum lympha limosum tegit.
Huc cursus ambo tulerat. Vlfadus praeit,
Primusque ruere sensit in praeceps equum.
Reduxi habenas: Frater illaesus cadit,
Haerensque, lapsi terga Sonipedis premit.
Hic dum tenaces trahimus inuiti moras,
Equum eruentes, praeda cum canibus volat.
Fugère Comites. Vasta dein nemorũ loca
Errore longo terimus, & soli vias
Frustra per inuia quaerimus, amaena super
Donec locamus fronde defessum latus.
Haud mora. Benigno somnus obrepsit pede.
Hic mira fabor: adsit ostento fides,
Imago gemini venit ante oculos Ducis.
Dispar vtrique forma, dissimilis[1] *nota.*

[1] Prodit Nūcius.

Nunc. *Rex Magne, tecta Regij aduenit laris*
Ceadda Praesul, teque in alloquium petit.
Vlfer. *Christi Sacerdos ille?* Nunc. *Christiadum Pater.*
Vlfer. *Infame monstrũ! Mène Circaeas palàm*
Haurire voces? Egon' vt aspectum feram?
Arcete pestem. Sistite, affabor virum.
Proferte Proceres, patiar affatum? Ium. *Dolos*
Timesco. Fab. *Radios frontis augustae timēs*
Submittet animum. Vlfer. *Perge, ferat intrò gradum.*
Quid imperaui? Verebod, *Sparget affando*[2] *luem.*

[2] Prodit Ceadda.

Vlfer. *Procul hinc nefanda pestis, exporta pedem.*

Cead. *Vlfere.* Vlfer. *Fari prohibet Vlferus.* Cead. *loqui*

Regnator orbis, maior Vlfero, iubet.

Vlfer. *Arcete* Proceres. Cead. *Cedo non pulsus: tamen*

Cape memor animo dicta, quæ serus colas:

Christi ministrum tecto, & affatu amoues;

Tu tecta supplex nostra, & affatum petes.

Vlfer. *Tractus veneno scilicet: abesto.* Cead. *Vale.*

Ruff. P*ater* C*eadda, quò fugis?* N*atum* [1] *cape.*

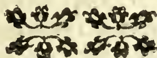
Vlfer. *Retinete* Proceres. *Proh nigræ domitor plagæ!*

Genuimus ergo monstra, quæ spreto Patre

Magos adorant? Nunc. *Vinctus à tergo manus*

Trahitur Lycamber. Thura iam Phœbo calent.

[1] Ruffinus vi anellitur à latere Ceaddæ.

SCENA SEPTIMA

Lycamber, qui ſe Chriſtianum ſimulauerat, coram Rege, & Principibus thus Phœbo adolet. Principes factum deteſtati amandantur ad arctum Carcerem.

Vlferus, Lycamber, Theorgus, Iumina cum reliquis Proceribus. Milites duo.

Vlfer. *ET tu Lycamber, gente Myſtarum ſatus,*
Deſponſus aris, Fautor egregius Deûm,
Chriſtum imbibiſti, peſte Chriſtiadû ſatur?
Tot ſcelere in vno decora veſanus premis?
Te Dijs, P*atrique redde, dum veniæ locus.*
Lycamb. *Vlfere* P*rinceps, cuius è nutu lubens*
Suſpendo cauſam; certa me mentis ſalus
Chriſto dicauit. Vlfer. *Vana te mentis ſalus*
Dijs abdicauit. Litis arbitrum fero.
Fer thura Phœbo, *multus Vlferi fauor*
Manet exequentẽ iuſſa: thus Phœbo *nega,*
Manet

Manet abnuentem multus Vlferi furor.
Huc *præmia, huc tormenta. Quis mentem rapit*
Error Lycamber? Christus an tuis potest
Addere salutem rebus, vbi nequijt suis?
Mortem latrones inter informem tulit,
Inops, inermis, nudus, irrisus, miser.
Dij *dant salutem.* Phœbus *afflatu iubar,*
Robur Gradiuus, P*luto diuitias parat.*
Iouem potestas anteit, Venerem lepos,
Honore Iuno, mente Mercurius valet:
Omnisque pulchra dote præfulget[1] *Deus.*
V*trinque cernis fata, quid statuas, vide.*

1 Ephœbi afferunt insignia honoris, Milites tormenta.

Lycamb. Ne*c torua rerum, blanda nec facies mouet.*
Virtute vincor. Oris immensum tui,
Causæque pondus cogit errores palam
Damnare, Princeps.*Thura do* Phœbo[2] *iubẽs.*
Vlfad. O P*roditorem! Siste detestabilem,*
Prob! *siste dextram.*[3] *Stygiâ diuinos ferant*
P*ortenta cultus?* Ruff. *Ruat*[4] *Auernalis Draco.* (*ruit.*
Theorg. Dij *fulminantes!* Phœbus *in præceps*
Ium.*Cernimus inulti fœda Diuorum probra?*
Quis ista Biston, pastus aut niuibus Geta?
Ante ora Patrum, Regis in oculis, Deum,
Deum, nitentis frena qui lucis gerit,
Sic proruisse? Grande proh mundi nefas!

2 Accipit Cochlear thuris.

3 Excutit e manu thus.

4 Phœbi statuã deturbare tẽtat, accurrente Theorgo.

Vlfer. F*rigeo, rigesco. Membra saxificus gelat.*

Rigor. Stupori cedit irarum tumor.
Nec ipsa nostros Aetna succendat fibras:
Phlegeton nec unda flammea. Obriguit sinus.
Vicere Furias monstra, stat silens furor.
Verebodus, & Theorgus hunc & hunc nigro,
[Qualis per antra regnat Vmbrarũ nigror]
Nigro inuolutos lateris angusti specu
Condant, premantque. Iussimus. Mortem inclyto
Furore grauidus statuet horrendam[1] dies.

[1] Abducũtur in arctam custodiã Principes.

Chorus, vel interludium.

ACTVS

ACTVS V.

SCENA PRIMA.

THeorgus varijs artibus Vlfadum Fruſtra oppugnat.

Theorgus, Vlſadus, Ruffinus, Sex Lemures in ſpeciem Deorum transformati; ſex itidem alij Deorum Ephebos mentiti.

Theorg. *VBique nox eſt. Carcer & mũdus pares* — Principes viſuntur in ſuo quiſque carcere dormiens.
Denſant tenebras. Mira res! Ferro iacent
Situque preſſi, mortis haud ictu procul;
Tamen ſopore blanda permulcet quies.
Nunc ſi quid artis, ſi quid Imperij manet
Agiles in Vmbras, Morpheus partes agat,
Pulchroque Iuuenes Numinũ eludat choro.
Vbi nodus arte maior humana incidit,
Inflecte Superos: ſi nequis, Erebum cie.
Cœlumne an Orcus, tenue diſcrimen, modò
Rogata pergant. Virga pollentis manus
Vtrumque pandit limen. Audimur. Sonat.
Iuppiter honores, Plutus Attalicas opes,

Illuſtre

Illuſtre Phœbus nomen, inuictum malis
Animum Gradiuus, robur Alcides feret.

Prodeunt hic falſi Dij, ſuo quemque Ephebo præeunte. Ephebi Deos canendo celebrant à dote cuiuſque propria.

CANTVS.

IVpiter Princeps hominum, deùmque,
Iure qui primas ſibi poſcit aras,
Sceptra Regnorum, trabeaſque Regum
Diuidit Orbi.
Phœbus afflabit decus inuidendæ
Lucis, & latè volitans per Vrbes
Nomen. Aeterno comes ibis æuo
Fama Superſtes.
Arma Bellorum Pater, Arma Mauors
Spirat & ſæuo metuendus enſe
Spargit inuicti nimiùm flagrantes
Pectoris ignes.
Mercuri, Summi Iouis ac deorum
Suada: cui fandi natat ore Virtus,
Vim dabis mentis, rapidumque linguæ
Ducere flumen.
Robur Alcides bene copulati
Corporis firmat, ſolidaſque neruis
Artuum vires, humeris potentùm
Tollere cœlum.

Pluto

Pluto ſemotas opulentus auri
Proferet venas, & amica Sceptris
Dona Telluris. Fluet Aula fuluæ
Munere lamnæ;

Ergo Panchæi pia dona thuris,
Dulce Par, ſenis adolete Diuis,
Mox ſacer pingues cruor hoſtiarum.
Imbuat aras.

Peracto cantu Epheborum, Dij choreas agunt, quibus nondum finitis,

Vlſad. *DIſrumpe ſpectra, diſſipa laruas Deus.*

Euaneſcentibus repentè Lemuribus.

Theorg. *Peruicta fraus eſt. Reſtat horrifico Patris*
Terrere iuſſu. Fata vel Superi timent.
Exurge. Somno tempus æternum manet.

Vlſad. *Quis me quiete ſoluit in curas?* Theorg. *Dies*
Fati ſuprema. Cernis? [1] *Hæc metam tuis*
Apponet annis hora, qua lapſa, rogus
Ardebis igne lento, & inuiſam Dijs
Animam, ſub vmbras, Dite *plaudenti, feres*
Hæc iuſſa Patris, *fatum ineluctabile.*

[1] Exhibet cleſydram horariam

Vlſad. *Ergo moriendum eſt? Grata vox!* B*lãdum melos!*
Sed ante fata gratiam exilem rogo:

Da

Da, fratris vno Frater aspectu fruar.

Theorg. *Optem, sed arcto Regis edicto vetor.*

Vlfad. *O per tuorum, quidquid est vsquam tibi*

Charum, roganti cede. Theorg. [a] *Tentabo Patrem.*

[a] Exit relicta Vlfado clepsydra.

Vlfad. *Benè est. Beamur. Vna quod vitæ est super,*

Absoluet hora, latice furtiuo fluens.

O perge dulcis Vnda, festinos age

Amica lapsus, mèque trans vitæ salum

Aestu beato celeris in portum refer.

Morum Magistra specimen effingis mei.

Exulat vterque, fonte tu, cœlis ego.

Vincìmur ambo: vitrea te compes ligat,

Me vincla terræ pariter & ferri premunt.

Tu vincta fontem quæris, Oceani sinum.

Huc cura, pondus, lapsus, huc murmur vehit.

Curris, recurris, querula rimaris viam,

Et quò venire gurgite vndoso nequis,

Vel fila mittis. Flumen in venas abit;

In fila venæ: fila de guttis fluunt,

Vndamque pellit vnda præeuntem sequens:

Et stilla stillam trudit, & laticem latex.

Sic tenue lymphis agmen it, redit, fluit

Refluitque: nullus retrahit euntem labor;

Nec vnda requiem poscit, aut cursus moram.

Me

Me vita paribus acta momentis vehit,
Reuocatque in ortus, dulce Principium mei.
Aeternitatis tempus elapsum sinu,
Voluitur eòdem. Tempus in sæclis volat,
Sæcula sub annis; annus in menses fluit,
Menses diebus effluunt, horis dies;
Dissecta parui s hora momentis fugit.
Ventum est ad horam: pauca quam suis secant
Momenta punctis: cùmque postremū stetit
Sine parte punctum, pandet immensum suis
Aeternitatis æquor immensus Deus.
O perge dulcis vnda, festina, vola
Laxa meatum, meque per tuas vehe
Aquas ad ignes. Ignis ad cœlum[1] mouet. [1] Redit Theorgus.

Theorg. *Spectare placuit, intuēs Fratris caput,*
Quos in furores ardeat: seu quo stupens
Rigore, saxa vincat & silicum gelu.
Lætare: Fratris dabitur aspectu frui.
Hic[2] cerne fati specimen horrendum tui,
Et disce, quem te Christus in casum vocet. [2] Ostendit Vlfado caput Ruffini in disco mēsæ superimposito. Erat verò ipsum Ruffini adhuc viuētis caput.

Vlfad. *Bellua cruoris auida: sanguineæ lacus,*
Hìc cerno mentis specimen horrendum tuæ,
Et disco quas te Christus in pænas vocet.
Ergo anteuertis fata Maioris Minor,
O chare Frater? Sanguine impenso fidem
Testatus, arcem victor ætheream subis?
I sorte felix anima, sydereos cole

Nouus

Nouus hospes Orbes. Additum stellis decus
Fulge serena sydus æternum plaga.
O quando iungar dulci in amplexu comes!
Pars antecessit: astra dimidium mei
Rapuere: viuo medius. O vel sic mori
Liceat, beato totus vt toto fruar.
Angusta ripis vnda seiungit, breui
Enauiganda. Lœtus interea tuum
Grator triumphum, cuius è radijs nitor
Vultum superstes afflat. Aetherea rubes
Vt ante flammà. Morte nil perijt tui:
Et sua decore mixta Maiestas manet.
O ter quaterque fausta, quæ rapuit, dies!

Theorg. *Immane monstrum, rupe Caucasea satum:*
Sic in perempti Fratris *exultas nece?*
Repete latebras fera. Sequeris illicò.

2 Clauditur Vlfadi carcer.

SCE-

SCENA SECVNDA

TItyrus Sacerdos ad Ruffinum admiſſus, dum eundem parat baptizare, capitur. Ruffinus, eluſo Lycambro, fugit è carcere.

Lycamber, Theorgus, Tityrus, Ruffinus.

Lycamb. *VIs rideamus Genitor? Hanc pecudem vide.*
Aduenit agris, grande Ruffino ferens
Donum, Volucrem. Stemus abducto gradu,
Dum Principem ſalutat, & munus dicat.
Theorg. *Benè eſt. Remotis pateat obicibus ſpecus.*
Lycamb. En[1] *patuit aditus. Vade, Ruffinum (vides,*
Tityr. *Vt prata riuus, imber arentes agros,*
Vt aura flores mulcet, agricolam ſeges;
Sic tuus amæno Tityrum vultu iuuat
Aſpectus, Alme Iuuenis. Hanc plumis tibi
Cantuque pulchram, munus, Auiculam fero.
Mulcebit aures cantus, atque oculos color.
Ruff. *Virtuſne dono ſubſit, an dolus, hæreo*
Anceps.

[1] Aperit aliū carcerem, & oſtendit Ruffinum.

Anceps. *Caducam rara fortunam fides*
Comitatur. *Vnde tantus è campis amor*,
Vt iam cadentem munere agresti côlat?
Hostis an amici, *munus amplector libens*.
Cernoque viuam sortis effigiem meæ.
Claudit reuinctam carcer; *exilium tamen*
Solatur, *ore murmur artifice mouens*.
Quin ergo lætos exigam cantu dies,
Amore Christi *vinctus*? O *dulcis comes*!
Vicem referre vota si mentis queant,
Vicem rependo. Sola *de priscis manet*
Opibus voluntas. Tityr. [1] *Arbitro locus vacat*.

[1] Circumspicit, an teste vacet locus.

Generose Christi Miles, *Astrorum Pugil*,
Ad*sum Ceaddæ missus imperio*. Ruff. *Sacer*.
Christi Sacerdos? Tityr. *Ipse*. Ruff. *Qua fidem nota*
Euincis? Tityr. Vnus *tesseram præstat* Deus.
Ruff. O *sors beata*! *Charus ò Superùm fauor*!
Ades Sacerdos Sancte, *da* [2] *tuis feram*
Ter mille plantis oscula. Tityr. *Auertat Deus*.

[2] Proijcit se ad pedes Tityri.

Famulare trahimus ambo sub Christo iugũ:
Tu propior astris; *quem per ærumnas Deus*
Exercet vltro, *perque victrices agit*
Palmas ad arces Cœlitum. *Ingentes cape*
Generosus animos: *vita si fluxum neget*
Aeuum, *triumpho diues ac spolijs necis*,
Scandes beatas lucis ætherea domos.
Ruff. *O chare cœlo Mysta*, *diuinum priùs*

De more fontem sparge: Baptismum expeto.
Deterge lymphis crimina. Vbi sacer latex
Christo dicarit, totus vnius caput
Lacessat Orcus, stabit effultus Deo
Ruffinus. Tityr. *Hæc me cura properantē tulit.*
Ruff. *O quis lauacrum? quis dabit lympham Deus?*
Tityr. *Dispone mentem, cōmodat Auicula suas*
Amica lymphas. Ruff *Sortis O faustæ vicē!*
Affusus[1] *vndam genibus*—Theorg. O[2] *Stygium nefas!* [1] Procumbit in genua baptizãdus
Sic Regis altum sternis ad pedes genus?
Hæc ludit Aulam larua, gestamen, dolus? [2] Subitò erũpit e latebris.
Lycamber, arcta claude Ruffinum sera.
Ego *Architectum sceleris, Vlferi dabo*
Furijs necandum Mysta Furiarum,[3] *veni.*
Lycamb. *Ruffine Princeps.* Ruff. *Strix Auernalis procul,* [3] Tityrũ abducit ad Vlferum.
Procul hinc nefandi fictor. O vultus feri!
Spectate Superi. Nullus effrontem pudor,
Vis nulla Scurram vincit. Etiamnum genas
Frontemque & oculos proditor eosdem gerit.
Adhuc doloso ludit in vultu fides,
In ore virtus, corde perfidia Sedet.
O iuste, laruam deme fallacem, Deus:
Deterge vultus, ore clarescant doli:
Ne læuis Aulam fucus in fraudem trahat.
Quàm timeo, vasto rupta ne tellus voret
Ambos hiatu. Desere actutum latus.

Lycamb. *Proh caute genitum pectus! O crudũ iecur!*
Fac eſſe lapſum. Vis, *vt in Barathri chaos*
Deſertus animam ſponte præcipitem feram?
Vis, vt per Vmbras exul æternas, fremam,
Laceremque probris aſtra, Naturam, Deos?
Salutis exſpes, vis, vt immenſum premam
Chriſti cruorem pedibus? At ſceleris nego
Egiſſe quidquam. Thura demiſit manus,
Intacta mens eſt. Chriſtus in fibris ſedet.
Hoc iam ſecutus ſpecimen Vlfadus, rogum
Latè flagrantem fugit. En [1] *fidei nota.*
Hoc te precatur pignore, vt Chriſtum ſilens
Adoret animus, thura det Phœbo manus.
Sic æſtuantis fata defugies pyræ.

[1] Crucem ab Vlfado acceptã reddit.

Ruff. Hoc te precatur pignore, vt Chriſtum ſilens
Adoret animus, thura det Phœbo manus?
Agnoſco pignus. Chriſte, quid moueam, [2] *expedi.*
Benè eſt. Paretur calamus. Ad Patrẽ breues
Dabimus tabellas. Lycamb. *Tuta conſilia occupas.*
Io [3] *triumphe! vicimus. Chartam lubens*
Calamùmque promo. [4] Ruff. *Lætus vmbrarum locus;*
Suàuis aura; dulce vinclorum mihi
Pondus. Tot inter vna delicias premit
Luſtralis vndæ cura. Chriſtiadum Deus,
Si iuſta poſco, ſterne poſcenti viam,

[2] Hæret aliquandiu cogitabundus.

[3] Verſus ſpectatorès

[4] Exit ſcribendi inſtrumenta laturus.

Pateat

Pateat ad amnes facile vitales iter.

Lycamb. *En præsto cuncta.* Ruff. *Pauca mādabo Patri.*

Lycamb. *Tolles ad astra gaudio ingenti Patrē.*

Ruff. *Proh scabra nimiùm pluma! Scalpellum rogo.* (cape.

Regi Patrique pingimus Lycamb *Cultrum*

Ruff. *Iam* [1] *te sub ictu teneo, sceleratum caput;*

Periure cœlo, fraudis infandæ sator,

Doli Archotecte, quantus haud unquam Styge

Prodijt ab ima. Stas ineluctabili

Sub mortis ære. Lycamb. *O parce!* Ruff. *Si verbum: peris.*

Age, vincla deme: discute actutum seram.

Lycamb. *Iam,* [2] *iam.* Ruff. *Moraris prædo? Iā sera tuas*

Ferroque plantas illiga. Lycamb. *O Princeps!* Ruff. *Draco,*

Hiscis? Citò, nisi guttur horrifico velis

Pateat hiatu. Claude; da claues mihi.

I nunc, & ore lude simulato [3] *Deum.*

Lycamb. *Hæc* [4] *præmia doli? Fraudis hic felix honor?*

Premunt Lycambrum vincla, Ruffinū fuga

Eripuit? O me luce malefausta satum!

Pestis Parentem, Pestis Vlferi domum,

Pestis Tonantē perdat, & Phœbū, & Deos.

Aeternus Aulæ risus ac ludus ferar.

1 Lycambrū per collum apprehendit, intento in iugulum cultello.

2 Lycamber metu coactus vincula Ruffino detracta sibi ipse inijcit.

3 Exit proiecto cultello.

4 Circumspicit lētè omnia, carcerē, vincula &c.

Quò vota vertam? Morte redimendum est
probrum.
Huc [1] *execrande mucro, quem flamma*
Cyclops
Finxit nefasta; cuspis in Domini vltimam
Formata cladem, pande sub Manes iter.
Extunde vitam. Vulnus hac indam via?
An hac? An istac? Guttur effringat manus.
Age, rumpe neruos. Friget [2] *attactu chalybs.*
Tamen feramus. Vos, *quibus cordi cruor,*
Sontumque pœnæ, torua Furiarum cohors,
Spectate facinus, quale vel Ditis *queat*
Decere famulas. Regna P*lutonis peto.*
V*alete Superi: me vocat auidum* [3] Chaos.
Ah! pereo. Nimiùm pungit immanis mucro.

1 Arripit cultellum.

2 Manu ferrū contrectat.

3 Totus cōtremiscens paulatim admouet gutturi cultrum, quem vix tactum repente abijcit.

SCE-

SCENA TERTIA

VErebodus, occiſo Lycambro, Viſadum abire liberum iubet ad Ceaddam.

Verebodus, Lycamber, Viſadus.

Vereb. *SIc eſt. Supremus fabulæ vltricis mihi*
Peragendus inſtat actus. In furias Patrem,
In vincla Natos egimus. Tanta furor
Sub mole rerum ceſſet? Vmbroſum iuuat
Luſtrare clauſtrum, nequis effugium dolus
Expediat, vmbras inter & noctis moras.
Quid hoc? Lycambrum vincla? Lycamb. *Depreſſum tenent.*
Vereb. *Ruffinus vbinam?* Lycamb. *Liber arripuit fugam.*
Vereb. *Quis vincla ſoluit?* Lycamb. *Ipſe, Theſſalico modos*
Fundens ab ore, meque nolentem ligans.
Vereb. *Ignaue, ſic te ſtrauit imbellem puer?*
I, ſequere triſtis vmbra [1] *fugientem: peri.*
Lycamb. *Pereo. Trucidor. Ferte populares opem,*

[1] Hic ſubitò clauditur carcer, dum cædes patratur, & rurſum aperitur.

Vereb. *Habet. Peractum est. Pulcher vltri-cem cruor*
Depingit aciem. Quàm bene hoc pecudum genus,
Animas inanes mentis, enatos humo
Fungos, in hominum finxit effigiem, Parens
Natura, magnis quò ferant viris opem,
Etiam necandi! Scelere cumuletur scelus.
Eadem soluto pateat Vlfado fuga,
Crimenque diræ cædis in Fratres cadat.
Quisquis furorem premere consilio potest,
Iramque vultu tegere, sint feri licèt,
Quos versat, ausus, summa votorum feret.
Exolue [1] *Princeps ære nodoso pedes.*
Fas emigrare. Vlfad. *Vocis O faustæ sonum!*
Fati supremam lætus ingredior viam.
Moriamur. Vereb. *Absit. Fauce Verebodum priùs*
Tellus biante mergat, infanda exequi
Quàm iussa cogar. Pando fugienti fores.
Casusque in omnes iunctus incedo comes.
Hinc ad Ceaddam celere præripiat iter,
Ambosque lustret amne diuino Pater.
Mors expiatos si premat, tutos premet.
Lustralis arcem pandet æternam latex.
Vlfad. *Fidesne verbis certa?* Vereb. *Quam testis videt,*
Firmatque, tacitæ mentis inspector, Deus.
Vlfad. *Hoc teste vincis. Non ego victus malis*

[1] Aperit carcerem Vlfadi, quem alloquitur.

Do

Do terga. Sola flammat æthereæ sitis
Vndæ. Salutis vna firmandæ rapit
Cupido. Vereb. *Tutus noctis officio, viam*
Silente luna carpe. Præeuntem sequar.
Vlfad. *Tu sydus Orbis Christe, prælustra fugam.* [1]
Vereb. *O quàm secundo fertur afflatu ratis!* Exit. [1]
Prouehimur Alto. Ponè præeuntes sequar
Pueros: sed vnà iunctus Vlferi furor
Vestigia premet. Mucro vindictam dabit.

SCENA QVARTA

RVffinus à Latronibus captus, & vinctus in syluis, occurrente Vlfado, liberatur.

Chorebus, Faustus, Ruffinus, Vlfadus.

Choreb. O Pulchra nimium præda! [1] *Sat spolijs datum.* (*mibi.* [1] Ruffinum in syluis captum adducunt.
Tibi, Fauste, gemmas Fors tulit, nummos
Iam Proditorem digna sceleribus premant
Supplicia. Linguam primus euellat furor.
Viscera secundus, corque, & infidum iecur.
Vulturibus escam truncus & feris dabit

In frusta cæsus . Faust. *Spolia ditarunt satis.*

Nil sanguinis opus . Regis in prolem , nefas
Vibrare ferrum . Choreb. *Nempe mittatur manu ,*
Vt arma vindex moueat , & in me vndique
Agrestis omne quatiat indago nemus .

Faust. *Medium sequamur. Vinctus ad truncum manus,*
Quicumque vinctum casus excipiat, ferat .

Choreb. *Age, vinciamus . Pabulum hinc striges petant .* [1]

[a] Arbori alligatum relinquunt.

Ruff. *Silente mundo, solus in curas vigil*
Pernocto sylvis, vinctus ad truncũ manus .
Solus ferarum prostat in pastum miser
Ruffinus, Aula, Patre, famulatu, domo,
Et [qui medullas grauiùs incursat dolor.]
A Fratre profugus . Magne Christiadum Deus ,
Cui cura pernox, oculus æternùm vigil ,
Specta reuinctum . Non vt ærumnas leues ,
Oro . Triumphat rebus in miseris amor .
Lymphas anhelo corde lustrales peto.
Lymphis in ipsis moriar, vt viuam [2] *tuus*

[2] Prodit Vlfadus.

Vlfad. *Si ritè callem relego, iam propiùs domo*
Absum Ceaddæ . Ruff. *Frater .* Vlfad. *Attonitum quatit*
Vox nota Fratris. Vmbra felices quoque
Mentitur animas . Forma Ruffinum refert.
Sic ille cultus, ora, sic oculos tulit .

Effare

Effare Mens beata, quid Fratrem[1] *rogas?*
Sudor per artus Manat. A tergo manus
Nodo reuinctas arbor infelix tenet.
Felix Olympum subijt, & vinctus tamen
Insedit atrum nocte sublustri nemus.
Perplexus animum pulsat horrentem pauor.
Tibi per potentem, quem colo, Christum impero;
Eloquere, quid sis. Albus an niger, moues
Hæc spectra Genius? Fare, sic mandat Deus.

Ruff. *Desine timoris Frater, & vincla excute*
Ruffinus ego sum, luce qui tecum fruor
Haud luce cassus. Tessera *sit* Vnus Deus.

Vlfad. *O fraus Theorgi! Frater, æthereas trahis*
Auras superstes? Ruff. *Viuo.* Vlfad. *Fac Gemmà fidem.*

Ruff. *Agnosce*[2] *pignus.* Vlfad. *Iunge complexus redux.*
Stringantur vlnæ: totus in pectus rue.

Ruff. *O Frater, vna Fratris afflicti salus!*
Vt me beasti! frontis vt felix tuæ
Laxauit animum sydus! O quantus pluit
In immerentes æthere secundo fauor!
Vel hac potentem sorte deprendo Deum.
Stat Numen istac: spirat in portum Deus.

Vlfad. *Mihi, te reperto, vota cumulauit Polus,*
Hoc regna vultu, Regiam his oculis geris.
Hoc ore solium, sceptra, dominatum refers,

Vno

[1] Sileas ostēdit se vinctum.

[2] Vinculis expeditus annulum ore extractum ostendis.

Vno beatus Fratre, nil terræ moror
Fumos, opesque, grande Fortunæ *chaos.*
Sed quis reuinctum casus huc tulerit, doce.
Ruff. *Mora longa rerum.* Luna *præcipitat* Polo.
Fallamus ambo vicibus alternis iter.

SCENA QVINTA

VLferus, dum de Principum suppli-cio deliberat, Verebodi fraude actus in rabiem, Principes insequitur, Furore comitante.

Vlferus, Theorgus, Iumina, Faba, Ethelbertus, Eadbertus, Verebodus, Furor.

Vlser. *SPectata Procerum rebus in summis manus:*
Vis alta Regni: Spem Patris *geminam abstulit*
Galilæus error. Quantus amentum furor
Inflarit animos, atra cum Phœbum *manus*
Erueret, aras ira cum stratas daret,
Spectastis *ipsi. Vos, quibus recti tenax*
Astræa iustam mandat arbitrij vicem,

Librate

Librate causam. Nullus intersit fauor.
Per ego sacratam conscij solis facem
Iuro, trahendos mortis in pœnam reos,
Si culpa poscat. Ethelb. *Sit licèt tetrum nefas,*
Negasse Diuis thura: Thessalico tamen
Christi susurro detur. Alienum est scelus,
Puerilis error. Facinus *Authorem premat.*
Eadb. „ *Qui misit impunita, quæ cœlū petunt*
„ *Flagitia, nullum iussit omitti nefas.*
At grauior ausis ira ne feriat, modum
Censeo tenendum. Longa *sub claustro dies*
Domet abnuentes. Magica si mentem lues
Haud eluenda teneat, excussi Throno,
Patrioque Regni iure, mandentur fugæ.
Visant refuso dissitas Ponto *plagas,*
Inglorij, inopes, Patriæ *extorres, vagi.*
Ium. O *blanda Themidis ira!* Proh *cœli pudor!*
Iniurioso numquis è triuijs pede
Se queritur ictum? Querimur obtritum Iouem,
Phœbum repulsum, quotquot incingit Polus,
Exsibilatos, perditos, viles Deos.
Theorg. *Olim eruenda templa,* Diuorum *lares*
Latè cremandos, thura, simulachra, hostias,
Et *quidquid* Orbis, *Numinum cultor, parat,*
Abolenda penitus. Ium. *Quippe puerilis vetat*
Aetas timeri. Crescit è parua rogus
Ingens fauilla. Credidit quisquam fore,

Vt qui pependit matris vberibus aper,
Innocuus olim, læta nunc rueret sata,
Infringeretque dente fulmineo canes?
Pestis adolescit. Testor, impendet sacris
Vltima ruina. Carcer astrictos premat.
Quàm sæpè ruptis lapsus è vinclis reus
Impleuit Orbem cœdibus, furtis forum?
At exulent. Vlfere da veniam: mala
Horresce formidanda, sinatos fugas.
Fortuna cæcam voluit instabilis rotam.
Pœnas triumphis mutat, & Patrià fugam,
Famulosque Ducibus. Facilè *Regnorum trabet*
Opem, vel ætas flore vernanti vigens.
Aliena Regum sceptra demeriti, lares
Bello reposcent. Magna Polynices tulit
Documenta quondam, scelere fraterno exulans.
Annon Adrasto fretus, Argiuùm Duce,
Amphionis trophæa, Thebarum arduas
Pulsauit arces, Marte ciuili redux?
„ *Dum spirat Hostis, nemo se tutum putet.*
Rex magne, pateris, causa quæ poscat, loqui?
Solus Tonantem sanguis iratum potest
Placare Regno. Fab. *Cæde Natorum imbui*
Pietas reclamat. Theorg. *Nempe quam Furiæ probant.*
Natura, Diuùm sanxit inimicis, necem.
Fab. *An per Parentis dexteram? Immanem argue,*

In

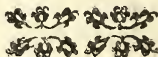
In chara quisquis pignora cruentus furit.
Vlser. *Ego chara ducam pignora, inuisos Polo,*
Superis rebelles, nomen exosos Patris,
Sanctum, verendum nomen? Hos natos vocem?
Pereant, necentur. Vereb. *Sanguis,*[1] *heu! sanguis fluit.* [1] Prodit Verebodus.
Vlser. *Sanguinea verba!* Vereb. *Stagnat insonti solum*
Cruore. Regia sanguine madescit domus.
Vindicta, Princeps! Vlser. *Horror inuadit iecur.*
Vereb. *Vlsere proderis.* Vlser. *Vnde? quo? cur? vbi? quibus?*
Adeste[2] *Proceres. Fare, quis letho datus?* [2] Omnes educunt gladium.
Vereb. *Insons Lycamber cecidit.* Theorg. *Heu! natus*[3] *meus!*
Fab. *Linquit cadentem vita.* Vlser. *Collapsum toro* [3] Linquente animo collabitur.
Reponite Famuli. Ede, quis neci dedit?
Vereb. *Vlsadus, ac Ruffinus.* Vlser. *Hi tantum scelus?*
Vereb. *Tuere.*[4] *Notæ corpus exuuiæ tegunt.* [4] Aperto carcere visitur cadauer occisi.
Custode cæso, carcere effracto, fugam
Rapuère: iamque noctis vmbrati peplo,
Casam Ceaddæ præpeti cursu petunt.
Illic ciere Martis in flammas manum
Statuunt agrestem: moxque reuocato gradu,
Proceres, Parentem, Patriam exitio dare.

Vlser.

Vlfer. *Credat ne quiſquam? Sentio medullas agi*
Furias in æquas. Perge *Verebode, i comes.*
Sequar fugaces ipſe. ſequar vltro, & Ioui
Captos *litabo. Regiam interea euoca*
Manum, *lumina, quòque prægredimur, vola.*

GENIVS FVRORIS

Q*Vàm bene feroci raptus irarum impetu,*
Vlſere, properas! Quale diſrupta volat
E nube fulmen: talis in cædem Pater
Ruit innocentum liberùm. O pulchram nimis
Dature ſtragem! Genitor in natos furit.
Rumpare Pietas; *vrget Impietas Patrem.*
Natura frende; iura calcantur tua.
Gemiſcite Patres; *Veſtra ſe lædit fides.*
Adeſte Tigres; A*liquid hinc diræ fluet*
Feritatis in vos, Genitor in Prolem *furit.*
Furoris *hic triumphus. Horrendæ necis*
Impulſor adero. Limina Ceaddæ *peto.*

SCENA SEXTA.

PRincipes iam à Ceadda baptizati, audito Patris aduentu, mutuis amplexibus ſe ſe animant ad mortem.

Ceadda, Vlfadus, Ruffinus, Nuncij duo.

Cead. *TAndem* [1] *expiatos amne luſtrali caput* 1 Principes recenter baptizati, tunicas talare, gerunt candore, conſpicuas
Tunica niualis ambit, & puri niues
Animi fatetur. Orta iam menti dies.
Iam purpurantis ſcripſit hæredes plagæ
Chriſtus, coronæ iure donatos ſuæ.
Vlfad. *O me beatum! Qualis amoto diu*
Qui latuit antro, quò nec aurati iubar
Penetrabat axis, lucis aut fuluæ nitor;
Si quando ad auras liber euaſit, ſtupet,
Vix nota lucis dona reuocatæ videns:
Talis inopinam iubaris ætherei facem
Viſus tueri, miror, & noctem procul
Ceſsiſſe lætus, lucis artificem colo.
Ruff. *Nunc alma vitæ munera capeſſo: nouæ*
Melioris

Melioris auræ videor afflari vice.
O quàm secundo lustra tenuimus pede,
Inuia secuti! Lapsus optatus, caput
Vbi sic in astra ferre labenti licet!
Sopor serenus, tale qui visum ferat!
Venatus auro melior, in prædam Deus
Cui *cessit ipse! Quàm sibi tacito sinu,*
Gratatur intus animus, & plausum ciet!
Vlfad. *Iam fucus Aulæ, iam supercilij tumor*
Regentis Orbem, *sordet. Hic animi tenor,*
Integer iniquæ labis; hæc cœli quies,
Immane quantum vincit Imperij bona!
Cead. *Generosa* Pubes, *vnus hæc menti creat*
Ocia, sereno cuncta qui nutu regit,
Christus; superbæ quem per illecebras domus,
Nudos per enses, mille per lethi vias,
Per quidquid ira versat Vlferi, sequi
Par est. Vterqne. *Sequemur.* Vlfad. *Nulla me sortis rota*
Sic vertet, vt subuertat; Ausoniæ licèt
Frenator Aulæ, Iuris in partem vocet.
Non, si minaci toruus in pœnas flagro
Coniuret Orcus. Ruff. *Vota quàm felix mea*
Secundet ensis, cuius inflictu via
Pateat cruori! Quidquid in venis meat,
Efflueret vltro, teque fugienti Deum
Testarer aurà Christe. Cead. *Delapsam æthere*

Agnosco

Agnoſco flammam. *Pectus obuallat fides.*
Nunc. 1. *O fugite, fugite Principes; inſtat Pares.*
Duce Verebodo properat, & nudum vibrat
Furibundus enſem. Fugite, ſi cordi eſt ſalus.
Ruff. *Suſpectus antè prodit in lucem dolus.*
Cead: *Pugiles beati, ſtate. quo ſtatis gradu.*
Iam candicantem rore ſanguineo togam
Imbuere fas eſt Gratior ſertis honor,
Vbi liliorum candor admiſto rubet
Oſtro roſarum. Venit ad cædem Pater.
Audete contra. Robur afflabit Deus.
Nec vile pigeat lucis occiduæ iubar
Proijcere. Clara cernite auratæ domus
Lumina. Beatos luce purpurea dies
Illic trahetis, ſortis exempti malis.
Quin & rubentes inter excelſi Duces
Aeuum per omne, gaudia, triumphos, choros
Plaudetis ambo. Tanta quis fuſo neget
Emere cruore præmia? Vlfad. *O cæli vigor!*
Quæ pectus aura mulcet? agnoſco Deum.
Ruff. *Quis hic repentè ſerpit in fibras calor?*
Contemptor animus tela nil Patris timet.
Vlfad. *Germane Frater, Dulce dimidium mei,*
Fratris amor, æuo digne Cumæo, fuge,
Fuge tutus: enſi ſolus occurram Patris.
Ibo: cruentam ſolus explebo ſitim.
Ruff. *Ego, te perempto, Frater vt vitam extraham?*
Fraternus vt me ſeruet illæſum cruor?
Omen tremiſco. Me furor, me vis petat:

Tu, Frater, auras lætus æthereas trahe,

Vlfad. *Ruffine* [1] *siste*. Ruff. *Sistat Vlfadus prior.*

[1] abeuntem retinet.

Vlfad. *Ego maior æuo.* Ruff. *Iure meliori potes*
Viuere: Minoris vita ius habet minus.

Cead. Lites amoris! *Frater in Fratrem pius,*
Præuertere alter pugnat alterius necem.
Quin par vtrumque sors ferat. Neuter Patri
Occurrat vltro. Meliùs ad sacras opem
Poscamus aras; fas vbi, artifici Deo
Sacrare mortis pariter ac vitæ vicem.

Vlfad. *Nisi sæuientis antè sistamus gradum,*
Te simul iniquo Genitor *exitio dabit.*
Occurrere neci liceat. Cead. O *chara soboles,*
Oratus ista meliùs instituet Deus.

Nunc. 2. *Fuge, fuge, Præsul; vrget Vlferus, fuge.*

Cead. *Deuota Christo capita, soluamus pij*
Vices amoris: iungite amplexum. Breui
Super astra iunctos nulla disiunget dies.
Valete. Forti pergite in cœlum gradu.

Vlfad. *Vale verende Præsul.* Ruff. *Extremùm vale,*
Chare Pater. *Olim Christus ingenti manu*
Præmia reponet. Vlfad. *Frater, æterno, mihi*
Sociate, nexu, iunge complexus; pari
Christum professi robore, astrorum domos
Ineamus ambo. Ruff. Frater, *extremis comes*
In rebus, Aulæ cogimur, & æui decus
Fugere caducum, Christus æternum parat,
Et æuum, & Aulam. Perge. *Nos aræ vocāt.*

[2] Hærent mutuo in amplexu

SCE-

SCENA SEPTIMA.

VLferus Verebodi tandem impulſu filios in ſacello Ceaddæ propria manu interficit.

Verebodus, Vlferus, Vlſadus, Ruffinus.

Vereb. *HAec murmurantis conſcia Ceaddæ caſa.*
Hic in Parentem tela Cyclopes parant.
I, perge: Phœbo perage vindictam. Iouem
Vlciſcere pius. Vindica inſontis necem.
Vlfer. *Ibo, & rebelles proruam natos Pater.*
Quid elocutus videor? In natos Pater?
Vlſadus, hæres Imperj, ætatis roſa;
Ruffinus, Aulæ lumen, Vlferi fauor,
Hac tranſadacti cuſpide æternùm ruant?
Dij melius! Abſit. Vereb. *Ira molitur fugam,*
Oblita refugos. Vlfer. *Abdicant profugi Patrẽ*
Chriſti ſequaces? Patris eiurant Deos?
Rediuiuus æſtu creſcit inflato furor.
Mactentur, opprimantur. Inſontes tamen
Quid ſceleris auſi? Culpa Tartareum ſenem

Tangit Ceaddam tota. Quid rerum inscij
Potuere Pueri? Dicar infelix Parens
Mersisse Natos funere. O viuat mea,
Vt ante, Proles. Viuat. Vereb. *Et Patrem manu,*
Patriam ruinà, templa cineribus, Deos
Obliuione mergat. Vlfer. *Insontes voco,*
Quibus hæc coquuntur scelera? Filios voco,
Qui Barbari, qui genere vipereo sati,
Letho Parentem destinant? Meos voco,
Qui tela cogunt, ne quid exuperet mei?
Ingrata Proles! Patris in cædem? Furor
Furor intus ardet. Repetit antiquam dolor
Iram: reposco tela: dedisco Patrem.
Vlfad. *Pater* [1] *benigne.* Vlfer. *Patris ad vocẽ intima*
Tremuere viscera. Lãguet in vulnus manus.
Ruff. *Pater* [2] *supreme.* Vlfer. *Patris ò nimiùm potens,*
Nimiùmque blandum nomen! Inceptis amor
Obstat Paternus. Vereb. *Pateris imbelli sono*
Diuina frangi cœpta? Cœlestem abijcis
Mollis furorem? Iuppiter mentem regit.
Vlciscere Deos. Vlfad. *Christe* [3] *Genitorem doma.*
Vlfer. *Egòne domandus perfide, indomitũ scies.*

[1] Intra scenã. & quasi Deũ alloquens
[2] Intra scenã.
[3] Intra scenã.

SCE-

SCENA VLTIMA

VErebodus, detecto per insaniam, dolo, diuinitus punitur. Vlferus dolore sceleris captus, filiorum precibus ad Christum conuertitur.

Verebodus, Iumina, Faba, Ethelbertus, Eadbertus, Milites, Theorgus, Christus, Duo Angeli vindices, Animæ Vlfadi, & Ruffini, Vlferus, Clytus Sacerdos, Genius Furoris.

Vereb. *PErgit. Ruenti patuit in casam via.*
Iuuat intueri cædis horrendæ modum.
Geminus ad aras natus in preces vacat.
Hæret Tyrannus; *vter æternum prius*
Carpat soporem cæsus. Vlfadum necat,
Ictuque iugulum rumpit immani chalybs.
Ruit *in Parentem* Natus. *Atroci* Pater
Animatus ausu, corda Ruffini petit,
Sternitque fossum. Trũcus *in Fratrẽ cadit.*

Io triumphe resonet infernum chaos.

Gen. Furo. *Io triumphe resonet infernum Chaos.*

Vereb. *Iam regno: iam triumpho: iam celso Polos*

Vertice lacesso: victor, & vindex cano:

Io triumphe. Ang. 1. *Christe.*[1] Vereb. *Iam suum inuocent*

Christum Puelli. Ang. 2. *Vindica insontum necem.*

Christ. *Vindico.* Vereb. *Dolentis pono iam sortis notas.*

Rubeo. Cruentus quàm iuuat oculos color!

Quid[2] *hoc? cruoris migrat in speciẽ Polus!*

Sanguis Dianæ; *sanguis astrorum comis,*

Tellure sanguis, sanguis aëreo rubet

Campo. Cruenta spectra; Sanguineus mihi

Mundus reclamat. Sum nocens. Cœdes *Patrem*

Damnat nocentem. Me iuuat sparsus cruor.

Iuuat cruentum cernere theatrum Poli,

Solique. Furuæ[3] *Proh Stygis facies! Niger,*

Niger horror! Orbis repetit antiquũ chaos.

Vbi sum? sub astris? Viuus an furuam inuehor

Plutonis Aulam? Iuppiter euntem tene.

Mergor profundo, mergor. Has tutũ reor

Subire latebras. Ensis ad manum comes.

Si fanda, si nefanda Rhadamanthus petat:

Scelera fatebor: ense Furiarum tamen

Arce-

[1] Hic visitur in nubibus Christus medius intér duos Angelos vindices, quorum alter vexillũ rubrum gerìt, alter nigrum.

[2] Primus rubrum explicat & Verebodum circumiẽs velut inuoluit

[3] Secundus ductu consimili nigrum vexillum circumfert.

Arcebo flagra. Theorg. *Lycamber*[1] *heu! Lycamber heu!*
Lycamber. Vereb. *Vmbra pallida Lycambri quatit.*
Theorg. *Lycamber! O Lycamber!* Vereb. *Horribilem amoue*
Feralis vmbra, luce sanguinea, facem.
Non sum Lycamber. Theorg. *Quisquis es, Patri suum*
Monstra Lycambrum. Vereb. *Petijt hàc auidum chaos.*
Theorg, *Lycamber; O Lycamber.*[2] Ium. *Hàc lares iacent.*
Vereb. *State furialis turba! Quis viæ furor?*
Ium. *Cerno Verebodum?* Vereb. *At ille Rhadamanthi negat*
Rapi ad Tribunal. *Ite, & Inferno Ioui*
Ista memorate. Funera[3] *Lycambro attulit*
Verebodus: astu suasit è claustro fugam
Pueris: adegit Prolis ad cædes Patrem:
Et iam triumphabundus ad scelerum abnuit
Venire pœnas. Ite. Fab. *Proh superùm fidem!*
Vereb. *Restatis*[4] *vltrà?* Ium. *Contine Miles manum.*
Me, me lacessit. Vereb. *Te nigra Vmbrarum Soror,*
Te peto, Megæra: morere. Ium. *Vesane occuba.*
I, pete Charontem. Cuspis hæc naulũ dabit.

[1] Facē accensam præferens, Lycambrum in syluis quærit amens.

[2] Exit.

[3] Mente deiectus hæc prodit.

[4] Tanquam in Furias inuolat.

Vereb. *Supremus ensem condat in sinus furor.*

Ium. *Iam te sub Orcum Fata, iam Furiæ vocant.*

Vlfer. *Cobibete dextras.* Ethelb. *Mutua occũbunt nece.*

[1] defilit in Barathrum

Gen. Furo. *Io triũphe resonet infernũ* [1] *Chaos,*

Ium. *Baptisma! morior. Quis mihi* [2] *lymphas* Clyt. *Ego.*

[2] Lethaliter vulneratus exit, insequente Sacerdote hactenus incognito.

Christi Sacerdos. Amnis hic [3] *sacer latet.*

[3] Indigitat capulum ensis, in quo aquam ferebat.

Vlfer. *Quæ causa pugnæ?* Ethelb. *Probibet effari stupor.*

Vlfer. *Silentiumque probibet inuisum stupor.*

Ethelb. *O fraus nefanda! Funera Lycambro attulit*

Verebodus. Astu suasit è claustro fugam
Pueris. Adegit Prolis ad cædes Patrem.
Hæc antè fatus ipse, luminam Stygi
Demisit Hostis pariter extinctus manu.

Vlfer. *Straui innocentes? Torua Tartarei lacus*

Properate monstra! Gorgones, Lernæ malum,
Chimæra flammis cincta, Centauri truces,
Scyllæ biformes, Vultur, Harpyiæ, canis,
Ferte, agite, rapite, tundite infaustum caput.
Furor nefandus! Regis horrendum nefas!
Truculenta dextra! Mucro crudelis! Patrem
Qui liberis orbauit. At cunctis Pater

Cru-

Crudelior Hydris, Prolis exitium suæ!
Tantum feroces vicit Vlferus feras.
O sancta Tellus, *Scelere si nostro nocens*
Ferare, vastum faucibus ruptis hia,
Hia profundùm. Pateat ad Manes iter.
Natos sequemur, Ducis inhumani foro
Pœnas daturi. Cuius admissi Reus?
Decuit meorum Sanguine vlcisci Deos.
Ille, ille Gentis auctor, & caput Magæ,
Numen profanum, vile, malefaustum mihi,
Christus, Parentem Prolis in cædem impulit.

Vlfad. *O siste [1] dextram Christe,* Natorum *salus*
Tibi pro Parente supplicat. Christ. *Non est* Pater.

Ruff. *Genuit.* Christ. *Peremit.* Vlfad. *Fraude delusus.* Christ. *nocens.*

Ruff. *Veniam reposcit sanguis.* Christ. *Et pœnas.* Vlfad. *Dabit*
Vltro, superstes; Christe seruatum tibi
Transcribe Patrem. Christ. *Fiat.* Vlfer. *O quis me Deus*
Transformat intus, mèque surreptum mihi
Restituit alium. Grande vitiorum chaos
Oberrat oculis. Fronte quàm torua ingruit
Imago scelerum! Consciæ mentis pauor
Animam flagello tortor horribili quatit.
Di*srumpor. Ipsas cordis in fibras furit,*
Heu *furit, atroci pressus inflictu dolor.*

[1] Visitur ictetu Christus inter Vlfadum & Ruffinum iam beatos

Tumescit

Tumescite sinus . Voluor: immenso impotens
Voluor tumultu . Fab. *Mitiga, Princeps, malum .*
Vlfer. O *Fabba: mille pectus in partes abit,*
Impar dolori. Mille vulneribus jecur
Crudescit, atræ cædis & vitæ reum.
Succurre Præsul: affer heu misero manum.
Pater[1] *Ceadda: Pater Ceadda.* Cead. *Quis vocat?*

[1] Flexis genibus ad portam facelli.

Vlfer. *Vlferus .* Cead. *Ille Prolis extinctor suæ?*
Vlfer. *Ego ille sum: qui viscera extinxi mea .*
Ego præpotentis numen abieci Dei,
Saxa veneratus. Sceleris immensi dolor
Pungit, repungit: morsibus Mentem leua .
Cead. *Christi Ministrum nuper affatu amouẽs,*
Nunc tecta supplex nostra, & affatũ petis?
Vlfer. *O parce sonti: fateor, admisi nefas.*
Veniam reposco pronus, & Christi potens
Agnosco Numen. Iunge me Christo Pater.
Cead. *Exurge Princeps: lumina sub axem refer.*
Vlfer. *Egon'*[2] *astra tanto læsa portento intuar?*
Ego viuus auras duco, quas rapui nocens
Insontibus? Ego iure naturæ fruar,
Cuius refregi Vincula? Ego *Regis queam*
Audire nomen, prolis extinctor meæ?
O mitte iustam sontis in caput facem!
O plecte vindex, crimen horrendum, Deus!

[2] perstat in genibus.

Cead.

Cead. *Vlfere luctum frange: te ſolo leua.*
Venia potiris. Mite Chriſtiadæ colunt,
Blandumque Numen. Creſcat immensùm licèt
Culpa; miſeratur, ſcelera dum plangis, Deus.
Ergo age: Deòſne linquis? Vlfer. *Abiuro Deos.*
Cead. *Vnum, beatum, præpotens Numẽ colis?*
Vlfer. *Colo:* Cead. *Salutis Principem humanæ, Deum*
Hominemque, Chriſtum amplectere, Vlfer *Amplector.* Cead. *Ducum,*
Regumque ſceptra, Regis æterni premi
Nutu fateris. Vlfer. *Fateor. Et Regni notas,*
Chriſto libens remitto. Nec ſceptrum manus,
Nec [1] *ſtemma crines, Trabea nec humeros tegat;* [1] Abijcit diadema
Donec piarit vnda luſtralis caput.
Cead. *Nec mora. Supremus ritè cùm Pueris honor*
Conſtiterit, amne pectus æthereò abluam.
Vlfer. *Amica Procerum, fida famulantũm manus:*
Quos noſter, acri læſit exemplo, furor.
Reuocate greſſum, mèque meliori s Ducem
Vitæ ſecuti, quò vocat Chriſtus, pedem
Referte. Vanus, credite experto, Iouem
Colit error. Vnus Orbe dominatur Deus.
Vnus Britannum Chriſtus Imperium regit.

LAVS DEO.

Errata ſic corrige.

Faſtu Faſtu pag. 10. verſu 17.
ſaſtus caſtus p.14. v. 17.
ſiꝍe ſiſte p.17. v. 13.
vità victa p.19. v.22.
ſurcr furor p.21. v. 9.
honeꝍas honeſtas p. 22. v. 16.
Gyges Gigas p. 30. v.30.
ſunere funeri p.31. v.4.
Ante vltimũ carmẽ p.31. præponatur: Anaſt.
Iuſtenes iuſtène p.33. v.2.
perſidi perfidi p.50. v.8.
hac hæc p.75. v.10.
proboſæ probroſæ p.81, v.7.
diduꝍis diduꝍus p.85. v.4.
eiet ciet p.124. v. vltimo.
ſtibi ſibi p.132. v.6.
Amium amicum p.163. v.17.
auram aurem p.191. in margine
pergant peragant p.201. v.11.
& in me, ac in me p.216. v.4.

235 pp.

